

BISTRIŠKI ODMEVI

GLASILO OBČINE ILIRSKA BISTRICA

ILIRSKA BISTRICA II APRIL 2012 II ŠT. 47 II 5200 IZVODOV II BREZPLAČNO

**AKCIJA OČISTIMO
SLOVENIJO USPELA**

**PRIZNANJA
ZASLUŽNIM NA
PODROČJU
ZAŠČITE
IN REŠEVANJA**

**BISTRIŠKI
RDEČI KRIŽ S
POMLAJENIM
VODSTVOM**

**JAVNI RAZPIS
ZA PODELITEV
OBČINSKIH
PRIZNANJ**

BREDO PRIČAKALA NAVDUŠENA MNOŽICA

Člani Društva ljubiteljev železnic Ilirska Bistrica in številni ljubitelji kulturno tehnične dediščine so v nedeljo, 18. marca, pozdravili prihod muzejske lokomotive Brede na železniško postajo v Ilirsko Bistrico, kjer bo odslej na ogled v parku ob železniški postaji. Električna lokomotiva, serije 361-106, znana pod imenom Breda, je poleg lokomotive pred Centralnimi delavnicami Slovenskih železnic v Ljubljani še

edini primerek od sedemnajstih tovrstnih lokomotiv, ki so med vojno in v času nekdanje Jugoslavije vse do leta 1978 vozile po slovenskih in jugoslovanskih progah. Med leti 1936 in 1978 pa je Breda vozila na progi od Reke do Postojne in nato do Sežane. Do jeseni bodo lokomotivo zaščitili še z nadstreškom in uredili park ob železniški postaji.

Več na str. 3

UVODNIK

Z mesecem marcem je v naše kraje prišla pomlad, z njo pa tudi prebujanje narave. Kako mačehovsko se večkrat obnašamo do nje, pa je razkrila tudi zadnja vseslovenska čistilna akcija Očistimo Slovenijo, ki je ponovno združila več tisoč prostovoljcev. Ti so sicer nabrali manj odpadkov, kot v enaki akciji pred dvema letoma, vendar pa v društvu Ekologi brez meja ob tem poudarjajo, da je sicer uspešna akcija jasno pokazala, da to ni več pravi, sploh pa ne edini način spopadanja s to problematiko. Pomembno je predvsem ozaveščanje ljudi, kako ravnati z odpadki in zakaj je tako pomembno, da odpadke ločujemo. Zanimivo je, da se predvsem mladi in najmlajši tega dobro zavedajo in so dobro poučeni o ločevanju odpadkov in škodljivih vplivih, ki jih ima nemarno ravnanje in odmetavanje odpadkov v naravo. To pa ne velja za veliko odraslih, od katerih bi človek pričakoval več znanja in zavesti o tem. Na dan akcije je marsikdo izkoristil priložnost in na že očiščena mesta pripeljal kupe smeti in odpadkov, ki so se nabrali pri čiščenju vrta ali pospravljanju domače garaže. Taki ljudje so ponosni na svoj očiščeni vrtiček, malo pa jim je mar za prihodnost našega planeta in zdravje bodočih rodov.

Katja Kirn,
odgovorna urednica

IZ VSEBINE

AKTUALNO	Bredo pričakala navdušena množica Akcija Očistimo Slovenijo uspela	3 4
INVESTICIJE	Začetek gradnje kanalizacijskega omrežja v Podgradu	5
OBČINSKI ODMEVI	Obvestila Upravne enote Ilirska Bistrica Nadaljevanje 10. seje občinskega sveta Ob dnevu civilne zaščite priznanja zaslužnim Javni razpis za podelitev priznanj Občine Ilirska Bistrica	6 8 9 11
GOSPODARSTVO, KMETIJSTVO IN TURIZEM	Ureditev arheološkega parka na gradišču Javor pri Doljnem Zemonu	13
ODMEVI IZ NAŠIH KRAJEV	Dejavnosti Gorske reševalne skupine Ilirska Bistrica Dobrodelni koncert Iz srca za srce Koncert klope Opatija ob dnevu žena Prizma optimizma v Ilirski Bistrici Podbeže nekoč in danes Ilirska Bistrica – 60 let mesta	14 14 15 16 17 18
KULTURA	Bistrica Kranjec Mirkulovska: Jezik ostane v duši Primorska pela v Knežaku Kubizem in realizem na platnih Primoža Tomažiča	21 21 22
SOCIALNO VARSTVO IN ZDRAVJE	Društvo Sožitje Ilirska Bistrica Srečanje svojcev bolnikov z demenco OZ Rdečega križa Il. Bistrica s pomlajenim vodstvom Zdravje za vse	24 34 35 36
ŠOLSTVO IN ŠPORT	Za višješolski program ekonomist precej zanimanja Kako so se lepoticile naše prednice Uspehi mladih glasbenikov Uroš Taks in Teja Jenko slavila na reški ligi	38 39 41 43
NAŠI MLADI IN NAJMLAJŠI	Delovni Kšibko Pomladno prebujanje v knjižnici Kako skrbeti za domačega ljubljence	48 49 50
RAZVEDRILO	Nagradna križanka	51
NAPOVEDNIK	Prireditve v aprilu 2012	52

KOLOFON

Bistriški odmevi - Glasilo Občine Ilirska Bistrica III Izdajatelj: Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica
Odgovorna urednica: Katja Kirn
Uredniški odbor: Špela Brožič, Vladimir Čeligoj, Dimitrij Grlj, Vojko Mihelj, Mateja Rolih, Marija Štrancar in Tatjana Urbančič
Sedež uredništva: Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica III E-naslov: odmevi@ilirska-bistrica.si III Telefon: 05/71 12 308, 051/341 133
Lektoriranje: Nataša Ujčič (razen posameznik prispevkov) III Grafična zasnova: Nina Urh
Grafično oblikovanje in tisk: Schwarz print d.o.o., Koprška ulica 106 d, 1000 Ljubljana III Naklada: 5.200 izvodov
Glasilo brezplačno prejemajo vsa gospodinjstva v Občini Ilirska Bistrica III Uredništvo si pridružuje pravico krajšanja prispevkov in spremembe naslovov.
Prispevkov ne honoriramo. Avtor nepodpisanih prispevkov je odgovorna urednica.
Fotografije: Katja Kirn, Stojan Spetič, Janez Škrli, Iztok Ljubič, Erik Keš, Petar Nikolić, in foto arhivi društev, Knjižnice Makse Samsa, OŠ Antona Žnideršiča, OŠ Dragotina Ketteja, OŠ Jelšane, OŠ Podgrad, OŠ Podgora Kuteževo, OŠ Pregarje in Vrtca Ilirska Bistrica III Fotografija na naslovnici: Katja Kirn

LOKOMOTIVO BREDO PRIČAKALA NAVDUŠENA MNOŽICA

Člani Društva ljubiteljev železnic Ilirska Bistrica in številni ljubitelji kulturno tehnične dediščine so v nedeljo, 18. marca, pozdravili prihod muzejske lokomotive Brede na železniško postajo v Ilirsko Bistrico, kjer bo odslej na ogled v parku ob železniški postaji.

Električna lokomotiva, serije 361-106, znana pod imenom Breda, je poleg lokomotive pred Centralnimi delavnicami Slovenskih železnic v Ljubljani še edini primerek od sedemnajstih tovrstnih lokomotiv, ki so med vojno in v času nekdanje Jugoslavije vse do leta 1978 vozile po slovenskih in jugoslovanskih progah. Med leti 1936 in 1978 pa je Breda vozila na progi od Reke do Postojne in nato do Sežane. Južna železnica, zlasti pa proga Pivka-Reka, je močno zaznamovala življenje ljudi ob njej in tudi vplivala na razvoj bistriških krajev. Na to progo je vezana tudi bogata tehniška dediščina, ki jo velja ohraniti. V Društvu ljubiteljev železnic Ilirska Bistrica so si zato že ob ustanovitvi leta 2010 zadali nalogo, da lokomotivo Bredo obnovijo in jo kot muzejski eksponat postavijo v park na železniški postaji v Ilirski Bistrici. Prvi pogovori in aktivnosti so stekli že leto prej, ko je bilo podpisano pismo o nameri med Občino Ilirska Bistrica in Slovenskimi železnicami o obnovi lokomotive Brede.

Med prvimi deli pri obnovi 15 metrov dolge in več kot 90 ton težke lokomotive je bilo peskanje, neto je sledilo še barvanje in dopolnitev manjkajoče opreme. Obnovitvena dela so izvajale Centralne delavnice SŽ. Večji del sredstev za obnovo je prispevala Občina Ilirska Bistrica, preostanek pa so člani društva zbrali s pomočjo podjetja Helios iz Domžal, ki je prispevalo barvne premaze, ter drugih sponzorjev in donatorjev iz ilirskobistriške občine. Pri dopolnjevanju notranje opreme je društvu na pomoč priskočil Železniški muzej v Trstu, pri vgradnji opreme pa so se izkazali prostovoljci, člani društva, ki so obnovi tako dodali tudi svoj osebni pečat.

Prvotna zunanja barvna podoba lokomotive je bila sicer drugačna od njene končne podobe, kar je razumljivo, saj je

preživela tri različna obdobja. Izdelana je bila v Italiji in je že v času italijanske zasedbe naših krajev vozila po primorskih tirih, svoj barvni odtенок in oznake je dobila v času bivše Jugoslavije in nazadnje še po osamosvojitvi Slovenije. Sedanja zunanja podoba lokomotive, ki je sivo olivne barve, je iz obdobja, ko je vozila po Primorski in po naših krajih.

S postavitvijo muzejske lokomotive na železniški postaji v Ilirski Bistrici želijo v društvu za bodoče rodove ohraniti del tehniške kulturne dediščine, ki je povezana z razvojem železniškega prometa na progi med Ljubljano in Reko, opozoriti na pomen železnice v preteklosti in danes ter dopolniti turistično ponudbo kraja. Razmišljali so tudi o možnosti, da bi lokomotivo Bredo usposobili za turistične vožnje, kar bi bilo še posebej privlačno za obiskovalce kraja, vendar je ta želja za enkrat še neizvedljiva zaradi pomanjkanja finančnih sredstev kot tudi strogih varnostnih predpisov na tem področju.

S samo postavitvijo lokomotive ob železniški postaji v Ilirski Bistrici pa se projekt »Lokomotive« Društva ljubiteljev železnic še ni končal. Ker je lokomotiva na prostem in je tako izpostavljena vremenskim vplivom, jo bodo zaščitili tudi z nadstreškom, za katerega že zbirajo finančna sredstva. Načrtujejo, da bo nadstrešek postavljen že pred letošnjo jesenjo, med tem pa bodo uredili tudi sam park in okolico.

Breda sta na njeni zadnji vožnji od Ljubljane do Ilirske Bistrice spremljala upokojeni strojevodja Janez Dragolič in domači strojevodja Slavko Ženko, ki sta prav na lokomotivi Bredi preživela večji del svoje poklicne poti

V društvu pa že snujejo nove projekte, in sicer so trenutno v teku priprave na izdajo monografije o razvoju elektrovleke na Primorskem in v Sloveniji, katere avtor bo doc. dr. Josip Orbanič, pisec številnih knjig in strokovnih člankov ter izjemen poznavalec te stroke. Knjigo bodo izdali in jo posvetili 140. obletnici otvoritve proge južne železnice na odseku Pivka-Reka. Finančno zahtevna bo tudi ureditev objektov, v katerih je vodni stolp, kjer bodo uredili društvene prostore, dogovarjajo pa se tudi za pridobitev električne lokomotive »Mehovke«, serije 362. III

USPEŠNA VSESLOVENSKA ČISTILNA AKCIJA

Vseslovenska čistilna akcija Očistimo Slovenijo 2012, ki se je odvijala v soboto, 24. marca, je po zadnjih podatkih, ki pa še niso dokončni, združila 230.000 prostovoljcev, kar je skoraj 12 odstotkov vseh prebivalcev. Po podatkih, zbranih do zaključka redakcije, so skupaj zbrali 3000 ton oz. 17.000 kubičnih metrov odpadkov z 8000 divjih odlagališč, kar je manj kot so jih nabrali v enaki akciji pred dvema letoma. V društvu Ekologi brez meja pa ob tem poudarjajo, da je sicer uspešna akcija jasno pokazala, da to ni več pravi, sploh pa ne edini način spopadanja s to problematiko.

V čistilni akciji, ki je tudi največja prostovoljska akcija v zgodovini človeštva, saj se bo do septembra zvrstila v 80 državah sveta, je sodelovalo 207 slovenskih občin in nekateri kraji v zamejstvu. V občini Ilirska Bistrica je čistilo 2600 udeležencev, med njimi številna društva (skavti, taborniki, Ribiška družina Bistrica, Tekuško društvo Bistrica, Koronarno društvo, jamarsko društvo, lovci, predstavniki slovenske vojske idr.), šole (na OŠ DK in OŠ AŽ so se vključili tudi v akcijo zbiranja odpadnih elektronskih naprav) in krajanje po krajevnih skupnostih. Skupaj so nabrali dobrih 28 ton najrazličnejših odpadkov. V izvedbo akcije se je vključilo tudi Javno podjetje komunala Ilirska Bistrica, ki je poskrbelo tudi za odvoz odpadkov. Zbirni center v Globovniku je bil na dan akcije odprt cel dan, prav tako pa je delo na odlagališču v Jelšanah potekalo v povečani zasedbi. V JP Komunala so ob tem opozorili, da so nekateri akcijo izrabili za to, da so se znebili lastnih odpadkov, saj so posamezniki na že očiščena mesta še v nedeljo in ponedeljek vozili kosovne odpadke, rabljene gume in druge odpadke. III

V uspešni čistilni akciji v Račicah so krajanje nabrali ogromno odpadnega železa, ki pa so ga neprimerno kmalu odpeljali in verjetno tudi prodali

Prostovoljcem bistriškega Rdečega križa, ki so očistili območje okrog skladišča v kompleksu vojašnic, so pomagali tudi učenci OŠ Dragotina Ketteja v okviru izbirnega predmeta prostovoljstvo

Na OŠ Dragotina Ketteja so v okviru akcije začeli z obsežnim urejanjem t.i. sonaravnega vrta ob šoli, kjer bodo postavili čebelnjak in ribnik, posadili sadno drevje, posejali žito ter uredili zelenjavni in zeliščni vrt

Čistili so tudi dijaki bistriške gimnazije

ZAČETEK GRADNJE KANALIZACIJSKEGA OMREŽJA V PODGRADU

Občina Ilirska Bistrica je v februarju pričela z izgradnjo prve faze kanalizacijskega omrežja v Podgradu. Gradbena dela izvajajo podjetja Kraški zidar iz Sežane ter Adriaing in CPK iz Kopra, gradnja pa bo končana predvidoma do konca septembra.

V okviru investicije bo zgrajenih 2570 metrov sekundarnega kanalizacijskega omrežja, ki je namenjeno zbiranju in odvajanju odpadnih vod znotraj naselja, in 475 metrov meteorne kanalizacijskega omrežja. Sistem bo priključen na komunalno čistilno napravo z zmogljivostjo 860 populacijskih enot (PE). V prvi fazi gradnje, ki ne zajema celotnega naselja, bodo uredili tudi 46 priključkov na novo kanalizacijsko omrežje.

Vrednost investicije znaša 1,37 milijona evrov. Projekt financirata Občina Ilirska Bistrica in Evropska unija v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj (Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013), ki prispeva 85 odstotkov vrednosti del.

Projekt je pomemben tudi iz vidika varovanja in zaščite vodnih virov, saj

naselji Hrušica in Podgrad spadata v območje vodnega vira reke Rižane, ki z vodo oskrbuje celotno območje slovenske Istre. Občina je lani že zaključila izgradnjo kanalizacije s čistilno napravo v Hrušici, trenutno pa poteka gradnja prve faze kanalizacije in čistilne naprave tudi v Knežaku. Tako bosta v letošnjem letu zaključeni izgradnji kanalizacijskega omrežja s čistilnimi napravami na dveh strnjenih območjih občine: na severnem delu bodo v omrežje povezane vasi Bač, Knežak in Šembije, na južnem pa Podgrad in Hrušica.

Kot je pojasnil župan Emil Rojc, je trenutno v pripravi projekt za dokončanje

ureditve kanalizacije v Ilirski Bistrici, v okviru katerega bodo med drugim uredili tudi priključek na zbiralnik bistriške čistilne naprave za vasi Jasen, Kuteževo, Zabiče, Podgraje in ostale podgorske vasi. Tako bo občina zadostila pogoju, da je treba povezovati več kanalizacijskih omrežji skupaj. Vrednost tega projekta je ocenjena na približno dva milijona evrov, ki jih bo občina poskušala pridobiti tudi iz evropskih sredstev. Občinska uprava pa pripravlja tudi odlok, na podlagi katerega bodo v skladu z zakonodajo zahtevali, da občani zgradijo priključke na kanalizacijsko omrežje v dveh letih po dokončanju projekta. III

POSEBNA AKCIJA
VELIKA IZBIRA BALKONSKIH ROŽ
akcija traja od 26.03. do 15.05.2012 oz. do razprodaje zaloga

Agrocenter ŽABOVCA
Ilirska Bistrica

KGZ KRPAN
KMETJSKO GOZDARSKA ZDRUŽENJA S.O.O.

pestra izbira semen

VELIKA IZBIRA
lončkov in korit za rože

primule

mojčevci
verbene
trajnice

BALKONIA
univerzalna zemlja
27.2. do 30.4.2012 oz. do razprodaje zaloga

KVALITETNA ZEMLJA
HOBBYSTICA

70L
PLANTILLA
BALKO

45L

0,69 €

0,69 €

1,10 €

5,10 €

5,50 €

Vaše prispevke pričakujemo do 20. v mesecu po e-pošti: odmevi@ilirska-bistrica.si

Vabljeni k sodelovanju!

UPRAVNA ENOTA ILIRSKA BISTRICA OBVEŠČA

Obvestilo občanom o poteku veljavnosti osebnih izkaznic in potnih listin

Že v prejšnji številki Bistriških odmevov smo vas seznanili, da v letu 2012 poteče veljavnost približno 2.500 osebnih izkaznic in prav toliko potnih listin občanov Občine Ilirska Bistrica, na ravni države pa bo potekla veljavnost skoraj 492.000 potnih listin in 392.000 osebnih izkaznic.

Največ dokumentov bo poteklo v obdobju od aprila do julija 2012, torej v času, v katerem se načrtuje največ potovanj in dopustov.

Na Upravni enoti Ilirska Bistrica bomo delo v največji možni meri prilagodili številu strank, vendar pa je realno pričakovati tudi morebitne manjše čakalne vrste za podajo vloge bodisi za osebno izkaznico ali potni list. Prav tako pa je pričakovati tudi daljši čas za izdelavo listin pri izdelovalcu, ki v konicah vlog verjetno ne bo zmogel izdelati listine v predvidenem roku (4 dni za odpremo osebne izkaznice in 7 dni za odpremo potnega lista). Podatki o odpremi listin bodo objavljeni na spletni strani **www.cetis.si**, na povezavi »**stanje vloge za dokumente**«, kjer boste lahko sami preverili, ali je vaša listina že izdelana in odpremljena na pošto.

Zakon o osebni izkaznici določa, da mora imeti polnoletni državljani osebno izkaznico, če nima nobene druge veljavne listine s fotografijo (potni list, maloobmejna prepustnica, vozniško dovoljenje, orožni list). Navedeno pomeni, da za izkazovanje identitete pred državnimi organi ali drugimi institucijami zadošča že predložitev enega od navedenih dokumentov.

Potovalni dokumenti, ki omogočajo prehod meje, so potni list, osebna izkaznica in maloobmejna prepustnica. Z osebno izkaznico je mogoče potovati v vse države EU, Švico, Bosno in Hercegovino, Makedonijo, Črno goro, Hrvaško, Srbijo in Albanijo. Predlagamo vam, da preverite veljavnost vaših potovalnih dokumentov in pravočasno – vsaj en mesec pred potekom stare listine – vložite vlogo za izdajo nove.

Vlogo za novo osebno izkaznico ali nov potni list lahko vložite na katerikoli upravni enoti. Vlogi za izdajo osebne izkaznice ali potnega lista je potrebno priložiti eno fotografijo velikosti 3,5 x 4,5 cm, ki mora kazati državljanovo pravo podobo. Fotografija za potno listino mora ustrezati zahtevam za biometrični zajem slike. Fotografija je lahko prevzeta tudi iz sistema e-fotograf. Vloga se vloži le osebno, zanjo pa je potrebno plačati upravno takso s tiskovino, in sicer po naslednjem ceniku.

veljavnost listine	osebna izkaznica v EUR	potni list v EUR
3 leta za državljane, stare do treh let	12,43	30,67
5 let za državljane, stare 3–18 let	14,25	34,75
10 let za državljane, stare 18–70 let	18,77	41,55
trajna veljavnost za državljane, starejše od 70 let	18,77	ne obstaja

Ukinitvev Krajevnega urada Podgrad in Knežak

Na Upravni enoti Ilirska Bistrica sta bila v okviru Oddelka za upravne notranje zadeve organizirana dva krajevna urada, in sicer Krajevni urad Podgrad in Krajevni urad Knežak (v nadaljevanju KU). Na navedenih lokacijah so se upravne naloge izvajale že v času med obema svetovnim vojnama, in sicer v okviru italijanskega upravnega sistema. Tudi po II. svetovni vojni so se na teh lokacijah izvajale upravne naloge v skladu s teritorialno organizacijo lokalne samouprave. Na vsakem KU so se izvajale uradne ure dvakrat tedensko. Praktično je to pomenilo, da je en občinski uradnik deloval izključno na obeh lokacijah, v času njegove odsotnosti pa ni bilo zagotovljenega rednega nadomeščanja.

S 1. 1. 1995 se je na podlagi Zakona o upravi in Zakona o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31. 12. 1994 opravljali organi občin, izvedla reorganizacija upravnih nalog na tiste naloge, katerih izvajanje zagotavlja lokalna samouprava, in državne naloge, ki jih na lokalni ravni zagotavljajo upravne enote.

Glede na to da so naloge na področju upravnih notranjih zadev naloge državne pristojnosti, je tudi način organizacije teh storitev v pristojnosti države oz. upravnih enot. Upravna enota Ilirska Bistrica je zaradi potreb občanov ohranila obstoječe izvajanje upravnih nalog na obeh lokacijah, pri čemer sta bila oba KU organizirana le kot način dela, kar pomeni, da so se na njih izvajale uradne ure v manjšem obsegu kot na sedežu upravne enote.

Država zadnjih 10 let vodi strategijo informatizacije procesov, kar omogoča izvajanje storitev in pridobivanje podatkov iz uradnih evidenc, ne glede na dotedanjo krajevno pristojnost (npr. prijava in odjava prebivališča, izdaja vozniškega dovoljenja in registracija vozil, izdaja potne listine in osebne izkaznice, izdaja listin iz matičnega registra ...).

Navedene spremembe so vplivale tudi na obseg opravljenih nalog na krajevnih uradih, ki je po letu 2007 v stalnem upadu. Podrobna analiza dela pravne enote na področju matičnih zadev, registra prebivalstva, osebnih izkaznic in potnih listin, s poudarkom na neposrednih stikih upravnega organa s strankami, je za obdobje 2006–2010 pokazala, da je bilo na krajevnih uradih letno izdanih manj kot 10 % osebnih izkaznic in potnih listin, glede na število le-teh na sedežu upravne enote. Tudi število drugih opravil se je v zadnjih letih zaradi zaključka informatizacije evidenc zmanjšalo s 24 % na le 9 %. Navedeno pomeni, da stranke z območja krajevnih uradov čedalje več storitev opravijo bodisi na sedežu naše upravne enote ali drugod, kar je omogočeno tako zaradi že opisanih elektronskih povezav med upravnimi organi kot tudi večjega števila uradnih ur in kompleksnejših storitev na sedežu upravne enote.

Finančna in gospodarska kriza v državi je tudi državno upravo prisilila k skrajno racionalnemu poslovanju. S številnimi organizacijskimi ukrepi je Upravna enota Ilirska Bistrica uspela zmanjšati sredstva za poslovanje za 37 % glede na leto 2007, pri čemer stranke doslej teh ukrepov v večji meri še niso občutile. Nadaljevanje gospodarske in finančne krize v leto 2012 je zahtevalo od upravne enote uvedbo dodatnih varčevalnih ukrepov. Pri pripravi in sprejemu ukrepov moramo upoštevati

tako potrebe strank in število opravljenih storitev kot tudi finančne izdatke in razpoložljive kadrovske vire.

V celotni državi je zaradi racionalizacije poslovanja že nekaj let prisoten trend ukinjanja manjših krajevnih uradov, ki ne zagotavljajo razumne in smotrne izrabe delovnega časa, ki bi bila primerljiva z opravljanjem nalog na sedežu upravne enote. Praksa kaže, da opravičujejo svoj obstoj, tako glede števila naselij, števila prebivalcev kot oddaljenosti od sedeža upravne enote, le še krajevni uradi na sedežih sedanjih občin. Območje Upravne enote Ilirska Bistrica je enako območju Občine Ilirska Bistrica, na KU Podgrad in KU Knežak pa so se v zadnjih letih izvajale upravne storitve le za ožji krog občanov iz Podgrada in Knežaka ter nekaterih sosednjih vasi.

Informatizacija podatkov, ukinitve krajevnih pristojnosti in kompleksnost upravnih in tudi drugih za občane pomembnih storitev (trgovine, fotografije, pošta ...) je povzročila, da so se stranke z območja KU iz leta v leto čedalje redkeje odločale za rešitev zadeve na KU. Oba KU sta relativno blizu sedežu upravne enote, saj je KU Podgrad oddaljen od sedeža upravne enote le 12 km, KU Knežak pa le 9 km.

Upravna enota je že ob postopnem zmanjševanju števila uradnih dni na posameznem KU v letu 2009 seznanila predsednike krajevnih skupnosti z območja KU in Občino Ilirska Bistrica s spremembami pri izvajanju upravnih nalog in posledično z upadom števila zadev na KU. Na zahtevo občinskih svetnikov je bilo v letu 2011 podano še dodatno izčrpno poročilo o poslovanju KU.

Ker rezultati opravljenih analiz na področju upravnega dela, materialnega, finančnega in kadrovskega poslovanja upravne enote ne upravičujejo nadaljnjega delovanja KU Podgrad in KU Knežak, je bila sprejeta odločitev o njunem zaprtju. Z ukinitvijo navedenih krajevnih uradov je soglašal tudi resorni minister, zaradi česar je bil konec februarja sprejet sklep o ukinitvi navedenih krajevnih uradov z dnem 29. 2. 2012.

Zavedamo se, da zaprtje KU pomeni oddaljevanje upravnih storitev od samih občanov. Glede na to da sta bila oba naša krajevna urada relativno blizu sedežu upravne enote, upamo, da zaprtje krajevnih uradov ne bo povzročilo večjih težav strankam pri dostopu do upravnih storitev, ki jih zagotavlja Upravna enota Ilirska Bistrica.

Zaposleni na Upravni enoti Ilirska Bistrica se bomo še naprej zavzemali za hitre in strokovne upravne storitve v zadovoljstvo naših strank. Vse potrebne informacije o našem poslovanju lahko dobite neposredno na sedežu upravne enote, po telefonu ali preko spleta. III

OBJAVA STALIŠČ OBČINE ILIRSKA BISTRICA

DO PRIPOMB IN PREDLOGOV IZ JAVNE RAZGRNITVE IN JAVNIH OBRAVNAV DOPOLNJENEGA OSNUTKA OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA (OPN) IN OKOLJSKEGA POROČILA OBČINE ILIRSKA BISTRICA

Spoštovani!

Obveščamo vse občane, da bo Občina Ilirska Bistrica 11. aprila 2012, v skladu s 6. točko 50. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Ur. list RS, št. 33/2007, 108/2009), javno objavila stališča do pripomb in predlogov iz javne razgrnitve in javnih obravnav dopoljenega osnutka občinskega prostorskega načrta (OPN) in okoljskega poročila (OP) Občine Ilirska Bistrica.

Javna razgrnitev dopoljenega osnutka OPN in OP je potekala v prostorih Doma na Vidmu v času od 19.8.2011 do vključno 30.9.2011. Občani so imeli v času javne razgrnitve omogočen tudi vpogled v vse izdelane strokovne podlage in študije na sedežu Občine Ilirska Bistrica, ter tekstualni in grafični del odloka OPN in OP na spletni strani <http://www.ilirska-bistrica.si>.

Stališča do podanih pripomb in predlogov na razgrnjen dopolnjen osnutek OPN in OP Ilirska Bistrica so preučili in pripravili: pristojna služba Občine Ilirska Bistrica za gospodarsko infrastrukturo, izdelovalec OPN - V prostoru d.o.o., ter izdelovalec OP - Ipsum d.o.o.. Stališča do pripomb in predlogov, podanih v času javne razgrnitve, je potrdil župan Občine Ilirska Bistrica.

Hkrati bi Vas radi obvestili, da bo občina meseca junija na podlagi izdelanih in objavljenih stališč pripravila 2. javno razgrnitev ter javno obravnavo.

Izdelana stališča bodo objavljena na spletni strani občine <http://www.ilirska-bistrica.si>, ter na oglasni deski Občine Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica od 11. aprila 2012 dalje.

OBVESTILO

Poslanska pisarna

Z aprilom bo začela delovati poslanska pisarna, v kateri bo sta občane sprejemala poslanca **Kristina Valenčič** in **Ivan Simčič**. Kristina Valenčič bo na voljo vsak prvi ponedeljek v mesecu od 14. do 17. ure, Ivan Simčič pa vsak tretji ponedeljek v mesecu med 14. in 17. uro.

Občane naprošata, da se za pogovor predhodno najavijo po e-pošti: kristina.valencic@dz-rs.si oz. ivan.simcic@dz-rs.si ali v tajništvo občine na tel št. 05/71 12 300.

Vljudno vabljeni!

EURO MB
NIZKE GRADNJE
gsm: 041 682 549, 041 652 769
NEPREMIČNINSKA AGENCIJA
gsm: 041 688 663
Vilharjeva cesta 31a, 6250 Ilirska Bistrica

NADALJEVANJE 10. SEJE OBČINSKEGA SVETA

S koncesijo do varčnejše javne razsvetljave

Na nadaljevanju 10. seje občinskega sveta, ki je potekala 1.3.2012, so svetniki obravnavali in potrdili Odlok o koncesiji za opravljanje lokalne gospodarske javne službe dobave, postavitve, vzdrževanja in izvajanja javne razsvetljave v občini Ilirska Bistrica. S podelitvijo koncesije želi občinska uprava zmanjšati svetlobno onesnaževanje okolja, predvsem pa porabo električne energije v občini. Sedanja razsvetljava je starejša od 40 let in ne ustreza sodobnim standardom in zahtevam. Trenutna poraba na prebivalca znaša čez 100 kWh in je dvakrat večja, kot predpisuje uredba (44,5 kWh/preb.). Kot je pojasnil župan **Emil Rojc**, bi z zamenjavo svetilk prihranili 120.000 evrov letno, sama investicija pa je ocenjena na 900.000 evrov. Vendar pa bo k temu treba prišteti tudi zamenjavo dotrajanih drog, zato bo po trenutnih ocenah končna vrednost investicije bistveno preseгла milijon evrov. »Od koncesionarja, ki bo z razsvetlavo upravljal 20 let, pričakujemo, da bo zagotovil manjši strošek električne energije v občini. Ocenjujemo, da bi z novo postavitvijo razsvetljave lahko pri-

hranili do 40 odstotkov prvotne porabe. Občina bo ta sredstva krvavo potrebovala za izgradnjo novih šol in vrtcev. Zato sem se odločil za ta korak,« je pojasnil župan.

Občina povečala lastniški delež v podjetju Ipil

Občinski svetniki so v nadaljevanju izdali soglasje k nakupu 20-odstotnega poslovnega deleža v invalidskem podjetju Ipil, s čimer je Občina Ilirska Bistrica svoj lastniški delež povečala na 23 odstotkov. Občinski svetniki so se že na 8. seji seznanili s problematiko podjetja Ipil, katerega večinska lastnica, družba TIB Transport, se je zaradi finančnih težav odločila odprodati svoj 91-odstotni delež v podjetju ostalim solastnikom: Plami pur, Termoplastom Plama, Izotermu Plama, JP Komunala in Občini Ilirska Bistrica. S tem so želeli zagotoviti nadaljnji obstoj družbe in ohraniti obstoj vseh 75 delovnih mest, med katerimi je 37 invalidov. »Prodaja poslovnega deleža podjetja nekemu zasebniku, ki ima v interesu le zaslužek, bi najverjetneje pomenila odpuščanje teh invalidov,« je razlog za povečanje lastniškega deleža v Ipilu pojasnil župan. Družbo so pred 15 leti ustanovili prav zar-

di reševanja problematike zaposlovanja invalidov na območju ilirskobistriške občine. Kot je pojasnil direktor podjetja Ipil **Jože Frank**, je tedaj ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve zahtevalo, da se ustanovi regijsko invalidsko podjetje, v katerem bo kot družbenik sodelovala tudi občina, ki je soodgovorna za razvoj in lahko vpliva na zaposlovanje ter druge strateške zadeve.

V novi lastniški strukturi podjetja Ipil imajo po spremembi lastniških deležev Tib Transport, Plama pur, Izoterm Plama in Občina Ilirska Bistrica po 23 % delež, JP Komunala 6,5 % in Termoplasti Plama 1,5 % delež.

Imenovanja

Svetniki so obravnavali in potrdili tudi nekatera imenovanja. **Antona Franka** so imenovali za namestnika predsednika statutarno pravne komisije, izdali so soglasje k imenovanju **Boštjana Primca** za v.d. direktorja Razvojnega centra Il. Bistrica, v svet območne izpostave JSKD Il. Bistrica pa so imenovali **Andreja Novaka**, **Toma Šajna** in **Janjo Konestabo**. Iz Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja so razrešili **Roka Jenka**, za novega člana pa imenovali **Alojza Bubniča**. III

gsm: 041 714 394
e-mail: sibist@siol.net

SIB
INŠTALACIJE d.o.o.
www.instalacije-sib.si

Jablanica 12, 6250 Il. Bistrica
tel.: 05/ 714 85 15, fax: 05/ 714 85 16

ogrevanje * vodovod * solarni sistemi
talno gretje * klimatizacija *
toplotne črpalke * adaptacije kopalnic

ALU-TERMO OKNA, VRATA

♦ s termo členom
♦ trojno tesnenje

ALUSLAV
www.aluslav.si
041-544-687

Slavko Smrdelj s.p.
Partizanski hrib 12
6250 Ilirska Bistrica

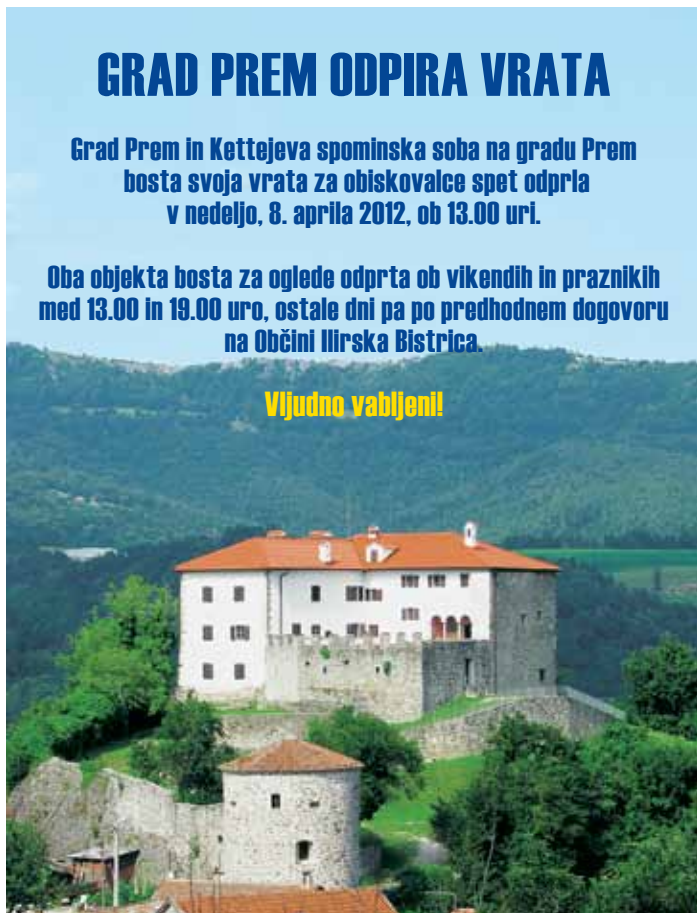
email: aluslav@gmail.com
fax: 059-052-741

GRAD PREM ODPIRA VRATA

Grad Prem in Kettejeva spominska soba na gradu Prem bosta svoja vrata za obiskovalce spet odprla v nedeljo, 8. aprila 2012, ob 13.00 uri.

Oba objekta bosta za ogled odprta ob vikendih in praznikih med 13.00 in 19.00 uro, ostale dni pa po predhodnem dogovoru na Občini Ilirska Bistrica.

Vijudno vabljen!

OB DNEVU CIVILNE ZAŠČITE PODELILI PRIZNANJA ZASLUŽNIM POSAMEZNIKOM

Ob svetovnem dnevu civilne zaščite, ki ga obeležujemo 1. marca, je republiški štab civilne zaščite podelil priznanja zaslužnim posameznikom na področju zaščite in reševanja. Priznanja so prejeli tudi štirje občani ilirskobistriške občine in PGD Jelšane, ki letos praznuje stoletnico delovanja.

Srebrni znak civilne zaščite sta prejela Radivoj Šajn in Karlo Tomšič. Srebrni znak podeljujejo kot priznanje za posebne zasluge in izjemen prispevek pri razvijanju in krepitvi varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, izjemne dosežke pri zaščiti in reševanju ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter varovanju okolja ob naravnih in drugih nesrečah ter za izume in inovacije, s katerimi je bil dosežen pomemben napredek pri razvijanju in krepitvi pripravljenosti za zaščito, reševanje in pomoč.

Radivoj Šajn je bil zaposlen v regijskem centru za obveščanje od leta 1998 do lanskega leta, ko se je upokojil. »Kot operativec je bil strokoven, delaven, dosleden, natančen, zanesljiv in priazen. Njegov prispevek pri uveljavljanju vloge ReCo Postojna je zelo velik. Poleg operativnega dela je bil zadolžen še za programiranje pozivnikov. V juliju 2006 je odgovorno in zanesljivo opravljal zahtevno delo dežurnega operativca ob številnih in dolgotrajnih požarih v naravi na Krasu, za kar je leta 2007 prejel tudi bronasti znak CZ. Aktiven je tudi na drugih področjih. Kot član bistriškega Jamarskega društva Netopir sodeluje pri različnih vajah in reševalnih akcijah društva,« so zapisali v obrazložitvi.

Karlo Tomšič je bronasto priznanje CZ prejel že leta 1999 in še vedno aktivno dela na področju zaščite, reševanja in pomoči. Vrsto let je bil zaposlen v regijskem centru za obveščanje kot vodja centra in kot operativec, kjer se je še posebej izkazal. Zaradi zdravstvenih težav, ki mu onemogočajo delo v operativi, trenutno opravlja delo sistemskega administratorja in skrbi za delovanje sistema za javno alarmiranje, delovanje sistema ZARE in

Na podelitvi priznanj z leve: Srečko Šestan, član republiškega štaba CZ, Anton Delost, poveljnik CZ Občine Il. Bistrica, Luka Špilar, namestnik poveljnika CZ Občine Il. Bistrica, Denis Slavec, član PGD Il. Bistrica, Štefan Majcen, poveljnik CZ za Notranjsko regijo, Tadej Slavec, predsednik PGD Il. Bistrica, in Teo Šalamon, član PGD Il. Bistrica. Radivoj Šajn in Karlo Tomšič se zaradi bolezni podelitve nista mogla udeležiti.

sistema VIDEOKRAS. Zelo dobro sodeluje z občinami in drugimi organizacijami, ki sodelujejo v sistemu zaščite in reševanja, predvsem na področju urejanja radijskih zvez in tihega alarmiranja. V zadnjih dveh letih se je še posebej izkazal s kakovostnim operativnim vodenjem regijskega preverjanja usposobljenosti ekip prve pomoči.

Bronasti znak civilne zaščite, ki ga podeljujejo kot priznanje za požrtvovalno in uspešno opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči, sta prejela Denis Slavec in Luka Špilar.

Denis Slavec je član PGD Ilirska Bistrica od leta 1992, kjer je začel kot pionir, kasneje pa je bil član poveljstva in upravnega odbora. Ima opravljene različne tečaje in specialnosti s področja dela v gasilstvu. Zaključil je študij iz varstva pri delu in požarnega varstva v Ljubljani, od leta 2008 pa je zaposlen v Gasilski brigadi v Kopru, kjer opravlja delo, ki si ga je želel že od otroštva. Poleg aktivnega vključevanja pri nesrečah v matični občini je sodeloval tudi na večjih intervencijah (Železniki, vseh večjih požarih na Krasu). Sodeluje tudi v štabu za vodenje velikih intervencij

pri Gasilski zvezi Slovenije, v okviru Gasilske zveze Il. Bistrica pa opravlja funkcijo pomočnika poveljnika za strokovno izobraževanje.

Luka Špilar vestno opravlja naloge namestnika poveljnika civilne zaščite Občine Ilirska Bistrica. V lanskem letu je tako uspešno koordiniral logistično podporo gasilskih enot pri gašenju velikega požara na vojaškem vadbišču Bač, kjer je z usklajenim delovanjem zagotavljal zadostne količine pitne vode in prehrane za vse sodelujoče pri gašenju požara. Izkazal se je tudi pri logistični podpori ter vodenju ekipe reševalcev iz Rafting kluba Mrzla uoda, ki so sodelovali pri iskanju pogrešane osebe na vodnem zajetju Mola. Poleg administrativnih del, ki jih izvaja za nemoteno delo štaba in ostalih enot, pa je zaslužen tudi za organizacijo vsakoletnega izobraževanja članov štaba CZ občine Ilirska Bistrica.

Srebrni znak civilne zaščite bo prejelo tudi **prostovoljno gasilsko društvo Jelšane**, ki letos praznuje 100-letnico delovanja. Priznanje jim bodo podelili na svečanosti ob počastitvi jubileja, ki bo predvidoma v poletnih mesecih. III

OBČINSKI ODBOR DRŽAVLJANSKE LISTE GREGORJA VIRANTA TUDI V ILIRSKI BISTRICI

Državljska lista Gregorja Viranta (DLGV), ki jo v državnem zboru zastopa tudi bistriška poslanka **Kristina Valenčič**, je minuli mesec ustanovila občinski odbor v Ilirski Bistrici. Ob tej priložnosti je Ilirsko Bistrico obiskal predsednik stranke **Gregor Virant**, ki se je najprej srečal z županom **Emilom Rojcem**, nato pa obiskal še največjo javno ustanovo v naši občini Dom starejših občanov, kjer so ga prijazno sprejeli direktorica doma **Miranda Vrh**, strokovni delavci in stanovalci doma. Virant je bil ob obisku doma presenečen predvsem nad sodobno podobo in domačnostjo doma, ki je lani praznoval 20-letnico obstoja.

Gregor Virant, poslanka Kristina Valenčič in župan Emil Rojc

»Vaš dom je res primer dobre prakse, ker je odlično organiziran in voden. Poraba javnega denarja in sredstev, ki jih plačujejo uporabniki doma, je zelo gospodarna in po tej plati ga lahko postavimo za zgled drugim tovrstnim ustanovam po državi,« je poudaril Virant.

Tako župan kot direktorica Doma starejših občanov pa sta Gregorja Viranta, ki je tudi predsednik državnega zbora, seznanila z aktualnimi lokalnimi problemi, ki pestijo občino oz. ustanovo. Župan je v pogovoru izpostavil predvsem probleme občine s pridobivanjem vodovarstvenega soglasja na Agenciji za okolje. »Poskušali bomo zagotoviti, da bodo ta soglasja čim prej izdana, je pa tudi sicer na področju varstva okolja velik problem zaradi obsežne birokracije in zahtev, ki dušijo razvoj v lokalnih skupnostih,« je pojasnil Virant. Obisk so nadaljevali v Domu na Vidmu, kjer je potekal ustanovni zbor občinskega odbora Državljske liste. Poslanka **Kristina Valenčič**, ki je tudi predsednica novoustanovljenega bistriškega občinskega odbora DLGV, smo povprašali o razlogih za ustanovitev občinskega odbora in njego-

Viranta so v DSO pozdravili stanovalci in direktorica doma Miranda Vrh

vem poslanstvu. »Zavedam se, da ne more biti dobrega in odgovornega poslanskega dela, kot tudi ne razvoja in napredka Državljske liste, brez neposrednega stika z lokalnim okoljem. Prvi korak je zagotovo ustanovitev občinskih odborov. Vesela sem, da smo se tudi v mojem domačem kraju zbrali člani, ki nas povezuje iskrenost, zagnanost, močna volja, optimizem in prepričanje v dobro. Z ustanovitvijo občinskega odbora začnemo aktivno delo tudi na lokalnem nivoju, od sedaj bomo glasni in prepoznavni in to po spremembah, po novih rešitvah, po znanju, strpnosti in sodelovanju,« je povedala Valenčičeva. III

KAKO USPEŠNO ISKATI ZAPOSLOITEV?

Na trgu dela je vsak dan več brezposelnih, med katerimi je tudi veliko mladih diplomantov. Vsak izmed njih verjame, da bi moral zaradi diplome in truda, ki ga je vložil v svoje izobraževanje, dobiti primerno zaposlitev, vendar pa danes žal ni tako.

Ko vstopamo na trg delovne sile, je zelo pomembno, da se vprašamo, zakaj želimo določeno delo, zakaj delodajalec išče prav nas in kaj mu mi ponujamo. Zelo pomembno vlogo ima poznavanje samega sebe. Edino tako bomo vedeli, kaj delodajalcu ponuditi, kajti konkurenca na trgu je iz dneva v dan bolj ostra in močna. Pomembno je, da poznamo svoje osebnostne lastnosti (vztrajnost, natančnost, potrpežljivost, živahnost, dinamičnost, odprtost, samoiniciativnost itd.), pa tudi sposobnosti (kreativnost, intelektualna sposobnost, prostorska sposobnost, verbalna sposobnost, nume-

rična sposobnost itd.), saj jih bomo le tako znali predstaviti morebitnemu bodočemu delodajalcu.

Vse te sposobnosti lahko ugotavljamo z raznimi testi, ki jih lahko opravimo na Zavodu za zaposlovanje ali Centru za psihodiagnostična sredstva. Na slednjem nam ponujajo tudi več različnih testov za ugotavljanje določenih sposobnosti.

Pri tem pa seveda ne smemo zanemariti svojih lastnih interesov. Ključnega pomena pri tem je med drugim tudi, da znamo poiskati prave informacije o delu, ki nas zanima. Te nam ponujajo razni mediji, imeniki, spletne strani, organizacije (Zavod za zaposlovanje, Gospodarska združenja Slovenije, Center za informiranje in poklicno izobraževanje, Evropski portal za zaposlitveno mobilnost, strokovna združenja itd.) in informacijski centri (inkubatorji, Javna agencija RS za podjetništvo in tuje investicije itd.).

Poleg navedenih virov lahko pridobimo informacije tudi z informativnim intervjujem. Pri tem ne gre za zaposlitveni intervju, ampak za pogovor, za katerega se lahko dogovorimo z delodajalcem, ki nas zanima in od katerega lahko izvemo določene podatke o delovnem mestu, potrebnih znanjih in kompetencah, pričakovanih delodajalca, posameznem delovnem področju ter o možnostih zaposlitve na določenem področju. Na informativni intervju se pripravimo tako, da skušamo izvedeti čim več informacij o organizaciji, v kateri se želimo zaposliti in o osebi, s katero imamo intervju, vsekakor pa si pripravimo tudi vprašanja za sogovornika. Zelo priporočljivo je, da na intervju prinesemo s seboj življenjepis, ki ga lahko potem ponudimo svojemu sogovorniku. III

Andreja Lango, študentka magistrskega študijskega programa Management

JAVNI RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJ OBČINE ILIRSKA BISTRICA ZA LETO 2012

Občina Ilirska Bistrica vabi občane, krajevne skupnosti, podjetja, zavode, društva, združenja, organizacije in skupnosti, da predložijo predloge kandidatov za priznanja Občine Ilirska Bistrica za leto 2012.

Občina Ilirska Bistrica podeljuje naslednja priznanja, ki jih lahko prejmejo posamezniki, podjetja, zavodi, društva, združenja, skupine, organizacije in skupnosti:

- 1. NAZIV ČASTNI OBČAN Občine Ilirska Bistrica** se podeljuje posameznikom, ki so **dosegli pomembne uspehe in zasluge** na gospodarskem, znanstvenem, umetniškem, kulturnem, športnem, vzgojno-izobraževalnem, humanitarnem ter raznih drugih področjih človekove ustvarjalnosti in so s svojim delom prispevali k napredku, razvoju in ugledu občine. Naziv častni občan se lahko podeli tudi posthumno.
- 2. ZLATA PLAKETA Občine Ilirska Bistrica** se podeljuje **za življenjsko delo** na posameznem področju, posamezne vrhunske dosežke, izkazano izredno požrtvovalnost, hrabrost in človekoljubnost ob izrednih dogodkih. Zlata plaketa Občine Ilirska Bistrica se podeljuje tudi **za najmanj petnajst let dela in sodelovanja**, s čimer so predlagani kandidati prispevali k izboljšavam za posamezna področja, tako da so s svojim neposrednim delom pripomogli k avtonomiji posameznega strokovnega področja; prispevali k razvoju in obogatitvi posameznega področja z aktivnim sodelovanjem; prispevali k utrjevanju človekovih pravic in dostojanstva; prispevali k napredku na področju zdravstvene in socialne problematike; za raziskovalno, umetniško, vzgojno, izobraževalno in publicistično delo, ki ima poseben pomen za razvoj posamezne vrste dejavnosti v Občini Ilirska Bistrica.
- 3. SREBRNA PLAKETA Občine Ilirska Bistrica** se podeljuje **za najmanj pet let dela** na posameznih področjih, s čimer so predlagani kandidati prispevali k splošnemu napredku strokovnosti; dokazali kvalitetno in strokovno delo z rezultati na posameznem področju; prispevali k tehnični in drugi izboljšavi določene stroke; izkazali dosežke na področju kakovosti proizvodov in storitev ter poslovanja, kot rezultat razvoja znanja in inovativnosti; dosegli uspehe pri odpiranju na nove trge in odpiranju novih delovnih mest; za delo na raziskovalnem, umetniškem, vzgojnem, izobraževalnem in publicističnem področju ter na področju zdravstvene in socialne problematike ali na humanitarnem področju, ki ima poseben pomen za razvoj posamezne vrste dejavnosti v Občini Ilirska Bistrica.
- 4. BRONASTA PLAKETA Občine Ilirska Bistrica** se podeljuje **za spodbudo za nadaljnje delo** kandidatom, ki svojim odnosom do dela, gospodarnostjo, uvajanjem racionalnih novosti, stvaritvami na knjižnem, likovnem, glasbenem področju, posebnim naporom in prizadevanji dosegajo uspehe in rezultate na raznih področjih življenja in dela, ki imajo velik pomen za Občino Ilirska Bistrica.
- 5. SPOMINSKA PLAKETA Občine Ilirska Bistrica** se podeljuje posameznikom, podjetjem, zavodom, društvom, združenjem, skupinam, organizacijam in skupnostim **za dolgoletno, uspešno in ustvarjalno delo ob njihovih pomembnejših jubilejih**.

Predlogi za podelitev priznanj Občine Ilirska Bistrica morajo vsebovati:

- za posameznike: pomembnejše življenjske podatke in utemeljitev predloga;
- za podjetja, zavode, društva, združenja, skupine, organizacije in skupnosti: ime, dejavnost in sedež ter utemeljitev predloga;
- navedbo, katero od priznanj naj bo kandidatu podeljeno.

Predlogi morajo biti oddani v zaprti ovojnici z oznako »Ne odpiraj - priznanja Občine Ilirska Bistrica«.

Predloge za podelitev priznanj lahko predlagatelj odda osebno ali po pošti. Predlogi za podelitev priznanj morajo na naslov prispeti najkasneje do 7. maja 2012, do 12.00 ure. Predloge je potrebno do navedenega roka predložiti na naslov: Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica.

Priznanja bodo podeljena ob občinskem prazniku »4. junij«.

Upoštevali bomo samo popolne predloge, ki bodo oddani v razpisnem roku. Komisija lahko pozove predlagatelja k morebitnemu dodatnemu pojasnilu predloga. Kontaktna oseba za posredovanje vseh informacij v zvezi s tem razpisom je Luka Špilar, Občina Ilirska Bistrica, tel. 05 71 12 331, el. pošta: luka.spilar@ilirska-bistrica.si.

Številka: 094-1/2012

Datum: 21.3.2012

Občina Ilirska Bistrica, Občinski svet
Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja
Predsednik, Dušan Grbec

Izberite storitve SiOL na širokopasovnem omrežju v vašem kraju

Telekom Slovenije bo na optičnem omrežju odprtega širokopasovnega dostopa v naseljih **Bač, Brce, Čelje, Dobropolje, Dolenje pri Jelšanah, Dolnja Bitnja, Dolnji Zemon, Fabci, Gabrk, Gornja Bitnja, Gornji Zemon, Harije, Hrušica, Huje, Ilirska Bistrica, Jablanica, Janežovo Brdo, Jasen, Jelšane, Kilovče, Knežak, Koritnice, Koseze, Kutežovo, Mala Bukovica, Male Loče, Mereče, Nova vas pri Jelšanah, Novokračine, Ostrožno Brdo, Pavlica, Podbeže, Podgrad, Podgraje, Podstenje, Podstenjšek, Podtabor, Pregarje, Prelože, Prem, Račice, Ratečevo Brdo, Rečica, Rjavče, Sabonje, Smrje, Snežnik, Soze, Starod, Studena Gora, Sušak, Šembije, Tominje, Topolc, Trpčane, Velika Bukovica, Veliko Brdo, Vrbica, Vrbovo, Zabiče, Zajelšje, Zarečica** in **Zarečje** v kratkem začel ponujati **SiOL internet, telefonijo in televizijo**.

Telekom Slovenije, d. d., 1546 Ljubljana.

Krajane, ki želite informacije o vrhunskih telekomunikacijskih in multimedijah storitvah ter o možnostih naročila, prijazno vabimo, da obiščete Telekomov center Postojna oziroma pokličete na **05 701 3000** in **041 700 213** ali se obrnete na zastopnika ITD, d.o.o., na **041 337 186**. Za vse informacije so vam na voljo tudi na brezplačni številki **080 8000**.

Vsi zainteresirani krajani se lahko poleg ostalih storitev Telekoma Slovenije odločijo za paket **SiOL Trio**, ki vsebuje ponudbo **hitrega interneta, napredne televizije in sodobne telefonije** po dostopnih cenah.

SiOL internet

- Hiter (do 20 Mb /20 Mb) in zanesljiv dostop
- 24-urna strokovna pomoč
- Brezplačni varnostni paket
- Brezplačni prostor (10 MB) ter druge spletne storitve

SiOL TV

- Več kot 150 programov
- Bogat nabor izbranih vsebin v videotekah, tudi v HD-ločljivosti
- Možnost snemanja in zaustavitve programa ter ogleda kasneje
- Media center ter druge napredne možnosti uporabe televizije

SiOL telefonija

- Cenejše telefoniranje
- Brezplačne dopolnilne storitve
- Nadzor nad porabo
- Urejanje nastavitev prek spleta

Telekom Slovenije novim naročnikom nudi tudi posebne **akcijske ponudbe in druge ugodnosti** ob naročilu. Naročniki storitev SiOL pa lahko sodelujejo tudi v programu zvestobe, kjer lahko izbirajo še med vrsto dodatnih ugodnosti.

S **kakovostjo storitev, z zanesljivostjo delovanja, neprekinjeno podporo** ter **s skrbjo za uporabnika** pri Telekomu Slovenije dokazujejo, da so zaupanja vreden ponudnik širokopasovnih storitev.

Promocijsko sporočilo

GRADIŠČE JAVOR PRI DOLNJEM ZEMONU BODO UREDILI V ARHEOLOŠKI PARK

POKRAJINSKI MUZEJ KOPER
ENOTA ILIRSKA BISTRICA
Bazoviška cesta 14
6250 Ilirska Bistrica

Društvo
za razvoj podeželja
med Snežnikom
in Nanosom

Konec aprila se bodo začela pripravljala dela s čiščenjem terena na območju gradišča Javor pri Dolnjem Zemonu, kjer je predvidena ureditev arheološkega parka. Pri projektu, ki je financiran iz evropskih sredstev, sodelujejo Občina Ilirska Bistrica, ilirskobistriška enota Pokrajinskega muzeja Koper, Inštitut za dediščino Sredozemlja pri ZRS Univerze na Primorskem in Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom.

Gradišče so si 26. februarja v spremstvu nekdanjega kustosa ilirskobistriške enote Pokrajinskega muzeja Koper in sedanjega poslanca **Ivana Simčiča** ogledali tudi doc. dr. **Brane Mušič** iz oddelka za arheologijo Filozofske fakultete v Ljubljani ter prof. dr. **M. Guštin** in **Andrej Preložnik** iz Inštituta za dediščino Sredozemlja ZRS UP.

Gradišče Javor pri Dolnjem Zemonu je eno najpomembnejših v Sloveniji. Posebno težo mu daje lega ob prometni povezavi Kvarnerja in Apeninskega polotoka oz. srednje Evrope, nezanemarljiva pa je tudi njegova velikost, ki obseg približno en kilometer, in poseljenost skozi več arheoloških obdobj – od bronaste dobe do pozne antike. Danes lokacijo odlikujeta predvsem zanimiva pozicija, enostaven dostop in dobra ohranjenost oz. prepoznavnost nasipov. Dodatno kakovost mu daje dolina reke Reke, pa tudi impresivna kulisa grebena na vzhodu. Vse skupaj nudi odlične pogoje za oblikovanje arheološko-naravoslovnega

Na ogledu gradišča (z leve): doc. dr. Brane Mušič iz oddelka za arheologijo Filozofske fakultete v Ljubljani, poslanec Ivan Simčič ter Andrej Preložnik in prof. dr. M. Guštin iz Inštituta za dediščino Sredozemlja ZRS UP (foto: Janez Škrlič)

parka, ki bi lahko predstavljal osnovo za razvoj obetavne rekreacijsko-turistične točke v občini.

»Gradišče je nepozidano, obenem pa se z opuščanjem kmetovanja vse hitreje zarašča, s čimer se izgublja njegova prepoznavnost in prehodnost. Začetne dejavnosti bodo zato usmerjene v čiščenje podrastja, ki bo izvedeno v sodelovanju z gozdarsko oz. krajinarsko stroko. Očistil se bo pas po nasipu oz. ob robu gradišča, ki bo omogočil krožno ogledno pot in pogled na strukture, v notranjosti pa se bo odstranila ofenzivna podrast, vendar v le obsegu, ki bo puščal dovolj življenjskega prostora za prosto živeče živali,« je pojasnil Andrej Preložnik. Čiščenje terena je predvideno konec aprila, izvajali pa ga bodo v sodelovanju s krajevno skupnostjo in lastniki parcel. Konec aprila so predvidene tudi prve

geofizikalne meritve, s katerimi bodo na neinvaziven način pridobili kar največ podatkov o sestavi nasipov in možnih sledovih stavb v notranjosti.

»Inštitut za dediščino Sredozemlja bo medtem zbiral podatke in gradivo, ki bi jih bilo smiselno predstaviti na informativnih panojih. Ti bodo na nevsiljiv način razporejeni na ključnih točkah ogledne poti. Skupaj z njihovo postavitvijo je smiselno poskrbeti tudi za klopi, koše ipd. Razmisliti velja tudi o razgledniku, ki bi na nemoteč način - morda v obliki modificirane lovske preže – omogočil pogled na gradišče in okolico. Za vse posege je seveda treba pridobiti soglasje pristojne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine,« je še pojasnil Preložnik. Glede same promocije parka se bodo povezali z lokalno skupnostjo, da bi ga takoko čim bolj vključili tudi v turistično ponudbo. III

KAKO NAJDETE TV GALEJO NA VAŠEM TELEVIZORJU?

Čeprav smo že o tem pisali v prejšnji številki Bistriških odmevov, nas občani še vedno povprašujejo po načinu nastavitve bistriške televizije na svojem tv sprejemniku. Zato bomo še podrobneje razložili, vsekakor pa pokličite našega tehničnega direktorja, ki vam bo z veseljem razložil. Zaženite samodejno iskanje (automatic scan/search) na vašem televizorju ali ročno iskanje na frekvenci 666.000 KHz oziroma na Kanalu 45 UHF. TV Galeja oddaja v zraku digitalno zato je potrebna strešna ali sobna antena usmerjena proti Pregarjam in digitalni TV aparat oz.

kompatibilni DVB-T pretvornik za MPEG4 standard. V kolikor vam še vedno ne uspe nastaviti TV Galeje je najverjetneje zaradi obstoječih oz. starih kanalnih ojačevalnikov, ki so že od prej na vaših antenah. Le ti imajo v sebi filtre kateri onemogočajo prehod frekvenc 45-tega kanala, da bi signal prišel do vašega TV aparata. V slednjem primeru je najbolje, da se obrnete na: 070 844-522 ali primoz.gardelin@gmail.com (tehnični direktor, Primož Gardelin) saj je za zamenjavo ali preglasitev kanalnih filtrov v ojačevalniku potreben tehnični poseg v vaš antenski sistem. III Ekipa TV Galeja

DEJAVNOSTI GORSKE REŠEVALNE SKUPINE ILIRSKA BISTRICA

Reševalna skupina je bila v zimskih mesecih zelo aktivna. Poleg tega, da redno zahajajo v gore in skrbijo za svojo psiho-fizično kondicijo, so izvedli kar nekaj preventivnih dejavnosti. Začeli so s tečajem »Nevarnosti in varna hoja v zimskie gore« za dijake in študente na zimovanju v Črnem dolu.

Naslednji tečaj so izvedli za člane planinske skupine pri KD Bazovica iz Reke, ki so člani PD Snežnik Ilirska Bistrica. Za njih so prav tako izvedli tečaj varnega gibanja v zimskih razmerah. Člani se zavedajo, da obisk gora terja, poleg volje, opreme in izkušenj, tudi veliko znanja. Tečaja se je udeležili dvanaest odraslih udeležencev.

Konec februarja so z ekipo nujne medicinske pomoči (NMP) pri ZD Ilirska Bistrica organizirali simulacijsko vajo na Snežniku. Vaja je potekala v ostrih zimskih razmerah pod vrhom Snežnika, kjer se je turna smučarka težko poškodovala. Ekipo GRS se je odzvala klicu, s svojo opremo oskrbela ponesrečenko in jo dvignila s težko dostopnega terena. Sledil je spust z vrvno tehniko po strmih pobočju in transport v akia čolnu proti Sviščakom, kjer jo je že čakala ekipa NMP. Med potjo je prišlo do hudih zdra-

Člani NMP in GRS na poti do reševalnega vozila

vstvenih zapletov (zastoj srca). Oživljanje je izvedla ekipa NMP in GRS skupaj. Tako vaja je bila izvedena prvič. Po mnenju vseh udeležencev je bila zelo uspešna. Izvedla se je v celoti, od klica do predaje, z velikim poudarkom na pravilnost postopkov prve pomoči. Prvič sta obe reševalni skupini NMP in GRS tako tesno sodelovali. Zaradi koristi vseh so sklenili, da bodo s sodelovanjem nadaljevali.

V času, ko je nekoč potekal zimski

vzpon, člani GRS še vedno dežurajo na Snežniku. Na ta sončen vikend je letos Snežnik obiskalo več sto obiskovalcev, ki se še vedno držijo tradicije vzponov. Zadnji vzpon je bil organiziran leta 2005. Prisotnost reševalcev na Snežniku so izkoristili za redno licenčno vajo s kolegi iz matičnega GRS društva Ljubljana. Preverili in utrdili so znanje iz področja zimske reševalne tehnike. **III GRS Ilirska Bistrica**

DOBRODELNI KONCERT IZ SRCA ZA SRCE

Nastop ansambla Snežnik

Ansambel Osminka iz Jasena je ob podpori sponzorjev v nedeljo, 11. marca, v bistriškem Domu na Vidmu pripravil že 4. tradicionalni dobrodelni koncert Iz srca za srce, na katerem je nastopilo osem bistriških ansamblov: *Riziko, Veseli veter, Jože Škrlič, Tone Škrlič z romantiki, Tornado, Trio Turn, Osminka in Snežnik*. Predstavili so se v glavnem z narodnozabavno glasbo in poželi velik aplavz obiskovalcev. Nastop, ki sta ga povezovala Jride Mršnik Poljšak in Igor Štemberger, so zaključili s skupno pesmijo V dolini tihi in nepogrešljivo Avsenikovo Golico. Kljub za bistriške razmere skromnemu odzivu obiskovalcev so organizatorji zbrali nekaj sredstev, ki jih bodo podarili v dobrodelne namene. **III Petar Nikolič**

KONCERT KLAPE OPATIJA OB DNEVU ŽENA

Ob dnevu žena je Občina Ilirska Bistrica vse ženske povabila na koncert klape Opatija, ki se je odvijal 9. marca v Domu na Vidmu. Obiskovalke, med katerimi so bili dobrodošli tudi moški spremljevalci, so bile nad nastopom hrvaške klape navdušene. Pevci iz sosednje Opatije so z znanimi dalmatinskimi in istrskimi napevi ogreli njihove dlani in srca, tako da so jih poslušalci večkrat nagradili s spontanim aplavzom. Ob koncu so skupaj z občinstvom zapeli slovensko Dan ljubezni, za dodatek po dolgem in močnem aplavzu pa so obiskovalce nagradili še s pesmijo Konobo moja. Obiskovalce je nagovoril tudi župan Emil Rojc, ki je čestital ženskam ob njihovem prazniku.

Dan žena je mednarodni praznik žensk, ki ga v približno sto državah praznujejo vsako leto 8. marca. Je dan praznovanja ekonomske, politične in socialne enakopravnosti in dosežkov žensk. V začetku se je praznoval 19. marca na pobudo nemške feministke in socialistke Clare Zetkin, rojene Eissner (1857-1933), ki se

je za enakopravnost žensk začela bojevati že leta 1889, medtem ko je pobudo za dan, posvečen vsem ženskam, dala na Drugi mednarodni konferenci socialističnih žensk leta 1910. Mednarodni

dan žensk se 8. marca praznuje od leta 1917, ker so se na ta dan začeli protesti v Petrogradu (danes St. Petersburg), iz katerih je nastala komunistična Oktobrska revolucija. III

DEJAVNI BISTRIŠKI UPOKOJENCI

Program dela upokojenskega mešanega pevskega zbora Avgust Šuligoj je tudi letos bogat z nastopi, prireditvami in vajami. Ne pretiravam, če trdim, da bodo skorajda vsak mesec, če ne še pogosteje, nekje nastopali, sodelovali ali le pomagali.

V začetku marca, ali natančneje devetega, so sodelovali na 43. reviji Primorska poje v Kulturnem domu Izola z izborom treh ljudskih in priredbo Dimitrija Grlja znane Larine pesmi iz nekoč razvpitega filma Dr. Živago. Novost pri zadnji pesmi je inštrumentalna spremljava kitare, harmonike in dveh mandolin ter solist. Dolg aplavz je bila nagrada izvajalcem. Popestrili pa so tudi letno srečanje upokojencev na občnem zboru, 17. marca, s ponovljenim programom pesmi z revije PP. Ni potrebno poudarjati, da smo pevke in pevce, inštrumentaliste, solista z užitkom poslušali in bogato nagradili z aplavzom.

Letni občni zbor je potekal po ustaljenih tirnicah s pregledom dela v preteklem letu in sprejemom programa za tekoče leto. Iz pohval in dobrih želja gostov glede realizacije programov na vseh področjih in dobro zastavljenih nalogah za bodoče izhaja, da smo v prejšnjem letu delali dobro.

Za sodelovanje smo se zahvalili vsem, ki so nam kakorkoli pomagali, posebno pisno priznanje pa sta prejela Breda Poljšak za dolgoletno predsedovanje pevskega zbora in nesebično pomoč pevkam in pevcem ter Stanislav Mahne za doseganje izrednih rezultatov med strelci na Športnih igrah DU južne Primorske. III F. G.

PRIZMA OPTIMIZMA V ILIRSKI BISTRICI

V bistriškem Domu na Vidmu je 3. marca potekalo snemanje javne radijske oddaje Prizma optimizma, ki jo je v živo prenašal 1. program Radia Slovenije. V oddaji, ki se seli po različnih krajih v Sloveniji, vodi pa jo **Milan Krapež**, so nastopili Big band RTV Slovenija pod vodstvom **Lojzeta Kranjčana**, humorist **Sašo Hribar**, ki je poslušalce zabaval v

Darinka Brožič v pogovoru z voditeljem oddaje Milanom Krapeže

Anika Horvat ob spremljavi Big banda RTV Slovenija

svojem znanem slogu – tokrat se je prelevil v znanega slovenskega politika in pevca, z odlomki iz komedije Matiček se ženi in monodrame Polnočno kričanje ali *Levstikovo* zmerjanje narodnih prvakov se je predstavil upokojeni filmski in gledališki igralec **Tone Gogala**, oddajo pa je popestrila tudi znana primorska pevka **Anika Horvat**. Posebna gostja v oddaji je bila domačinka

Darinka Brožič, predsednica Društva podeželskih žena Ilirska Bistrica, ki je predstavila delovanje društva. Med drugim je povedala, da društvo letos praznuje 10-letnico delovanja in ob tem jubileju pripravljajo izid knjige, v kateri bodo predstavljene tradicionalne domače jedi. Poslušalcem pa je še pred izidom izdala recept za odlične domače štruklje. **III**

GRAD GRADINA

Slovenija, dežela izpod sončne strani Alp, ni bogata samo po svojih vrhovih, čudovitih rekah, prekrasnih dolinah in pokrajinah, ampak tudi po izjemni zgodovini. In ravno zgodovina nam priča, kako močan pečat je pustila za seboj; ta pa je še dandanes viden: gradovi, ki so ponazarjali življenje skozi stoletja.

Ljudje o večini nam znanih gradov pri nas, kot so Predjama, Celje, Ljubljana, na Bistriškem Prem itd., vemo veliko, o drugih spet nekoliko manj, o manjših gradovih, na Slovenskem in Bistriškem, pa skorajda nič.

Grad Gradina je eden od teh predstavnikov, o katerem se po mojem mnenju premalo govori v širši javnosti. Nahaja se v občini Ilirska Bistrica, v starem delu mesta, imenovanem Gornji kraj, ki se lahko pohvali po res izjemno bogati naravni in kulturni dediščini. Tu je nekoč stala prva tovarna testenin Pekatete, temu pa so še dodali svoje prečudoviti slapovi Sušca, mlini in žage, ki so v takratnem obdobju ljudem bili tako rekoč glavni vir zaslužka in temelj preživetja. Skupaj z ostankom gradu Gradina dajejo mestu Ilirska Bistrica, celotni občini in temu predelu mesta svojevrsten pečat.

Kot občan občine Ilirska Bistrica si želim, da bi se uredilo okolico ostanka gradu, postavilo varovalno ograjo in tablo,

na kateri bi bila na kratko napisana sama zgodovina tega gradu, ki je bil omenjen v knjigi Janeza Vajkarda Valvasorja *Slava Vojvodine Kranjske* in ki je nekoč krasil bistriško dolino in stari predel mesta.

Zgodovina je pustila nepopisne in nepozabljive stvari za seboj, ki so v spominih in srcu ostali za vedno napisani. Odprimo te spomine in zapisujemo zgodovino še naprej.

III Patrik Tomšič, absolvent na Višji šoli za gozdarstvo in lovstvo Postojna.

PODBEŽE NEKOČ IN DANES

Zadnjih šest let je skupina SSD pri UTŽO obiskala že precej vasi v naši občini. Tokrat so prišle na vrsto Podbeže, slemenska brkinska vas, ki leži na nadmorski višini 604–608 metrov in šteje 86 prebivalcev.

V vaškem domu sta nas sprejela Ivan Barba in Silvestra Barba, članica sveta KS. Po pozdravu in kratkem predstavljanju nam je g. Ivan podal kratko zgodovino kraja. Podbeže naj bi nastale v 15. stoletju. Prvi prebivalci, približno 100 ljudi, so pribežali pred Turki in si tukaj poiskali zavetje. Imeli naj bi celo svojega kneza, ki pa ni bil pogodu podgrajski gospodi in so ga usmrtili.

Prebivalci so se preživljali s poljedelstvom (pšenica, koruza, ajda, krompir), sadjarstvom (slive, jabolka) in živinorejo. Sleherni košček zemlje je bil skrbno obdelan. Pred vojno sta bili v vasi dve gostilni. Od obrti pa je bila razvita le mizarstva. Pridelke so prodajali v Trstu. Izdelovali so tudi butarice ali *fašiče*. Te sta trgovca odkupovala in prodajala ravno tako v Trstu. Mleko so oddajali v hrušiško mlekarno.

Po vojni je meja odrezala Trst od zaledja in to se je povzročilo prvo krizo kmetijstva. Veliko Podbežcev je poiskalo zaslužek v tujini. Pred drugo svetovno vojno so odhajali v ZDA, Kanado in Argentino, v 50-ih letih pa predvsem v Avstralijo. Po letu 1955, ko je začela proizvodnja v Plami, se je izseljevanje ustavilo. Mlajši vaščani so se zaposlili v tovarni; srednje in starejše generacije pa so ostale na kmetijah. To se pozna še danes. Če primerjamo zaraščenost kmetijskih zemljišč v sosednjih vaseh, je tam znatno večja kot v Podbežah.

V vasi je do leta 1954 delovala štirirazredna šola. Od tega leta dalje pa vsi učenci obiskujejo OŠ v Podgradu. Od srede 70-ih let dalje je vas vidno napredovala: uredili so cesto in jo asfaltirali (1975, 1980); dobili telefon (1983), vodovod (1984), igrišče (1996), vaški dom (2004). Vse so gradili s pomočjo samoprispevkov.

Sredi vasi je postavljen spomenik žrtvam fašističnega terorja. Načrtujejo

ureditev spominske hiše v stavbi, kjer so nemški okupatorji 18. maja 1944 pomorili moške in fante. O tragičnem dogodku sta nam spregovorili gospe Marija Barba in Vida Križman. Takrat sta bili odraščajoči deklici, stari 15 oz. 12 let. Vsaka je na svoj način doživljala strašen dogodek, ko so okupatorji zajeli očete, brate in jih nekatere žive, druge prestreljene zažgali v Štefanovem *jegnu* (lopi). Z materami ali sestrami pa so v nepopisnem strahu iskale zavetišče v bližnjem gozdu. Preživele so z neizmerno nesebičnostjo sosedov, ko so jih sprejeli prebivalci Hrušice. Pripovedovalki nista mogli skriti solz. Nas pa je njuna pripoved presunila in globoko užalostila.

Najstarejši spomenik v vasi je cerkev posvečena sv. Mariji Magdaleni. Letnice pričajo, da je bila v različnih etapah grajena v 17. stoletju. Cerkvico lepo urejajo. Zvonik ima tri zvonove. Dva so Italijani leta 1942 odpeljali, tretji je bil poškodovan. V 90-ih so vaščani vgradili nove. Pokopališče imajo v Hrušici.

Shod praznujejo 22. julija. Obstaja pa še en zanimiv vaški praznik: podbiški zimski shod, ki je vedno 14 dni pred

pustom. Star običaj je bil, da so takrat v vas prišli tudi podgrajski škoromati v *poberijo*. Sicer pa je na ta dan v vaški cerkvi maša in procesija, ko po vasi nosijo fatimsko Marijo. Izvor tega praznika vaščanom ni znan.

Sprehodili smo se po vasi, ki je zelo čista in lepo urejena. Staro in novo se skladno prepletata. 32 hiš je živih, nekaj je, kot povsod, praznih, v nekatere pa se vračajo lastniki le ob vikendih. Tudi te so skupaj z dvorišči skrbno urejene. Nato smo se vrnili v vaški dom, kjer nas je gostiteljica postregla s pecivom, kavo, sokom in obvezno domačo slivovko.

Ob koncu popoldneva smo si ogledali še živalski vrt Gorana Kinkele, ki goji male pasemske živali. Z zanimanjem smo opazovali živali, ki so po izvoru iz vsega sveta in prisluhnili pripovedi, ne le lastnika, ampak predvsem velikega ljubitelja svojih štiri- in dvonožnih varovancev.

Pred sončnim zahodom smo se zazrli še po obzorju in pogled se nam je zastavil na rahlo zasneženem žabniku, nakar smo se poslovili od prijaznih gostiteljev. Podbeže si zaslužijo, da si jih ogledate! **III Marica Gaberšnik**

Stare slike pripovedujejo ...

ILIRSKA BISTRICA – 60 LET MESTA

Lani v januarju smo lepo proslavili 100-letnico proglatitve Ilirske Bistrice za trg. Izvedeli smo, kako so Bistričani z veseljem sprejeli ta dogodek in bili nanj zelo ponosni. Takratni občinski odbor, ki se je posebej trudil, da je do tega prišlo, je dodatno vplačal visoko pristojbino, da je ustrezna dunajska pisarna napisala listino v slovenskem jeziku. Kraj se je tako povzdignil za pomembno stopnjo nad sosednje kraje, ki tega statusa niso imeli. To je tedaj nekaj veljalo!

Druga svetovna vojna in čas italijanske zasedbe naših krajev je kulturno-prosvetni razvoj kraja v marsičem močno zavrl, po drugi strani pa je zaradi obmejne lege in vojaških razlogov pripomogel k pospešenemu gospodarskemu razvoju. Gradile so se upravne stavbe, tovarne, vojašnice, ceste, utrjevali so mostove in gradili nove, elektrificirali so železniško progo, v Bistrico je prišlo veliko število vojaštva ... Kraj je pridobival na urbanem izgledu in doživiljal mnoge upravne spremembe, tudi združitev bistriške in trnovske občine z vsiljenim preimenovanjem kraja v Villa del Nevoso.

Upravne reorganizacije so sledile tudi že po osvoboditvi. S 15. septembrom 1947 je bila Ilirska Bistrica z velikim delom Primorske (brez obalnih mest) priključena k matični domovini v okviru tedanje Jugoslavije. Sledile so mnoge gospodarske, javne in kulturne pobude. Kraj je skupaj s sosednjim Trnovim in ostalimi naselji vidno napredoval in spreminjal svoj videz. Tedanji Prezidij Ljudske skupščine

Graditev Sindikalne restavracije Soča in stanovanjski bloki v Tomšičevi ulici (tedaj Stalinovi ulici), v ozadju Gradišče. Avtor akademski slikar Stane Kumar, 1948.

Ljudske republike Slovenije je na svoji seji **12. aprila 1952** sprejel Zakon o razdelitvi republike na mesta, okraje in občine. Celotno ozemlje Ljudske republike Slovenije je bilo razdeljeno na 19 okrajev. (Dotedanji okraj Ilirska Bistrica je bil s tem ukinjen). Nekateri večji kraji so dobili status mesta ali mestne občine, kot so **Ilirska Bistrica, Sežana, Ajdovščina, Domžale, tudi Cerknica, Logatec, Tolmin** ... (skupaj 17). Potrdili so status mesta vsem mestom, ki so pridobila ta status pred tem (Postojna leta 1909). Sklep je stopil v veljavo na dan objave Zakona v Uradnem listu, kar pa se je zgodilo že čez nekaj dni, **19. aprila 1952**. Ilirska Bistrica je tedaj spadala v okraj Postojna. **Vsekakor gre za prvo uradno razglasitev mesta Ilirska Bistrica**, glej UL RS, št. 11, 19. 4. 1952.

Mestna občina Ilirska Bistrica je vključevala 18 katastrskih občin in naselij, tudi še Trnovo, ki kasneje izgine neznano kam. Status občine so imeli še kraji Jablanica pod Snežnikom, Jelšane in Knežak. Podgrad je tedaj spadal še pod okraj Sežana. Sledile so še mnoge upravne reorganizacije, tudi v samostojni Republiki Sloveniji. Ilirska Bistrica je s sosednjim Trnovim štela nad tri tisoč prebivalcev, kar je bilo dovolj za izpolnitev pogoja o zadostnem številu prebivalstva.

Danes je v Sloveniji uradno 76 mest. Status mesta je v sedanjem času bistveno lažje doseči. Kraj mora imeti vsaj tri tisoč prebivalcev, v svojem okolišu pa mora pomeniti gospodarsko in kulturno središče in že ga lahko Državni zbor proglasi za mesto. **III Vojko Čeligoj**

Pred desetimi leti, ko smo slavili 50-letnico proglatitve kraja v mesto, je bil ta jubilej žal spregledan. Le bistriški filatelisti so v lastni režiji na jubilej opozorili s priložnostnim poštnim žigom in dotiskom poštne dopisnice. Oboje je lepo oblikoval Edo Seles.

Čestitka

Prav na Jožefovo je praznovala svoj 90. rojstni dan gospa **JOŽICA BUBNIČ**, še vedno mladostna in šarmantna dama.

Vse dni naj ob Tebi **SREČA** bedi, bolezen in tegobe takoj naj odpodi, da boš živela zdrava, srečna in vesela, oplojena z vsemi radostmi današnjih dni.

Naj bo vsak Tvoj dan s soncem sreče obsijan, Ti želi
Darinka.

REDNI OBČNI ZBOR TEKAŠKEGA DRUŠTVA BISTRČ

V petek, 9. marca, je potekal peti redni občni zbor Tekoškega društva Bistrč. Upravni odbor je udeleženi predstavil letno poročilo o delu.

Tekaško društvo Bistrč je bilo ustanovljeno 12. 10. 2007 z namenom združevanja in povezovanja posameznikov, ki gojijo zdrav način življenja in uživajo v preživljanju prostega časa na aktiven način. V lanskem letu je bilo včlanjenih 70 članov.

Poleg dela z odraslimi tekači v društvu skrbijo tudi za delo z mladimi atleti, saj pod okriljem društva deluje tudi atletski krožek, ki ga obiskuje preko 40 otrok. V preteklem letu je bil ustanovljen tudi zbor atletskih sodnikov, ki uspešno sodelujejo na različnih atletskih tekmovanjih.

V letošnjem letu je upravni odbor doživel nekaj sprememb. Na čelu društva je Gregor Kosič kot predsednik, člani pa so še Tatjana Črnigoj, Ana Fatur Seizović,

Anica Samsa, Vesna Boštjančič, Katarina Černe Štemberger, Mladen Teofilović,

Gregor Kovačič in Marko Stanič. III
Drago Seizović

POMLAD NA GORSKIH STEZAH

Bil je lep sončen dan in pisalo se je leto 2010. Sedel sem v »prvi bojni liniji« pod šotorom na festivalu Graška gora poje in igra ter odganjal nadležne ose, ki so neumorno in na vsak način želele moj radler z limono, ki mi ga je kot avtorju »častil« organizator. Ansambli so se trudili vsak po svoje, a nekih večjih presežkov ni bilo zaznati. Še najbolj zanimivo je postalo takrat, ko je vmes nastopil kakšen »oberkrajn« ansambel iz avstrijske ali nemške dežele ter na oder prinesel pridih tujega melosa. Čakal sem torej konec festivala in zanimalo me je le to, katero od treh nagrad za besedilo bom dobil. Tedaj pa se je zgodilo. Na oder je stopila lepa Urška s svojimi Zakrajški. Takoj sem pomislil, da je nekaj podobnega imel gotovo v mislih tudi poet Prešeren nekoč v svojem Povodnem možu. In ko je iz zvočnikov zazvenela njena Pesem za oba izpod peresa Majde Rebernik, se je prizorišče napolnilo s tisto energijo, ki se jo vedno išče in pogosto pogreša na takšnih in

podobnih dogodkih. Po festivalu sem Urško poiskal in ji čestital za uspešen nastop ter ji obenem ponudil sodelovanje. Nastal je nov lep valček, s katerim se je ansambel Zakrajšek že naslednje leto predstavil na Vurberku. Ker pa sedaj zima že počasi jemlje slovo, naj vse nas prelestna Urška zopet popelje v ... III M. V.

POMLAD NA GORSKIH STEZAH (M. Zakrajšek/M.Vrh/T. Mihelič)

*Ko zima konča se, narava svoj sen
prebuja in sonce me vabi,
da tja na polje med rože kdaj grem,
med pisane barve pomladi.
Ta svet je prelep, ves v sanje odet,
potem me moj dragi povabi,
da greva oba tja, kjer se neba
vrhovi dotikajo znani.*

*Pomlad na gorskih stezah
drugače diši kot v dolini,
ustavi korak se skoraj moj vsak
na sivi skalni pečini.
Pomlad na gorskih stezah
drugače diši kot v dolini,
ko rosa dehti iz trav in budi
vse ptice in škrate planin.*

*Res lep je ta dan, glej, gozd ves teman
tam daleč nekje v dolini,
ko zdi se, da sva v samotni gora
res daleč od mest in sveta.*

SPOMLADANSKO SMUČANJE

Kljub slabi pa vendar hladni zimi smo se člani Smučarski klub (SK) Snežnik pomladnega dne 3.marca 2012 udeležili tekme Pokal primorskih klubov na smučišču Piancavallo v sosednji Italiji. Na tekmi v veleslalomu smo nastopili s 16 člani, domov pa smo prinesli kar 14 medalj. V organizaciji SK Portorož so nastopili še SK Izola, SK Sežana in SK Snežnik. V ekipni razvrstitvi je 1.mesto dosegel SK Portorož, 2. mesto SK Snežnik, 3.mesto SK Sežana in 4.mesto SK Izola.

Posamezne medalje so si prislužili: v kategoriji mlajši cicibani 2. mesto **Nik Kinkela**, v kategoriji mlajše deklice 1. mesto **Nika Udovič** in 3. mesto **Lara Štemberger**, v kategoriji deklice 1. mesto **Maja Udovič**, v kategoriji mlajše mladinke 1. mesto **Klara Valenčič** in 2. mesto **Kaja Boštjančič**, v kategoriji mlajši mladinci 1. mesto **Blaž Črv** in 2. mesto **Mark Grlj** v kategoriji mladinci 1. mesto **Jani Grlj**, v kategoriji super dame 1. mesto **Ivanka Mikuletič** in 2. mesto **Nija Šircelj**, v kategoriji dame 3. mesto **Boža Rozman**, v kategoriji super veterani 2. mesto **Darko Rozman** in v kategoriji veterani 3. mesto **Marko Milharčič**.

Ob tej priliki še dve besedi o delu v klubu. Dejavnost kluba je bila vezana na smučišče na Sviščakih in članstvo v klubu je bilo zelo številno, saj so bili stroški pri izvajanju treningov in šole smučanja znosni tako za starše kot tudi za člane strokovnega kadra. Z organizacijo šole smučanja in treningov na smučiščih izven domačega kraja so se stroški zelo povišali in v povezavi s tem je zanimanje za programe dela v klubu

skoraj zamrlo. Stroški, ki nastajajo, so tudi strokovni kadri za katere skrbimo, saj si morajo učitelji smučanja pridobivati licenco vsako leto, poleg tega pa na vseh treningih in šolah smučanja obrabljajo svojo opremo, ki je v teh časih tudi zelo draga.

To sezono smo pridobili novo učiteljico smučanja Kajo Boštjančič in ji ob tej priliki vsi člani izrekamo iskrene čestitke.

Nija Šircelj

PUSTOVANJE PRI ZAHODNIH SOSEDIH

Na pustno nedeljo smo se člani KETŠD Alojzij Mihelčič iz Harij odpravili v Nimis v sosednjo Italijo. Že četrto leto zapored smo se odzvali povabilu organizatorjev pustne povorke. Poleg pustnih skupin povabijo tudi etno skupine.

Z avtobusom smo se odpravili novim pustnim norčijam in dogodivščinam naproti. Na pol poti smo se ustavili in se okrepčali, da smo lažje dosegli in pričakali cilj. V Nimisu nas je sprejela gospa Alma, ki nas je povabila v šotor, kjer smo se ponovno prepustili hrani in si podložili ne preveč lačne želodčke. Potem smo se odpravili na prizorišče pustne povorke. Skupine so bile velike, predstavljale so like, ki so bili zaključena celota. Maske, ki so predstavljale politike, smrkce, lego kocke, mobilne telefone itd. so bile okusno narejene. Čeprav smo bili v majhnem številu, smo uspešno predstavljali naš kraj in domovino.

Pustna povorka v Nimisu je poznana po mednarodni udeležbi. Za nagrade se ocenjujejo le pustni liki. Po končani povorki smo prejeli priznanje za udeležbo in se polni lepih vtisov in norčavi odpravili proti domu. Če bo prišlo povabilo

organizatorjev in bo interes članov KETDŠ, se naslednje leto zopet odpravimo v Nimis. **III Alenka Dolgan, KETŠD Alojzij Mihelčič**

JEZIK OSTANE V DUŠI

V monografski zbirki *Ilirske teme* Društva za krajevno zgodovino in kulturo iz Ilirske Bistrice je kot deveti zvezek izšlo delo Tjaše Poklar *Jezik ostane v duši: Portret Bistrice Kranjec Mirkulovske*.

Pesnica, pisateljica, prevajalka in profesorica **Bistrica Kranjec Mirkulovska** je v slovenskem prostoru manj poznano ime. Rojena je bila leta 1930 v Skopju slovenskima staršema, očetu **Marku Kranjcu** iz Ilirske Bistrice in materi **Milici Turšič** iz Krškega. Ime Bistrica ji je dal njen oče iz velikega domotožja po domačem kraju. Kot politično nevarnega (bil je namreč ustanovitelj in prvi vodja Organizacije jugoslovanskih nacionalistov, ki se je borila za priključitev Primorske k matični domovini) so ga jugoslovanske kraljeve oblasti premestile v Makedonijo. Družina Kranjec se je po drugi vojni preselila v Ljubljano, Bistrica pa je po poroki leta 1952 ostala v Makedoniji, kjer je po diplomi na skopski Filozofski fakulteti na pobudo profesorjev postala lektorica na novoustanovljenem lektoratu za slovenski jezik na skopski univerzi.

Njeno predavateljsko delo je tesno povezano s prevajanjem. Med prvimi je začela prevajati slovenska dela v makedonščino in s tem prispevala h kulturnemu povezovanju dveh narodov. V makedonščino je med drugim prevedla dela Ivana Cankarja, Antona Aškerc, Franceta Bevka, Ferija Lainščka, Franceta Prešerna, Simona Gregorčiča, Srečka Kosovela in mnogih drugih. Obsežen je tudi opus njenega lastnega pesniškega ustvarjanja. Za svoje delo je tako v Makedoniji kot v tudi v Sloveniji prejela vrsto priznanj, med njimi pred dvema letoma

Na predstavitvi knjige (z leve): avtorica Tjaša Poklar, Tomo Šajn in Jadranka Kranjec

priznanje Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu za njeno petdesetletno poučevanje slovenskega jezika v Makedoniji. Ko je bila leta 2006 gostja bistriške knjižnice Makse Samsa, je njen nastop močno pritegnil avtorico knjige **Tjaša Poklar**, ki se je odločila, da njeno zanimivo življenjsko zgodbo razišče in obdela v diplomskem delu. Posebno pozornost je posvetila zlasti njenemu literarnemu ustvarjanju in prevajanju, s katerim je Bistrica zgradila most med dvema kulturama. Na predstavitvi knjige sta poleg avtorice knjige sodelovala še Bistričina sestra **Jadranka Kranjec** in **Vojko Čeligoj**, ki je v knjigi prispeval predstavitev Kranjčeve rodbine, preko skypa pa je obiskovalce nagovorila tudi Bistrica. III

PRIMORSKA PELA V KNEŽAKU

Člani in članice KŠTD Tabor Kalc 1869 Knežak smo v sodelovanju z Zvezo pevskih zborov Primorske in območno izpostavbo JSDK Ilirska Bistrica v soboto, 17. 3. 2012, na OŠ Toneta Tomšiča uspešno

izpeljali revijo pevskih zborov *Primorska poje* in domačemu občinstvu in gostom iz drugih delov Primorske pokazali, da lahko mladi iz Knežaka in okolice odlično pripravimo tako zahtevno prireditev.

Na njej so se predstavili tako primorski kot tudi zamejski pevski zbori. Nastopili so: Mešani pevski zbor Tončka Čok iz Lonjerja, Moški pevski zbor Matajur iz Špetra, Moški pevski zbor Štmaver, Moški pevski zbor Vinograd iz Vrtovina, Ženski pevski zbor Ivan Rijavec iz Črnega Vrha nad Idrijo ter Moški pevski zbor Poljubinj. Nastopiti bi morali tudi pevci Moškega pevskega zbora Jezero Doberdob, vendar se zaradi bolezni v zasedbi nastopa niso mogli udeležiti. Po skoraj dvournem petju raznovrstnih napevov sta sledila pogostitev in sproščeno druženje pevskih zborov. Polni mladosti in energije se člani in članice KŠTD Tabor Kalc 1869 Knežak veselimo naslednje *Primorske poje* v Knežaku, MePZ Tabor Kalc pa že nestrpno čaka na svoj marčevski nastop na *Primorski poje* v Jamljah. III **Rok Batista**

CERKVENI PEVSKI ZBOR PODGRAD PREPEVAL V ČATEŽU

Pevci mešanega cerkvenega zbora Podgrad smo bili 17. 12. 2011 vabljeni v Čatež ob Savi, kjer smo nastopili na božičnem koncertu, ki ga organizatorji KUD Anton Kreč Čatež ob Savi prirejajo že sedem let. Nastopilo je šest skupin: domača skupina KUD Anton Kreč Čatež ob Savi, MEPZ KUD Brežice, otroški PZ Lučke s Čateža, MCPZ Podgrad, ljudske pevke Žejno in Trta, med katere se štejemo tudi mi.

Po koncertu smo skupaj zapeli vsi Sveto noč, tako je donelo po vsej okolici. Veselo razpoloženje po koncertu je popestrila skupina domačih muzikantov Trta. Vsi smo se za tem okrepčali s praviimi dolenjskimi dobrotami in cvičkom. Želimo si še več takih srečanj. Lepo se zahvaljujemo ge. Katarini Sedeljšak in vsem, ki so nas tako lepo sprejeli.

Za dosedanje dolgoletno sedanje delo se zahvaljujemo g. Stanku Čehu, ki nas vodi in spodbuja že 23 let. V zboru aktivno prepeva dvajset pevcev. Prepevamo za razne priložnosti, ob veselju in žalo-

sti, od krsta do pogreba. Poleg rednega petja v domači cerkvi prepevamo na občinskih revijah, reviji Primorska poje, božičnih koncertih, koncertih za Karitas,

praznovanjih raznih osebnih jubilejev ter proslavah v Podgradu. Zbor je večkrat zapel tudi na Hrvaškem in v Italiji.

III MCPZ Podgrad

KUBIZEM IN KLASICIZEM NA PLATNIH PRIMOŽA TOMAŽIČA

V bistroju Baladur bo do 10. maja na ogled razstava likovnih del Primoža Tomažiča, ki se predstavlja s figurami kubizma in realističnimi motivi.

Pred časom je svoja dela razstavil v bistrškem VDC. Veselje do likovne ustvarjalnosti je imel že v osnovnošolskih klopeh, v zadnjih letih pa se slikanju posveča še bolj intenzivno. Na svoji drugi samostojni razstavi razstavi se **Primož Tomažič**, ki se je tudi likovno izobraževal pri prof. **Skender Bajroviču** v Ljubljani, predstavlja z olji na platnu, kjer v tematikah pomenljivo združuje več različnih vsebin in motivov. »Kubizem me je že od nekdaj privlačil, saj gre tu predvsem za izražanje čustev. Tu pride na dan prava ustvarjalnost. Pri naslednjem projektu, ki ga pripravljam, poskušam povezati kubizem, realizem in abstrakcijo v eno celoto,« je povedal Primož, ki se v zadnjem letu ukvarja tudi s freskami. »Slikarska dela Primoža Tomažiča bi lahko opisali kot svojevrstna potovanja in iskanja, kot doživetja in lastne izkušnje, kot razmišljanja o svetu in ljudeh. Svoja občutja je prenesel v svet barvnih abstrakcij, v vizije in impresije kubističnih figurativnih prizorov, ki so odločni koraki na poti iskanja lastnega izraza,« je ob odprtju razstave likovna dela predstavila **Martina Pugelj**, predsednica Društva za urbano kulturo Kompresor, ki je razstavo tudi pripravilo. **III**

FOTOGRAFSKA PREBUJANJA

V baru Pumpa v Knežaku so člani bistrškega Foto kluba Sušec tokrat gostili fotografsko razstavo **Roka Godca** s pomenljivim naslovom Prebujanja.

»Zjutraj, ko se ljudje še zadnjič obrnemo v postelji in se zavijemo v toplo odejo, se svet okoli nas kaže v povsem drugi luči. Vse se prebuja. Nekaj takih trenutkov prebujanja ujetih v objektiv je predstavljenih na razstavi. Namenoma se nisem osredotočil le na naravo, saj so urbana središča del našega življenja in zato del našega prebujanja,« uvodoma povedal Rok Godec, ki je sicer učitelj geografije in zgodovine v osnovni šoli v Ljubljani. S fotografijo se je pred leti začel ukvarjati predvsem kot učenim pripomočkom. Njegove fotografije s potovanj so uporabili tudi pri geografskem učbeniku za osnovne šole. Kasneje je fotografija postala njegov resnejši hobi, kar se je odlično združilo z njegovo drugo strastjo - potovanji. Prve korake k izpopolnjevanju je naredil v ilirskobistrškem foto klubu Sušec, v letu 2011 pa se je pridružil fotografskemu društvu Janez Puhar v Kranju. Redno sodeluje tudi

na domačih in mednarodnih fotografskih salonih, kjer je v zadnjih letih prejel že več kot 50 nagrad. V letu 2011 mu je mednarodna fotografska zveza (FIAP) podelila razstavljalški naslov Excellence FIAP. III

SLADKA ISTRA NA SLIKARSKIH PLATNIH

V Knjižnici Makse Samsa je bila konec februarja na ogled razstava likovnih del, ki so nastala na 3. ex temporu Sladka Istra. Razstavljenih je bilo 18 del, ki jih je za razstavo izbrala selektorica in umetnostna zgodovinarica **Maja Matičič**. Avtorji so se preizkusili v različnih slikarskih tehnikah, navdih za likovne umetnine pa so našli predvsem v opazovanju sončne narave in živahnega obmorskega okolja. Tako so se na slikarskih platnih znašli motivi obsijanosti in rodovitnosti zemlje, sočnosti

sadežev in plodov, mestnega utripa ter neskončne širine in vibracije morja. Likovna dela je na odprtju razstave v Ilirski Bistrici predstavila **Mateja Palčič**, koordinatorka Območne izpostave JSKD Koper, ki je v sklopu projekta Sladka Istra tudi organizirala ex tempore. Razstavo sta v Ilirski Bistrici gostila območna izpostava JSKD Ilirska Bistrica in Knjižnica Makse Samsa. V kulturnem programu prireditve je nastopil ženski pevski zbor Prem z novopečeno zborovodkinjo **Meto Kirn**. III

V MESECU APRILU PRAZNUJEJO KNJIGE

2. aprila na rojstni dan Hansa Christiana Andersena praznujemo mednarodni dan knjig za otroke, 20. aprila praznujemo v Sloveniji dan slovenske knjige ter 23. aprila praznujemo svetovni dan knjige.

V Knjižnici Makse Samsa bomo v tednu od 16. do 20. aprila 2012 obeležili dneve knjige s projektom »VZEMI ME S SEBOJ!« Uporabnikom bomo podarjali odpisane knjige iz knjižničnega fonda in rabljene knjige, ki jih knjižnici podarijo bralci.

Vsak bralec si bo lahko na polici z odpisanimi knjigami v predverju izbral do 3 knjige.

Primorske knjižnice bomo svetovni dan knjige – 23. april praznovale tudi z uradnim začetkom projekta bralne značke za odrasle **»Primorci beremo 2012«**. Pridružite se nam!

Vabljeni v Knjižnico Makse Samsa!

DRUŠTVO SOŽITJE ILIRSKA BISTRICA

Kdo smo in kaj počnemo?

Društvo Sožitje Ilirska Bistrica, je društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju, je prostovoljna, neodvisna, nestrankarska, invalidska, interesna društvena organizacija s socialno-človekoljubnimi cilji in organizacija za napredek skupnostne in posamične skrbi za osebe z motnjami v duševnem razvoju, njihove starše in podporne člane na področju občine Ilirska Bistrica.

V društvo je vključenih skupno 108 članov; od tega 33 oseb z motnjo v duševnem razvoju, ostali člani so njihovi družinski člani, podporni člani društva ter prostovoljci.

Društvo Sožitje Il. Bistrica se skupaj z drugimi društvi združuje v ZVEZO SOŽITJE, ki ima sedež v Ljubljani. Naš program sofinancira Zveza Sožitje - FIHO, Občina Il. Bistrica ter dobrosrčnost donatorjev. Predsednik je Boris Frankovič, prostori se nahajajo na naslovu Levstikova 5, Il. Bistrica.

Namen društva je skrb za osebe z motnjami v duševnem razvoju (v nadaljevanju OMDR) in njihove družine, na območju občine Il. Bistrica. z organizacijo in vključevanjem članov v različne aktivnosti na lokalni in nacionalni ravni, se krepi samozavest članov društva. Člani med seboj izmenjujejo izkušnje in se učijo novih spretnosti in znanj kar pripomore k večanju kvalitete življenja vseh OMDR in njihovih svojcev.

Cilji:

- razvijanje elementov samopomoči med uporabniki v obliki svetovanja in prenašanja izkušenj ter medsebojnega zmanjševanja in odpravljanja stisk kot tudi krepitvi pripadnosti in nudenju

- neposredne pomoči;
- ohranjanje znanj in spretnosti ter pridobivanje novih;
- opolnomočiti uporabnike, delovati s perspektive moči za zviševanje nivoja kvalitete življenja posameznika;
- krepiti njihovo notranjo moč in njihovo osebno rast za zviševanje nivoja socialne vključenosti;
- delovati s perspektive moči za zviševanje nivoja kvalitete življenja posameznika;
- poglobljanje socialnih odnosov OMDR s širšim okoljem

Kaj vse smo počeli v lanskem letu

Naša srečanja se iz meseca v mesec razlikujejo in nam ni nikoli dolgčas. V preteklem letu smo gostili člane KD Grad iz Dolnjega Zemona, ki so nam odigrali igrice z naslovom Sovica Oka, s pomočjo ga. Janje Strle smo izdelovali rože iz krep papirja, izdelovali smo tudi razne izdelke pod taktirko ga. Jelene Šardi, prisluhnili pa smo tudi njeni pravljici, gostili smo čla-

ne SDS, se zabavali na pikniku pri Bubcu, vozili se z gokarti, se udeležili taborov VŽU, izdelovali novoletne voščilnice in se sladkali s sladoledom, ter raznimi pecivi, ki smo jih sami naredili. V goste smo povabili tudi članice KETŠD Alojz Mihelčič iz Harij, ki so nam predstavile njihovo prireditev Bučjada in nam pokazale za kaj vse lahko uporabimo buče. Glede na to, da smo bili celo leto zelo pridni, smo si privoščili tudi razvajanje v termah.

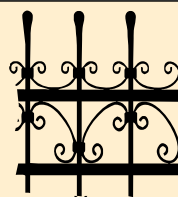
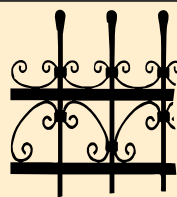
Pozivamo vse, ki na tak ali drugačen način doživljate podobne izkušnje, da jih podelite z nami in se nam pridružite na naših aktivnostih, ki so pestre in zanimive. Kontaktna oseba Grilj Darja (041-923-243).

Dan odprtih vrat

Obenem vabimo vse zainteresirane, da nas obiščete ob dnevu odprtih vrat, **25. aprila 2012 od 15. do 18. ure, v prostorih društva. III Člani Društva Sožitje Ilirska Bistrica**

Abrahami pozor !!!!

Organizacijski odbor letošnje »Abrahamove fešte«, ta bo predvidoma 16.6.2012, želi na srečanje povabiti vse »letnike« v občini. Ker nima popolne evidence, vabi vse občane in občanke, rojene leta 1962, ki niso zavedeni v osnovnošolskem popisu, da se oglasio na telefon 041 974 433 (Darko) ali 031 339 789 (Aleš) in sporočijo svoje podatke.

SUMA - UMETNO KOVAŠTVO
Že več kot 15 let izdelujemo vse vrste kovanih izdelkov

OIC Trnovo

Vilharjeva cesta 47, 6250 Ilirska Bistrica

Po naročilih skonstruiramo, izdelamo,
protikorozijsko zaščitimo in montiramo:

balkonske, stopniščne in vrtno ograje, drsna in krilna vrata z daljinskim upravljanjem...

telefon: +386 (5) 7110 244 (vsak delavnik med 7h in 15h)

fax: +386 (5) 7110 243, e-mail: info@umetnokovastvo.com

www.umetnokovastvo.com

URADNE OBJAVE

OBČINE ILIRSKA BISTRICA

št. 2 II leto 5
Ilirska Bistrica,
05. 04. 2012

Na podlagi 3., 7. in 32. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPP, 127/06 – ZIZP, 38/2010-ZUKN in 57/2011), 36. člena Zakona o javno-zasebnem partnerstvu (Uradni list RS, št. 127/06), 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/2007-UPB2, 27/2008, 76/2008, 100/2008, 79/2009, 14/2010, 51/2010, 84/2010), 17. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/2011-UPB8, 43/2011), 10. in 16. člena Statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave Primorskih novic, št. 18/1995, 18/97 in 30/1998, Uradni list RS, št. 31/1999, Uradne objave časopisa Snežnik, št. 4 z dne 30.06.2006 in Uradne objave Primorskih novic, št. 4 z dne 4.02.2008) in 11. člena Odloka o gospodarskih javnih službah v občini Ilirska Bistrica (Uradni objave Primorskih novic, št. 11 z dne 13.06.1995) je Občinski svet Občine Ilirska Bistrica na 1. nadaljevanju 10. redne seje dne 1.3.2012 sprejel

ODLOK

o koncesiji za opravljanje lokalne gospodarske javne službe dobave, postavitve, vzdrževanja in izvajanja javne razsvetljave v občini Ilirska Bistrica

I. SPLOŠNE DOLOČBE

Predmet koncesijskega akta

1. člen

- (1) S tem odlokom se določa način izvajanja lokalne gospodarske javne službe dobave, postavitve, vzdrževanja in izvajanja javne razsvetljave v občini Ilirska Bistrica (v nadaljevanju: javna služba), z namenom zagotovitve zmanjšanja porabe električne energije.
- (2) Odlok iz prvega odstavka tega člena je tudi koncesijski akt, s katerim se določijo predmet in pogoji za podelitev koncesije za izvajanje javne službe iz prvega odstavka ter ureja druga vprašanja v zvezi z izvajanjem podeljene koncesije.
- (3) Odlok iz prvega odstavka tega člena se sprejema na podlagi vloge, podane skladno s 34. členom Zakona o gospodarskih javnih službah.
- (4) Javna služba se izvaja skladno s predpisi in na krajevno običajen način.

Definicije

2. člen

Poleg pomenov, določenih v zakonu, odlokih, drugih predpisih in koncesijski pogodbi imajo izrazi v tem odloku še naslednji pomen:

- »gospodarska javna služba oziroma javna služba«: je izbirna lokalna gospodarska javna služba iz 1. člena tega odloka;
- »koncedent«: je Občina Ilirska Bistrica;
- »koncesija«: je koncesija za izvajanje gospodarske javne službe iz 1. člena tega odloka;
- »koncesionar«: je fizična ali pravna oseba, ki izvaja gospodarsko javno službo iz 1. člena tega odloka na podlagi koncesije,

- »javna razsvetljava«: za javno razsvetljavo po tem odloku se štejejo vsi objekti in naprave, namenjeni javni razsvetljavi, zlasti pa luči na drogih ob občinskih cestah, na drogih na preostalih prometnih in drugih javnih površinah, ki niso v zasebni lasti in so namenjene razsvetljavi javnih površin v naseljih (državne ceste, ipd.), ambientalne osvetlitve objektov (fasade) priključene na omrežje javne razsvetljave, praznične osvetlitve. Javna razsvetljava po tem odloku in s tem tudi predmet javne službe iz 1. člena je tudi cestna razsvetljava v smislu zakona o cestah;
- »zagotavljanje zmanjšanja porabe električne energije« je izvedba ukrepov za prihranek električne energije, ki obsega vse načrtovalne, tehnične, gradbene, procesno-tehnične ali druge storitve koncesionarja, ki jih opravi pri dobavi in postavitvi, vzdrževanju in upravljanju javne razsvetljave v Občini Ilirska Bistrica v skladu s standardi in predpisi iz 2. alineje 1. odstavka 19. člena tega odloka.

Enotnost koncesijskega razmerja

3. člen

V Občini Ilirska Bistrica (v nadaljevanju: občina) se dejavnost iz 1. člena izvaja s podelitvijo koncesije fizični ali pravni osebi.

Lastninska pravica

4. člen

- (1) Lastništvo vseh, s strani koncesionarja vgrajenih, naprav in stvari ostaja do polnega poplčila vseh finančnih obveznosti koncedenta do koncesionarja pri koncesionarju. Po poteku pogodbene dobe preidejo vse te naprave in stvari vključno z dopolnitvami v času trajanja pogodbe v lastništvo koncedenta, brez dodatnih plačil ali omejitev uporabe.
- (2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka ima koncedent skladno s posebnimi predpisi na vgrajenih napravah izločitveno pravico v stečaju.
- (3) Lastništvo naprav javne razsvetljave in drugih objektov javne službe kot objektov gospodarske javne infrastrukture, ki jih dobavi in postavi koncedent skladno s četrtem odstavkom 7. člena tega odloka, in ostalih naprav, razen tistih iz prvega odstavka tega člena, ostane pri koncedentu, do poteka pogodbene dobe pa z njimi upravlja koncesionar, kolikor ni z odlokom ali koncesijsko pogodbo drugače določeno.

II. DEJAVNOSTI, KI SO PREDMET JAVNE SLUŽBE

Vsebina javne službe

5. člen

- (1) Javna služba obsega dobavo in postavitev naprav, objektov in omrežja javne razsvetljave in drugih objektov javne službe ter njihovo redno vzdrževanje oziroma strokovni nadzor nad delovanjem omrežja javne razsvetljave in njegovo tekoče vzdrževanje v interesu trajnega nemotenega in brezhibnega delovanja javne razsvetljave in s tem povezane

druge obveznosti občine, vse s ciljem zagotoviti zmanjšanje porabe električne energije, zlasti pa:

1. dobava, postavitve in zamenjavo svetilk in sijalk s svetilnostjo, ki ustreza vsem predpisom
 2. dobava, postavitve in zamenjavo drogov javne razsvetljave in drugih naprav ter svetlobnih znakov,
 3. popravilo oziroma menjavo sestavnih delov naprav za javno razsvetljavo,
 4. redno pregledovanje delovanja objektov in naprav vsake 3 mesece,
 5. vzdrževalna dela in čiščenje drogov javne razsvetljave in drugih naprav ter svetlobnih znakov, ki so vezani na javno razsvetljavo,
 6. intervencije na objektih in napravah javne razsvetljave,
 7. po pooblastilu vodenje pripravljanih del in investicij v nove objekte in naprave,
 8. izdelava (vzpostavitev), vodenje katastra in kontrolne knjige,
 9. pripravo predlogov letnih programov javne službe v skladu s programi koncedenta, vključno s pripravo ukrepov za zmanjšanje porabe električne energije,
 10. priprava poročila o realizaciji letnega programa,
 11. izvedbo dodatnih obremenitev na objektih in napravah javne razsvetljave,
 12. priprava in vodenje odškodninskih postopkov proti povzročiteljem škode na napravah, objektih in omrežju javne razsvetljave,
 13. vodenje evidence o porabljeni energiji po posameznih odjemnih mestih,
 14. izdajanje soglasij.
- (2) Vsebinsko javne službe obsegajo tudi druge storitve, ki jih določajo zakoni, drugi podzakonski akti ali koncesijska pogodba.
- (3) Kot vzdrževanje naprav, objektov in omrežja javne razsvetljave in drugih objektov se v smislu javne službe šteje redno vzdrževanje, investicijsko vzdrževanje in vzdrževanje v javno korist s tem, da se obseg vzdrževanja v posameznem letu določi z letnim programom javne službe.

Območje izvajanja javne službe in uporaba javnih dobrin

6. člen

- (1) Javna služba se izvaja na celotnem območju občine.
- (2) Uporabniki storitev javne službe so vsi uporabniki javnih površin v občini. Uporaba javnih dobrin, ki jih zagotavlja javna služba je v skladu s tem odlokom zagotovljena vsakomur pod enakimi pogoji. Uporabnik ima pravico in dolžnost opozoriti izvajalca javne službe na kvaliteto opravljenih storitev javne službe ter na napake na napravah, objektih in omrežju in oblikovati predloge ter pobude za njeno boljše in učinkovitejše izvajanje. Koncesionar je dolžan uporabniku pisno odgovoriti v roku 30 dni in odgovor istočasno poslati v vednost koncedentu.

III. SPLOŠNI POGOJI ZA IZVAJANJE GOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽB IN UPORABO JAVNIH DOBRIN TER OBMOČJE IZVAJANJA

Koncesionarjev pravni monopol

7. člen

- (1) Koncesionar ima na podlagi koncesijske pogodbe na celotnem območju občine:
 - izključno oziroma posebno pravico opravljati javno službo iz 1. člena tega odloka,
 - izključno oziroma posebno pravico dobave, postavitve, po posebnem pooblastilu občine vodenja investicij in vzdrževanja občinske infrastrukture javne razsvetljave ter upravljanja s to infrastrukturo,
 - dolžnost zagotavljati uporabnikom kontinuirano oskrbo z javnimi dobrinami in kvalitetno opravljanje gospodarske javne službe, v skladu s predpisi in v javnem interesu.

- (2) Koncesionar, ki ima izključno pravico opravljanja dejavnosti iz 1. člena, mora dejavnost opravljati v svojem imenu in za svoj račun. Koncesionar je po pooblastilu koncedenta edini in izključni izvajalec javne službe na celotnem območju občine.
- (3) V izjemnih primerih lahko koncesionar, ob pisnem soglasju koncedenta, sklene z drugim usposobljenim izvajalcem pogodbo o začasni pomoči, v okviru katere lahko druga oseba opravlja posamezne storitve javne službe na območju občine.
- (4) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov lahko na območjih, ki s koncesijsko pogodbo niso vključena med območja, na katerih koncesionar izvaja dobavo in postavitve objektov in naprav, namenjenih javni razsvetljavi (nova območja), koncedent dobavo in postavitve javne razsvetljave odda kot javno naročilo.
- (5) Koncesionar je pristojen pri izvajanju predmetne javne službe izdajati dovoljenja in druge akte, ki so predpisani z zakonom ali drugimi predpisi. Koncesionarju se s tem odlokom podeli javno pooblastilo za predpisovanje projektnih pogojev in soglasij.

Razmerje do podizvajalcev

8. člen

Koncesionar mora tudi v primeru delnega izvajanja javne službe preko pogodbe s podizvajalcem, v razmerju do koncedenta in uporabnikov ter tretjih oseb v zvezi s tem, nastopati v svojem imenu in za svoj račun.

Glede pravic podizvajalcev veljajo določbe, ki urejajo javna naročila.

Uporaba javnih dobrin

9. člen

- (1) Storitve javne službe so kot javne dobrine zagotovljene vsakomur pod enakimi pogoji.

IV. KATASTER IN KONTROLNA KNJIGA

Vodenje katastra javne službe

10. člen

- (1) S tem odlokom se podeli koncesionarju javno pooblastilo za vodenje katastra javne službe.
- (2) Kataster mora biti voden ažurno, kar pomeni, da se vse spremembe na objektih in napravah v kataster vnesejo najkasneje v 30 dneh od njihovega nastanka. Koncesionar, ki koncesijo pridobi na podlagi tega odloka, mora kataster vzpostaviti skladno z veljavno zakonodajo v roku 6 mesecev po podpisu koncesijske pogodbe.
- (3) Za vzpostavitev katastra mora prvi koncesionar v enem mesecu po sklenitvi koncesijske pogodbe predložiti koncedentu krajevno in časovno natančno opredeljen program.

Vsebina katastra

11. člen

- (1) Kataster vsebuje baze podatkov o objektih javne razsvetljave (prižigališča, jaški, oporišča, svetilke, signalni in krmilni vodi, priklopna mesta za potrebe raznovrstnih okrasitev, energetski kabli nad in pod zemljo ipd.), njihovi lokaciji in tehničnih lastnostih ter stanju objektov.
- (2) Kataster z vsemi zbirkami podatkov je last Občine Ilirska Bistrica. Vodi se tekstualno in grafično v obliki računalniškega zapisa, skladno s predpisi in usklajeno s standardi občinskega geografskega informacijskega sistema.
- (3) Kopijo ažuriranih podatkov izroča koncesionar koncedentu periodično, vendar najmanj enkrat letno, ob prenehanju veljavnosti koncesijske pogodbe pa jih brezplačno izroči v celoti v last in posest občini.

Kontrolna knjiga**12. člen**

- (1) Izvedena dela vodi koncesionar v kontrolni knjigi, ki vsebuje podatke, ki jih določa državni predpis ter podatke o vseh izvedenih in neizvedenih storitvah po programu izvajanja javne službe, najmanj pa naslednje:
- naprava, ki je bila na novo dobavljena in/ali postavljena,
 - naprava na kateri je bilo delo opravljeno (po podatkih iz katastra),
 - opis dela,
 - popis porabljenega materiala,
 - porabljen čas za opravljeno delo,
 - podatke o opravljenih rednih pregledih delovanja objektov in naprav skupaj z ugotovitvami in predlaganimi ukrepi.
- (2) Kontrolno knjigo koncesionar posreduje do 5. dne v mesecu za pretekli mesec.

**V. LETNI PROGRAM IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE
IN POROČILO O NJEGOVI IZVEDBI**

Letni program**13. člen**

- (1) Javna služba se izvaja na podlagi letnega programa izvajanja javne službe. Koncesionar je dolžan vsako leto pripraviti predlog letnega programa javne službe za prihodnje leto in ga najkasneje do 15.11. vsakega tekočega leta predložiti pristojnemu organu. Letni program sprejme občinski svet.
- (2) Koncesionar je dolžan najkasneje do 30.04. vsakega naslednjega leta pristojnemu organu predložiti poročilo o poslovanju in izvajanju javne službe za del poslovanja, ki se nanaša na koncesijo v preteklem letu in mora v celoti vsebovati podatke o realizaciji letnega programa.
- (3) Program izvajanja javne službe mora biti pripravljen ločeno za posamezen sklop javne službe (dobava, postavitve in vzdrževanje javne razsvetljave) in vsebuje predvsem:
- obseg predvidenih investicij in investicijskega vzdrževanja z natančno navedbo posameznih objektov javne razsvetljave, stroškovno oceno, cenikom in pričakovanimi rezultati na področju zmanjšanja porabe električne energije,
 - obseg predvidenega rednega vzdrževanja s stroškovno oceno in cenikom,
 - obseg in stroške zamenjave uničenih in poškodovanih delov,
 - navedbo mest predvidenih za raznovrstne uskladitve ter čas trajanja,
 - izpolnjevanje obveznosti, ki jih ima koncesionar po koncesijski pogodbi,
 - pritožbe uporabnikov storitev koncesionarja in o reševanju le-teh,
 - zavrnitve uporabnikov storitev,
 - oddaje poslov podizvajalcem,
 - spremembe v podjetju koncesionarja,
 - škodne dogodke,
 - spremenjene pogoje izvajanja koncesijske pogodbe,
 - koriščenje zavarovanj in
 - podatke o vseh ostalih okoliščinah, ki lahko neposredno ali bistveno vplivajo na izvajanje koncesijske pogodbe.

VI. PREPOVEDANA RAVNANJA**14. člen**

- Prepovedano je:
- nameščanje kakršnihkoli obvestilnih sredstev in oglaševanje na objektih in napravah javne razsvetljave brez dovoljenja koncedenta,

- namerno poškodovanje objektov in naprav javne razsvetljave,
- opustiti obveščanje koncesionarja o povzročitvi škode na objektih in napravah javne razsvetljave s prometno nesrečo,
- sajenje drevja in grmičevja v neposredni bližini objektov in naprav javne razsvetljave brez dovoljenja koncedenta,
- onemogočanje dostopa do objektov in naprav javne razsvetljave,
- graditi oziroma postaviti pomožne in začasne druge objekte na objektih in napravah javne razsvetljave ali v njihovi neposredni bližini brez dovoljenja koncedenta,
- opravljanje dejanj, ki bi kakor koli ogrozila delovanje javne razsvetljave.

VII. DRUGE DOLOČBE**Nadzor nad izvajanjem javne službe****15. člen**

- (1) Nadzor nad izvajanjem javne službe izvaja pristojni organ oziroma služba občinske uprave. Nadzor lahko zajema vse okoliščine v zvezi z izvajanjem javne službe, zlasti pa zakonitost in strokovnost izvajanja.
- (2) Občina Ilirska Bistrica lahko za posamezna strokovna in druga opravila pooblasti pristojno strokovno službo, zavod oziroma drugo institucijo.
- (3) Če pristojni organ koncedenta ugotovi, da koncesionar ne izpolnjuje pravilno obveznosti iz koncesijskega razmerja, mu lahko z upravno odločbo naloži izpolnitev teh obveznosti, oziroma drugo ravnanje, ki izhaja iz koncesijske akta ali koncesijske pogodbe.

Organ nadzora**16. člen**

Nadzor nad izvajanjem določil tega odloka izvaja tudi občinski inšpektorat, ki je pristojen za vodenje postopkov o ugotovljenih prekrških ter ostali državni organi, ki imajo takšno pristojnost po samem zakonu.

Finančni nadzor**17. člen**

- (1) Finančni nadzor nad poslovanjem koncesionarja izvaja notranja finančna revizija oz. ima koncedent pravico, da najame zunanjega revizorja za preveritev dela poslovanja, ki se nanaša na opravljanje koncesije. Medsebojna razmerja v zvezi z izvajanjem strokovnega in finančnega nadzora uredita koncedent in koncesionar s koncesijsko pogodbo.
- (2) Koncesionar mora koncedentu omogočiti odrejeni nadzor, vstop v svoje poslovne prostore, pregled objektov in naprav koncesije ter omogočiti vpogled v dokumentacijo (letne računovodske izkaze ...), v kataster javne službe oziroma vodene zbirke podatkov, ki se nanašajo nanjo ter nuditi zahtevane podatke in pojasnila.
- (3) Nadzor je lahko napovedan ali nenapovedan. V primeru nenapovedanega nadzora mora koncedent to sporočiti pisno in navesti vzrok nenapovedanega nadzora.
- (4) Koncedent izvrši napovedan nadzor s poprejšnjo napovedjo, praviloma najmanj 15 dni pred izvedbo. Nadzor mora potekati tako, da ne ovira opravljanja redne dejavnosti koncesionarja in tretjih oseb, praviloma le v poslovnem času koncesionarja. Izvajalec nadzora se izkaže s pooblastilom koncedenta.
- (5) O nadzoru se napravi zapisnik, ki ga podpišeta predstavnik koncesionarja in koncedenta oziroma koncedentov pooblaščenec.

**VIII. RAZMERJA KONCESIONARJA
DO UPORABNIKOV IN KONCEDENTA****Pravice in dolžnosti koncesionarja,
koncedenta in uporabnikov****18. člen**

- (1) Razmerja koncesionarja do uporabnikov in koncedenta tvorijo pravice in dolžnosti koncesionarja, koncedenta in uporabnikov.
- (2) Pravice in dolžnosti koncesionarja, koncedenta in uporabnikov v zvezi z javno službo, ki je predmet tega koncesijskega akta, so določene s predpisi o načinu izvajanja gospodarskih javnih služb.

Dolžnosti koncesionarja**19. člen**

- (1) Dolžnosti koncesionarja so predvsem:
 - izvajati koncesijo s skrbnostjo strokovnjaka, v skladu z zakoni, drugimi predpisi in koncesijsko pogodbo in zagotavljati uporabnikom enakopravno kontinuirano oskrbo z javnimi dobrinami ter kvalitetno opravljanje javne službe, v skladu s predpisi in v javnem interesu;
 - upoštevati tehnične, zdravstvene in druge normative in standarde, povezane z izvajanjem javne službe, zlasti pa v tem okviru skrbeti za zmanjšanje porabe energije s spoštovanjem naslednjih standardov oziroma predpisov (oziroma predpisov, ki bodo te nadomestili):
 - SIST EN 13 201 Cestna razsvetljava
 - Priporočila SDR PR 5/2 Cestna razsvetljava
 - CIE Pub. 115:2 Lighting of Roads for motor and Pedestrian Traffic
 - Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Uradni list RS, št. 81/2007, 109/2007, 62/2010);
 - veljavno slovensko zakonodajo,
 - smernice Mednarodne komisije za razsvetljavo CIE,
 - smernicami Slovenskega društva za razsvetljavo SDR,
 - veljavnimi slovenskimi in evropskimi standardi in
 - dobro inženirsko prakso;
 - zagotavljati dežurno službo 24 ur na dan vse dni v letu;
 - kot dober gospodar uporabljati, upravljati in/oziroma vzdrževati objekte, naprave in druga sredstva, namenjena izvajanju dejavnosti;
 - vzdrževati objekte in naprave koncesije tako, da se, ob upoštevanju časovnega obdobja trajanja koncesije, ohranja njihova vrednost;
 - po pooblastilu voditi pripravljalna dela in investicije v objekte in naprave javne službe;
 - omogočati nemoten nadzor nad izvajanjem javne službe;
 - po poteku pogodbene dobe prenesti v last koncedenta objekte javne infrastrukture iz 1. odstavka 4. člena tega odloka, če ni vnaprej skladno s predpisi ali koncesijsko pogodbo drugače določeno;
 - zagotoviti ločen in nemoten dostop do merilnih mest;
 - sklepati pogodbe za uporabo javnih dobrin, oziroma opravljanje storitev, ki so predmet koncesije ali v povezavi z njo;
 - pri oddaji pravnih poslov, ki izpolnjujejo predpostavke javnih naročil tretjim osebam ravnati skladno z veljavnim zakonom in drugimi predpisi, ki urejajo oddajo javnih naročil.
 - skrbeti za tekoče obveščanje javnosti o dogodkih v zvezi z izvajanjem javne službe;
 - oblikovati predloge cen oziroma sprememb tarife storitev;
 - obračunavati pristojbine in druge prispevke, če so le-ti uvedeni s predpisom;
 - pripravljati projekte za pridobivanje finančnih sredstev iz drugih virov,
 - voditi evidence in katastre v zvezi z javno službo, usklajene z občinskimi evidencami;

- ažurno in strokovno voditi poslovne knjige;
 - pripraviti ustrezne poslovne načrte, letne programe in dolgoročne plane javne službe, letna poročila, kakor tudi druge kalkulacije stroškov in prihodkov dejavnosti;
 - poročati koncedentu o izvajanju koncesije;
 - v prvotno stanje povrniti nepremičnine na katerih so se izvajala vzdrževalna in druga dela;
 - obveščati druge pristojne organe (inšpekcije ...) o kršitvah.
- (2) Posamezne storitve iz 5. člena je potrebno opravljati v rokih, na način, pod pogoji in ob upoštevanju standardov, določenih s tem odlokom, drugimi veljavnimi predpisi, ki urejajo to dejavnost in koncesijsko pogodbo.
 - (3) Koncesionar je dolžan obvestiti koncedenta o vsaki statusni spremembi, vključno s spremembo kapitalske strukture, ki presega kontrolni deleži po zakonu, ki ureja prevzeme. Če koncesionar tega v razumnem roku ne stori, če je zaradi sprememb prizadet interes koncedenta, ali če so zaradi sprememb bistveno spremenjena razmerja iz koncesijske pogodbe, lahko koncedent pod pogoji iz tega odloka, razdre koncesijsko pogodbo.

Interventno izvajanje javne službe**20. člen**

- (1) Koncesionar je dolžan zagotavljati interventno izvajanje javne službe ter zagotoviti odpravo pomembnih okvar, napak oziroma poškodb v roku 12 ur po ugotovitvi napake oziroma po ustnem obvestilu uporabnikov. Za pomembne okvare, napake oziroma poškodbe naprav javne razsvetljave se šteje predvsem celodnevno delovanje naprav ter takšne okvare, napake in poškodbe, ki ogrožajo javno varnost.
- (2) Koncesionar je dolžan napake in okvare celotne veje javne razsvetljave odpraviti v roku 2 delovnih dni, manj pomembne okvare posameznih naprav pa najkasneje v roku 14 dni od ugotovitve oziroma od ustnega obvestila uporabnikov.

Odgovornost koncesionarja**21. člen**

- (1) Za izvajanje javne službe je, ne glede na določbe prejšnjih členov, odgovoren koncesionar kot izvajalec javne službe.
- (2) Koncesionar kot izvajalec javne službe je v skladu z zakonom odgovoren tudi za škodo, ki jo pri opravljanju ali v zvezi z upravljanjem javne službe povzročijo pri njem zaposleni ljudje ali pogodbeni (pod)izvajalci Občini Ilirska Bistrica, uporabnikom ali tretjim osebam.
- (3) Koncesionar je pred sklenitvijo koncesijske pogodbe, dolžan iz naslova splošne civilne odgovornosti (vključno s razširitvijo na druge nevarnostne vire), z zavarovalnico skleniti zavarovalno pogodbo za škodo z najnižjo višino enotne zavarovalne vsote, določeno s sklepom o javnem razpisu – zavarovanje dejavnosti (za škodo, ki jo povzroči občini z nerednim ali nevestnim opravljanjem javne službe, za škodo, ki jo pri opravljanju ali v zvezi z opravljanjem javne službe povzročijo pri njem zaposlene osebe uporabnikom ali tretjim osebam). Pogodba o zavarovanju mora imeti klavzulo, da je zavarovanje sklenjeno v korist Občine Ilirska Bistrica.
- (4) Koncesionar v celoti prevzema tveganje za uspeh ukrepov za zagotavljanje zmanjšanja porabe električne energije.

Dolžnosti koncedenta**22. člen**

Dolžnosti koncedenta so zlasti:

- da zagotavlja izvajanje vseh storitev predpisanih z zakonom, predpisi o načinu izvajanja javne službe, s tem odlokom, koncesijsko pogodbo ter v skladu s pogoji, ki so navedeni v tem odloku,

- da zagotavlja redno višino plačil koncesionarju skladno s 24. členom tega odloka,
- da zagotovi sankcioniranje uporabnikov zaradi onemogočanja izvajanja storitev javne službe,
- da zagotovi sankcioniranje morebitnih drugih nepooblaščenih izvajalcev, ki bi med dobo trajanja koncesije izvajali storitve javne službe na področju občine,
- da zagotovi pisno obveščanje koncesionarja o morebitnih ugovorih oziroma pritožbah uporabnikov.

Pristojnosti župana in občinske uprave

23. člen

- (1) Župan ima v zvezi z javno službo naslednje pristojnosti:
 - določa tarife javne službe, če to ni v pristojnosti občinskega sveta,
 - odloča o pritožbah zoper postopanje in druga ravnanja izvajalca v postopkih izdaje dovoljenj,
 - odloča o pritožbah zoper postopanja in druga ravnanja pristojnega organa v razmerjih do koncesionarja in uporabnikov,
 - druge pristojnosti, določene s tem odlokom in drugimi predpisi.
- (2) Če ni drugače določeno, je »pristojni organ« po tem odloku organ občinske uprave, pristojen za gospodarsko javno službo, ki je predmet tega odloka.

Financiranje

24. člen

- (1) Javna služba se financira iz:
 - občinskega proračuna,
 - drugih virov.
- (2) Izhodiščna tarifa in pogoji za njeno spreminjanje se določijo s sklepom o razpisu koncesije. O spreminjanju tarife odloča župan (prva alineja prvega odstavka 23. člena odloka) na obrazložen predlog izvajalca.
- (3) Plačila koncedenta koncesionarju se opravljajo po naslednjem odstavku tega člena, in sicer ne glede na prihranek (ali celo izgubo), ki jo bo koncesionar pri izvedbi predmeta tega koncesijskega akta dosegel.
- (4) Koncedent bo za izvedbo ukrepov iz tega koncesijskega akta plačeval manj, kot je plačeval v referenčnem obdobju, in sicer po formuli (brez DDV):

$$\begin{aligned} \text{Plačilo koncedenta} = & ((\text{referenčna poraba (v kWh) el. energije}) \\ & \times 0,9 \text{ (oziroma nižji faktor, pridobljen na javnem razpisu)} \\ & + \text{poraba na novoinstalirani moči, pridobljeni v času trajanja} \\ & \quad \text{pogodbe (v kWh)} \\ & - \text{dejanska poraba v tekočem letu})) \\ & \times \text{cena el. energije v tekočem letu pogodbe (EUR/kWh)} \end{aligned}$$

- (5) Plačila vseh ostalih izvajanj, navedenih v tem odloku in ostalih naročil s strani občine, v kolikor ne gre za storitve, ki so predmet obračunavanja po prejšnjih odstavkih tega člena, se opravljajo in plačujejo po ceniku koncesionarja, ki je priloga koncesijske pogodbe in se lahko usklajuje na predlog koncesionarja in z županovo potrditvijo.

Pravice uporabnikov

25. člen

- (1) Uporabniki imajo od koncesionarja zlasti pravico:
 - do trajnega, rednega, nemotenega in kvalitetnega zagotavljanja storitev koncesionarja,
 - pravico do enake obravnave glede kakovosti in dostopnosti storitev,
 - uporabljati storitve javne službe pod pogoji, določenimi z zakonom, s tem odlokom in z drugimi predpisi.
- (2) Uporabnik storitev javne službe se lahko v zvezi z izvajanjem javne službe pritoži koncesionarju in koncedentu, če meni, da je bila storitev javne službe opravljena v nasprotju s tem odlokom.

Dolžnosti uporabnikov

26. člen

- (1) Uporabniki imajo do koncesionarja zlasti dolžnost:
 - upoštevati navodila koncesionarja in omogočiti neovirano opravljanje storitev javne službe,
 - pripraviti neoviran dostop do vseh prostorov in naprav, kjer se opravljajo storitve javne službe,
 - prijaviti vsa dejstva, pomembna za izvajanje javne službe oziroma sporočiti koncesionarju vsako spremembo.
- (2) Če uporabnik storitev koncesionarju, ki ima namen opraviti dela v okviru storitev javne službe, ne dovoli ali ne omogoči vstopa v svoje prostore ali mu ne omogoči neoviranega dostopa do naprav, ali mu drugače ne omogoči izvajanja javne službe, je koncesionar o tem dolžan obvestiti pristojno inšpekcijo oziroma drug nadzorni organ.
- (3) Inšpektor iz prejšnjega odstavka lahko na pobudo koncesionarja odredi uporabniku storitev, da zagotovi vse, kar je potrebno za izvedbo storitev javne službe.

IX. POGOJI, KI JIH MORA IZPOLNJEVATI KONCESIONAR

Status koncesionarja

27. člen

- (1) Koncesionar je lahko pravna ali fizična oseba. Prijavo na javni razpis lahko poda skupaj tudi več oseb, ki morajo prijaviti predložiti pravni akt, iz katerega izhajajo medsebojna razmerja med več osebami in njihova zaveza, da bodo v primeru izbora za koncesionarja ustanovili pravno-organizacijsko obliko, s katero bo koncedent sklenil koncesijsko pogodbo.
- (2) Vsaka oseba lahko vloži le eno vlogo (prijavo). V primeru skupne prijave sme biti ista oseba ali njena povezana družba udeležena le pri eni (skupni) prijavi.

Dokazovanje izpolnjevanja pogojev

28. člen

- (1) V prijavi za pridobitev koncesije (prijavi na javni razpis) mora prijavitelj dokazati da izpolnjuje pogoje potrebne za udeležbo (sposobnost) določene z veljavnim zakonom, ki ureja postopek oddaje javnih naročil (imeti mora poravnane davke, prispevke in druge predpisane dajatve, vključno s koncesijskimi dajatvami, proti njemu ne sme biti začel stečajni ali likvidacijski postopek ...), ob tem pa mora prijavitelj dokazati oziroma mora predložiti listine:
 - da je registriran oziroma da izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti,
 - da je finančno in poslovno usposobljen, kar dokazuje s tem, da je imel v zadnjih 6 mesecih vse obveznosti poravnane (t.j. v zadnjih 6 mesecih mora pravna oseba imeti neporavnane obveznosti 0 dni), da v zadnjih treh letih ni imel blokirane nobenega transakcijskega računa, da je imel v zadnjem letu najmanj 100.000 EUR čistega letnega prihodka, in da razpolaga z ustreznimi lastnimi finančnimi viri za izvedbo investicije oziroma kreditnim pismom banke za pokrivanje investicije,
 - prijavitelj mora razpolagati z zadostnimi kadrovskimi zmogljivostmi, ki omogočajo izvedbo koncesijske pogodbe,
 - prijavitelj mora predložiti dokazilo o izvedbi vsaj enega referenčnega projekta s področja zagotavljanja prihrankov energije na področju cestne razsvetljave ali gradnje razsvetljave z vgrajenimi elementi inteligentne varčne cestne razsvetljave v ustrezni višini v zadnjih treh letih pred objavo razpisa,
 - da izpolnjuje druge pogoje potrebne za udeležbo (sposobnost) določene z veljavnim zakonom, ki ureja postopek oddaje javnih naročil.
- (2) Koncesionar mora izpolnjevati tudi morebitne druge pogoje za izvajanje dejavnosti, ki jih določajo drugi predpisi.

X. JAVNI RAZPIS**Oblika in postopek javnega razpisa****29. člen**

- (1) Koncesionarja za izvajanje dejavnosti iz 1. člena tega odloka se izbere z enotnim javnim razpisom. Sklep o javnem razpisu sprejme župan.
- (2) Javni razpis se objavi na portalu javnih naročil in v Uradnem listu Republike Slovenije ter vsebuje zlasti naslednje:
 1. navedbo in sedež koncedenta,
 2. podatke o objavi koncesijskega akta,
 3. predmet, naravo ter obseg in območje koncesije, ki se podeli na javnem razpisu,
 4. začetek in predviden čas trajanja koncesije,
 5. postopek izbire koncesionarja,
 6. merila za izbor koncesionarja,
 7. način dokazovanja izpolnjenosti pogojev za opravljanje javne službe,
 8. druge obvezne sestavine prijave, ter jezik, v katerem morajo biti prijave napisane, ter druge potrebno dokumentacijo (pogoje za predložitev skupne vloge ...),
 9. način zavarovanja resnosti prijave,
 10. kraj, čas in plačilne pogoje za dvig razpisne dokumentacije,
 11. kraj in rok za predložitev prijav, pogoje za njihovo predložitev,
 12. naslov, prostor, datum in uro javnega odpiranja prijav,
 13. rok za izbiro koncesionarja,
 14. rok, v katerem bodo kandidati obveščeni o izidu javnega razpisa,
 15. odgovorne osebe za dajanje pisnih in ustnih informacij med razpisom,
 16. druge podatke, potrebne za izvedbo javnega razpisa.
- (3) Župan lahko v javnem razpisu poleg podatkov iz prvega odstavka tega člena, objavi tudi druge podatke. Druge podatke pa mora objaviti, če to zahteva zakon ali na njegovi podlagi izdani predpis.
- (4) Župan pripravi razpisno dokumentacijo, katere sestavni deli morajo biti enaki vsebini razpisa.
- (5) Koncedent mora v času objave javnega razpisa omogočiti ponudnikom vpogled v razpisno dokumentacijo in na zahtevo predati razpisno dokumentacijo.
- (6) V razpisni dokumentaciji morajo biti navedeni vsi podatki, ki bodo omogočili kandidatu izdelati popolno prijavo.
- (7) Javni razpis se lahko objavi tudi v drugih medijih, vendar ne pred objavo na portalu javnih naročil in v Uradnem listu Republike Slovenije.

Razpisni pogoji**30. člen**

Župan s sklepom o začetku postopka oddaje koncesije določi razpisne pogoje in način dokazovanja izpolnjevanja pogojev iz 28. člena tega odloka (vsebinsko listin, organ, ki listino izda ...). Z razpisnimi pogoji župan ne sme določati novih pogojev, niti dopolnjevati pogojev za opravljanje dejavnosti (pogojev za koncesionarja), ki so določeni s tem odlokom.

Merila za izbor koncesionarja**31. člen**

- (1) Merila za izbor koncesionarja so:
 - cena (faktor iz zadnjega odstavka 24. člena, ki je nižji od izhodiščnega 0,9),
 - znesek investicije, ki ga pokrije koncedent in se ne pokriva iz prihrankov,
 - druge ekonomsko ugodnosti ponudbe (investicije koncesionarja v novo javno razsvetljavo, brezplačna postavitev decembrskih okrasitev mesta, ...),

- reference ponudnika s področja gradenj in vzdrževanja razsvetljave,
- odzivni čas,
- trajanje odprave napake,
- druge ekonomsko ugodnosti ponudbe.

- (2) Merila, po katerih koncedent izbira najugodnejšo prijavo, morajo biti v razpisni dokumentaciji opisana in ovrednotena (določen način njihove uporabe) ter navedena v zgornjem vrstnem redu od najpomembnejšega do najmanj pomembnega.

XI. ORGAN, KI OPRAVI IZBOR KONCESIONARJA, ORGAN, PRISTOJEN ZA SKLENITEV KONCESIJSKE POGODBE IN TRAJANJE KONCESIJSKEGA RAZMERJA**Uspešnost javnega razpisa****32. člen**

- (1) Javni razpis je uspešen, če je prispela vsaj ena pravočasna in popolna prijava.
- (2) Prijava je popolna, če ima vse v javnem razpisu zahtevane podatke.
- (3) Če koncedent ne pridobi nobene prijave ali pa so te nepopolne, se javni razpis ponovi.
- (4) Javni razpis se ponovi tudi v primeru, če koncesionar ni bil izbran ali če z osebo, ki je bila izbrana za koncesionarja, v predpisanem roku ni bila sklenjena koncesijska pogodba.

Izbira koncesionarja**33. člen**

- (1) V postopku vrednotenja prijav se sme od prijaviteljev zahtevati zgolj takšna pojasnila ali dopolnitve, ki nikakor ne vplivajo na ocenjevanje skladno s postavljenimi merili za izbor koncesionarja.
- (2) Odpiranje prijav, njihovo strokovno presojo ter mnenje o najugodnejšem ponudniku opravi strokovna komisija, ki jo imenuje župan z odločbo. Komisijo sestavljajo predsednik in najmanj dva člana. Vsi člani komisije morajo imeti najmanj visokošolsko izobrazbo in delovne izkušnje z delovnega področja, da omogočajo strokovno presojo vlog. Predsednik in člani strokovne komisije ne smejo biti s kandidatom, njegovim zastopnikom, članom uprave, nadzornega sveta ali pooblaščenecem v poslovnem razmerju ali kako drugače interesno povezani, v sorodstvenem razmerju v ravni vrsti ali v stranski vrsti do vštetega četrtega kolena, v zakonski zvezi ali svaštvu do vštetega drugega kolena četudi je zakonska zveza že prenehala, ali živeti z njim v zunajzakonski skupnosti ali pa v registrirani istospolni partnerski skupnosti. Predsednik in člani komisije ne smejo biti osebe, ki so bile zaposlene pri kandidatu ali so kako drugače delali za kandidata, če od prenehanja zaposlitve ali drugečnega sodelovanja še ni pretekel rok treh let. Izpolnjevanje pogojev za imenovanje v strokovno komisijo potrdi vsak član s pisno izjavo oz. s podpisom odločbe o imenovanju v komisijo. Če izvejo za navedeno dejstvo naknadno, morajo takoj predlagati svojo izločitev. Člani strokovne komisije ne smejo neposredno komunicirati s ponudniki, ampak le posredno preko koncedenta. Izločenega člana strokovne komisije nadomesti nadomestni član strokovne komisije.
- (3) Po končanem odpiranju strokovna komisija pregleda prijave in ugotovi, ali izpolnjujejo razpisne pogoje. Po končanem pregledu in vrednotenju komisija sestavi poročilo ter navede, katere prijave izpolnjujejo razpisne zahteve, ter razvrsti te prijave tako, da je razvidno, katera izmed njih najbolj ustreza postavljenim merilom oziroma kakšen je nadaljnji vrstni red glede na ustreznost postavljenim merilom. Komisija posreduje poročilo

(obrazloženo mnenje) organu koncedenta, ki vodi postopek izbire koncesionarja.

- (4) Občinska uprava v imenu koncedenta odloči o izboru koncesionarja z upravno odločbo.
- (5) Koncedent izbere enega koncesionarja ali skupino ponudnikov (29. člen).
- (6) Odločba o izboru koncesionarja preneha veljati, če v roku 28 dni od njene dokončnosti ne pride do sklenitve koncesijske pogodbe iz razlogov, ki so na strani koncesionarja.

Sklenitev koncesijske pogodbe

34. člen

- (1) Koncesionar pridobi pravice in dolžnosti iz koncesijskega razmerja s sklenitvijo koncesijske pogodbe.
- (2) Za vse dejavnosti iz 1. člena tega odloka se z izbranim koncesionarjem ali pravno osebo iz 27. oziroma 28. člena tega odloka sklene ena koncesijska pogodba.
- (3) Najkasneje 14 dni po dokončnosti odločbe o izboru pošlje koncedent izbranemu koncesionarju v podpis koncesijsko pogodbo, ki jo mora koncesionar podpisati v roku 14 dni od prejema. Koncesijska pogodba začne veljati z dnem podpisa obeh pogodbenih strank.
- (4) Koncesijsko pogodbo v imenu koncedenta sklene župan.
- (5) Koncesijska pogodba mora biti z novim koncesionarjem sklenjena pred iztekom roka, za katerega je bila podeljena prejšnja koncesija, začne pa učinkovati ob izteku roka.

Razmerje med koncesijskim aktom in koncesijsko pogodbo

35. člen

Koncesijska pogodba, ki je v bistvenem nasprotju s koncesijskim aktom, kot je veljal ob sklenitvi pogodbe, je neveljavna. Če gre za manjša ali nebitvena neskladja, se uporablja koncesijski akt.

Trajanje in podaljšanje koncesijske pogodbe

36. člen

- (1) Koncesijska pogodba se sklene za določen čas 20 let od dneva sklenitve koncesijske pogodbe (rok koncesije).
- (2) Koncesijsko obdobje začne teči z dnem podpisa pogodbe obeh pogodbenih strank. Koncesionar mora pričeti izvajati koncesijo najkasneje v 120 dneh po sklenitvi koncesijske pogodbe.
- (3) Rok koncesije ne teče v času, ko zaradi višje sile ali razlogov na strani koncedenta, koncesionar ne more izvrševati bistvenega dela tega koncesijskega razmerja.
- (4) Trajanje koncesijske pogodbe se lahko podaljša zgolj iz razlogov določenih z zakonom.

Pristojni organ za izvajanje koncesije

37. člen

Organ občine, pristojen za izdajanje odločb in drugih aktov v zvezi s koncesijo je organ občinske uprave, pristojen za gospodarske javne službe.

XII. PRENOS KONCESIJE

Oblika akta o prenosu

38. člen

- (1) Akt o prenosu koncesije se izda v enaki obliki, kot je bila koncesija podeljena. Novi koncesionar sklene s koncedentom novo koncesijsko pogodbo.
- (2) Posledica prenosa koncesijskega razmerja je vstop prevzemnika koncesije v pogodbeno razmerja odstopnika z uporabniki.

XIII. PRENEHANJE KONCESIJSKEGA RAZMERJA

Načini prenehanja koncesijskega razmerja

39. člen

Razmerje med koncedentom in koncesionarjem preneha:

1. s prenehanjem koncesijske pogodbe,
2. s prenehanjem koncesionarja,
3. z odvzemom koncesije,
4. z odkupom koncesije.

Prenehanje koncesijske pogodbe

40. člen

Koncesijska pogodba preneha:

1. po preteku časa, za katerega je bila sklenjena,
2. z (enostranskim) koncedentovim razdrtjem,
3. z odstopom od koncesijske pogodbe,
4. s sporazumno razvezo.

Potek roka koncesije

41. člen

Koncesijska pogodba preneha s pretekom časa, za katerega je bila koncesijska pogodba sklenjena.

Razdrtje koncesijske pogodbe

42. člen

- (1) Koncesijska pogodba lahko z (enostranskim) koncedentovim razdrtjem preneha:
 - če je proti koncesionarju uveden postopek prisilne poravnave, stečaja ali likvidacijski postopek,
 - če je bila koncesionarju izdana sodna ali upravna odločba zaradi kršitve predpisov, koncesijske pogodbe ali upravnih aktov, izdanih za izvajanje koncesije, na podlagi katere utemeljeno ni mogoče pričakovati nadaljnje pravilno izvajanje koncesije,
 - če je po sklenitvi koncesijske pogodbe ugotovljeno, da je koncesionar dal zavajajoče in neresnične podatke, ki so vplivali na podelitev koncesije,
 - če koncesionar koncesijsko pogodbo krši tako, da nastaja večja škoda uporabnikom njegovih storitev ali tretjim osebam,
 - če obstaja utemeljen dvom, da koncesionar v bistvenem delu ne bo izpolnil svoje obveznosti.
- (2) V primeru izpolnitve katerega izmed pogojev iz prve alineje prvega odstavka lahko začne koncedent s postopkom za enostransko razdrtje koncesijske pogodbe. Postopek za razdrtje koncesijske pogodbe koncedent ustavi (umik tožbe), če je predlog za začetek stečajnega postopka, postopka prisilne poravnave ali likvidacijskega postopka zavrnjen, če je prisilna poravnava sklenjena ali potrjena, v primeru prodaje ponudnika kot pravne osebe (v stečaju) ali vsake druge, z vidika izvajanja koncesijskega razmerja sorodne posledice. Pogoji iz druge oziroma tretje alineje prejšnjega odstavka, na podlagi katerih lahko začne koncedent postopek za enostransko razdrtje koncesijske pogodbe, so izpolnjeni v trenutku, ko postane sodna ali upravna odločba, s katero je bila koncesionarju izrečena kazenska ali upravna sankcija, pravnomočna. Obstoj razlogov iz četrte in pete alineje prejšnjega odstavka se podrobneje določi v koncesijski pogodbi.
- (3) Koncesionar lahko razdre koncesijsko pogodbo, če koncedent ne izpolnjuje svojih obveznosti iz koncesijske pogodbe, tako, da to koncesionarju onemogoča izvajanje koncesijske pogodbe.
- (4) Koncesijska pogodba se enostransko razdre po sodni poti.
- (5) Enostransko razdrtje koncesijske pogodbe ni dopustno v primeru, če je do okoliščin, ki bi takšno prenehanje utemeljevale, prišlo zaradi višje sile ali drugih nepredvidljivih in nepremagljivih okoliščin.
- (6) Ob razdoru koncesijske pogodbe je koncedent dolžan koncesionarju v enem letu zagotoviti povrnitev morebitnih revaloriziranih neamortiziranih vlaganj.

Odstop od koncesijske pogodbe**43. člen**

- (1) Vsaka stranka lahko odstopi od koncesijske pogodbe:
- če je to v koncesijski pogodbi izrecno določeno,
 - če druga stranka krši koncesijsko pogodbo, pod pogoji in na način, kot je v njej določeno,
 - iz krivdnih razlogov (nestrokovno, neažurno, nevestno opravljanje koncesijske službe).
- (2) Ne šteje se za kršitev koncesijske pogodbe akt ali dejanje koncedenta v javnem interesu, ki je opredeljen v zakonu ali na zakonu oprtem predpisu, ki se neposredno in posebej nanaša na koncesionarja in je sorazmeren s posegom v koncesionarjeve pravice.
- (3) Odstop od koncesijske pogodbe se izvede po sodni poti.

Sporazumna razveza**44. člen**

- (1) Pogodbeni stranki lahko med trajanjem koncesije tudi sporazumno razvežeta koncesijsko pogodbo.
- (2) Stranki se sporazumeta za razvezo koncesijske pogodbe v primeru, da ugotovita, da je zaradi bistveno spremenjenih okoliščin ekonomskega ali sistemskega značaja oziroma drugih enakovredno ocenjenih okoliščin, oziroma nadaljnje opravljanje dejavnosti iz koncesijske pogodbe nesmotrno ali nemogoče. To storita pisno s podpisom posebne izjave.

Prenehanje koncesionarja**45. člen**

- (1) Koncesijsko razmerje preneha v primeru prenehanja koncesionarja.
- (2) Koncesijsko razmerje ne preneha, če so izpolnjeni z zakonom in koncesijsko pogodbo določeni pogoji za obvezen prenos koncesije na tretjo osebo (vstopna pravica tretjih) ali v primeru prenosa koncesije na koncesionarjeve univerzalne pravne naslednike (pripojitev, spojitve, prenos premoženja, preoblikovanje ...). V teh primerih lahko koncedent pod pogoji iz koncesijskega akta ali koncesijske pogodbe razdre koncesijsko pogodbo ali od koncesijske pogodbe odstopi.

Odvzem koncesije**46. člen**

- (1) Koncesijsko razmerje preneha, če koncedent v skladu s koncesijskim aktom koncesionarju koncesijo odvzame. Koncedent lahko odvzame koncesijo koncesionarju:
- če ne začne z opravljanjem koncesionirane javne službe v za to, s koncesijsko pogodbo, določenem roku,
 - če je v javnem interesu, da se dejavnost preneha izvajati kot javna služba ali kot koncesionirana javna služba.
- (2) Pogoji odvzema koncesije se določijo v koncesijski pogodbi. Odvzem koncesije je mogoč le če kršitev resno ogrozi izvrševanje javne službe. Koncedent mora koncesionarju o odvzemu koncesije izdati odločbo. Koncesijsko razmerje preneha z dnem pravnomočnosti odločbe o odvzemu koncesije.
- (3) Odvzem koncesije ni dopusten v primeru, če je do okoliščin, ki bi takšno prenehanje utemeljevale, prišlo zaradi višje sile ali drugih nepredvidljivih in nepremagljivih okoliščin.
- (4) V primeru odvzema iz druge alineje prvega odstavka je koncedent dolžan koncesionarju povrniti tudi odškodnino po splošnih pravilih odškodninskega prava.

Odkup koncesije**47. člen**

Če koncedent enostransko ugotovi, da bi bilo javno službo možno bolj učinkovito opravljati na drug način, lahko uveljavi takojšnji odkup koncesije. Odločitev o odkupu mora sprejeti Občinski svet, ki mora

hkrati tudi razveljaviti koncesijski akt in sprejeti nov(e) predpis(e) o načinu izvajanja javne službe. Odkup koncesije se izvede na podlagi upravne odločbe in uveljavi v razumnem roku, ki pa ne sme trajati več kot tri mesece.

XIV. VIŠJA SILA IN SPREMENJENE OKOLIŠČINE**Višja sila****48. člen**

- (1) Višja sila in druge nepredvidljive okoliščine so izredne, nepremagljive in nepredvidljive okoliščine, ki nastopijo po sklenitvi koncesijske pogodbe in so zunaj volje pogodbenih strank (v celoti tuje pogodbenim strankam). Za višjo silo se štejejo zlasti potresi, poplave ter druge elementarne nezgode, stavke, vojna ali ukrepi oblasti, pri katerih izvajanje javne službe ni možno na celotnem območju občine ali na njenem delu na način, ki ga predpisuje koncesijska pogodba.
- (2) Koncesionar mora v okviru objektivnih možnosti opravljati koncesionirano javno službo tudi ob nepredvidljivih okoliščinah, nastalih zaradi višje sile, skladno z izdelanimi načrti ukrepov v primeru nepredvidljivih napak in višje sile za tiste javne službe, kjer so načrti ukrepov predpisani, za ostale javne službe pa skladno s posameznimi programi izvajanja javne službe. O nastopu okoliščin, ki pomenijo višjo silo, se morata stranki nemudoma medsebojno obvestiti in dogovoriti o izvajanju javne službe v takih pogojih.
- (3) V primeru iz prejšnjega odstavka ima koncesionar pravico zahtevati od koncedenta povračilo stroškov, ki so nastali zaradi opravljanja koncesionirane javne službe v nepredvidljivih okoliščinah.
- (4) V primeru višje sile in drugih nepredvidljivih okoliščin lahko župan poleg koncesionarja aktivira tudi Občinski štab za civilno zaščito ter enote, službe in druge operativne sestave za zaščito, reševanje in pomoč v občini. V tem primeru prevzame Občinski štab za civilno zaščito nadzor nad izvajanjem ukrepov.

Spremenjene okoliščine**49. člen**

- (1) Če nastanejo po sklenitvi koncesijske pogodbe okoliščine, ki bistveno otežujejo izpolnjevanje obveznosti koncesionarja in to v takšni meri, da bi bilo kljub posebni naravi koncesijske pogodbe nepravilno pogodbeno tveganja prevladati pretežno ali izključno le na koncesionarja, ima koncesionar pravico zahtevati spremembo koncesijske pogodbe.
- (2) Spremenjene okoliščine iz prejšnjega odstavka niso razlog za enostransko prenehanje koncesijske pogodbe. O nastopu spremenjenih okoliščin se morata stranki nemudoma medsebojno obvestiti in dogovoriti o izvajanju koncesijske pogodbe v takih pogojih. Kljub spremenjenim okoliščinam je koncesionar dolžan izpolnjevati obveznosti iz koncesijske pogodbe.

XV. UPORABA PRAVA IN REŠEVANJE SPOROV**Uporaba prava****50. člen**

Za vsa razmerja med koncedentom in koncesionarjem ter koncesionarjem in uporabniki storitev gospodarskih javnih služb se lahko dogovori izključno uporaba pravnega reda Republike Slovenije.

**Arbitražna klavzula in prepoved prorogacije
tujega sodišča ali arbitraže****51. člen**

- (1) S koncesijsko pogodbo se lahko dogovori, da je za odločanje o sporih med koncedentom in koncesionarjem pristojna arbitraža, kolikor to ni v nasprotju s pravnim redom.

(2) V razmerjih med koncesionarjem in uporabniki storitev javne službe ni dopustno dogovoriti, da o sporih iz teh razmerij odločajo tuja sodišča ali arbitraže (prepoved prorogacije tujega sodišča ali arbitraže).

XVI. PREKRŠKI

Prekrški koncesionarja

52. člen

- (1) Z globo 1.400 EUR se kaznuje za prekršek koncesionar, če:
- pravočasno ne odgovori uporabnikom na njihove pobude,
 - ne zagotovi kontinuirano in kvalitetno delovanje javne službe,
 - prenese na podizvajalce dejavnost v nasprotju z 8. členom tega odloka,
 - krši pravice in obveznosti iz tega odloka,
 - ne ukrepa interventno, ko so za to izpolnjeni pogoji po 20. členu tega odloka,
 - ne uporablja veljavnih tarif,
 - ne vodi katastrov ali kontrolne knjige ali ju ne vodi na predpisan način,
 - ne predloži letnega progama ter poročila o njegovi izvedbi.
- (2) Z globo 400 EUR se kaznuje za prekršek odgovorna oseba izvajalca, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

Prekrški nepooblaščenega opravljanja storitve z značajem dejavnosti javne službe

53. člen

- (1) Z globo 200 EUR se kaznuje odgovorna oseba občine, ki naroči ali dopusti izvajalcu, ki ni koncesionar po določilih tega odloka, nepooblaščenno opravljanje storitev z značajem dejavnosti javne službe na območju Občine Ilirska Bistrica.
- (2) Enako se kaznuje tudi pravna oseba ali samostojni podjetnik, ki ni izvajalec po določilih tega odloka in nepooblaščenno opravljanja storitve z značajem dejavnosti javne službe.
- (3) Tudi odgovorna oseba osebe iz drugega odstavka se za prekršek kaznuje z globo 200 EUR.

XVII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Ureditev razmerij

54. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati 7. alineja 12. člena Odloka o gospodarskih javnih službah v občini Ilirska Bistrica (Uradni objave Primorskih novic, št. 11, z dne 13.06.1995).

55. člen

- (1) Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati Pogodba o vzdrževanju javne razsvetljave na območju Občine Ilirska Bistrica številka 430-12/2012, z dne 21.02.2012 sklenjena med Občino Ilirska Bistrica in Elektro Primorsko d.d..
- (2) Do podelitve prve koncesije za izvajanje gospodarske javne službe dobave, postavitve, vzdrževanja in izvajanja javne razsvetljave v Občini Ilirska Bistrica na podlagi tega odloka, izvaja dejavnost dobave, postavitve, vzdrževanja in izvajanja javne razsvetljave v Občini Ilirska Bistrica družba Elektro Primorska d.d. pod pogoji določenimi v Pogodbi o vzdrževanju javne razsvetljave na območju Občine Ilirska Bistrica številka 430-12/2012 z dne 21.02.2012.

Veljavna zakonodaja

56. člen

Ob uveljavitvi tega odloka je veljavni zakon iz tretjega odstavka 1. člena tega odloka Zakon o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPP in 127/06 – ZJZP).

Pričetek veljavnosti odloka

57. člen

- (1) Ta odlok se objavi v Uradnih objavah Občine Ilirska Bistrica v Bistriških odmevih, ko ga sprejme Občinski svet Občine Ilirska Bistrica.
- (2) Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi Uradnih objav Občine Ilirska Bistrica v Bistriških odmevih.

Številka: 354-17/2012
Ilirska Bistrica, dne 1.3.2012

Župan Občine Ilirska Bistrica
Emil Rojc, l.r.

Občinski svet Občine Ilirska Bistrica je na podlagi 16. člena Statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave PN št. 18/95, 18/97, 30/98, 4/08, Uradni list RS št. 31/99 in Uradne objave časopisa Snežnik, št. 4, 30.6.2006), na svoji 5. izredni seji dne 1.3.2012 sprejel naslednji

S K L E P

I.

Zemljišče parc. št. 1953/1 k.o. 2579 Podgrad, se izloči iz javnega dobra in se pri njem vpiše lastninska pravica na Občino Ilirska Bistrica.

II.

Sklep stopi v veljavo osmi dan po objavi v Uradnih objavah Občine Ilirska Bistrica v glasilu Bistriški odmevi.

Številka: 371-90/2011
Datum: 1.3.2012

ŽUPAN
Občine Ilirska Bistrica
Emil Rojc

SREČANJE SVOJCEV BOLNIKOV Z DEMENCO

Vsak od nas včasih pozabi kje ima ključ, pozabi dežnik v trgovini, posebno kadar je človek zamišljen ali utrujen. Normalno je, da včasih pozabimo telefonsko številko (tudi svojo) ali ime znanca, ki ga nekaj časa nismo videli. Opisanih stvari se lahko spomnimo v drugih okoliščinah, čez nekaj časa ali ob pomoči drugega.

Ljudje z demenco ne pozabijo samo dežnika v trgovini, ampak tudi to, da so bili v trgovini. Ne založijo samo ključev, ampak ne vedo kaj početi s ključi, ne samo da ne vedo kaj so pred uro zajtrkovali, ampak sploh ne vedo da so zajtrkovali. Predmete v stanovanju pospravijo v povsem neustrezen prostor (likalnik v hladilnik, ročno uro v posodo za sladkor, smeti v koš za perilo...). Pozabljajo imena bližnjih svojcev ali jih med seboj zamenjujejo. Ljudje z demenco si novih podatkov ne zapomnejo, pozabljajo. Težave so tako pogoste, da onemogočajo samostojno življenje. Bistveno je, da znake prepoznamo dovolj zgodaj in čimprej obiščemo zdravnika.

Slovensko združenje za pomoč pri demenci

Spoštovani!

Vabimo vse, ki doma skrbite za bolnike z demenco in bi želeli več informacij o tej bolezni od strokovnjakov, ki vam lahko pomagajo z nasveti, da pridete na prvo srečanje svojcev bolnikov z demenco, ki živijo v domačem okolju.

Srečanje bo v sredo, 11.04.2012 ob 18. uri, v dvorani Doma starejših občanov Ilirska Bistrica (Dom nam je brezplačno odstopil prostore za skupna srečanja). Na prvem srečanju bo asis. mag. Tatjana Cvetko, dr. med. spec. spl. med. predavala o pomembnosti zgodnjega prepoznavanja bolezni, o oskrbi in pomoči dementnemu bolniku in kje poiskati pomoč za dementnega bolnika in svojce ki skrbijo zanj. V času skupine, bo organizirano tudi varstvo za dementne bolnike, ki jih svojci nimajo komu pustiti. Prosimo, da nam to predhodno sporočite na kontaktni telefonski številki.

Lepo vabljeni!

**Za kakršno koli vprašanje lahko pokličete
Vesno 070/550-578 ali Nadjo 041/275-172**

ALKOHOL MED MLADIMI

Večina se s pitjem sreča in ga tudi prvič okusi v otroštvu pri domačih praznovanjih. Ni isto, če pije alkoholne pijače odrasel človek ali če jih pije mlad človek, celo otrok.

Otrokovim nežnim organom, zlasti možganom, ni treba večjih količin alkohola, da ga krepko občutijo. Razumski razvoj se jim zavira in v šoli ne morejo napredovati. Tudi vzgoja odpove, ker alkohol uniči njihovo vedenje.

Nič boljše ni pitje pri mladostnikih. V puberteti se začnejo zavedati sami sebe, iščejo samostojnost in svoje pravo mesto na svetu. Tu je burno, negotovo obdobje, polno notranjih stisk in sporov z okolico. Mladostnik se sreča z življenjem, ki je odgovornejše kot v otroški dobi. Navezuje prve osebnostne stike z drugimi, zlasti z drugim spolom, ki pa so drugačno zahtevni, kot si jih je predstavljal v svojem sanjskem svetu.

Alkoholno opijanje je zanj dobesedno omama. Zadržuje ga v njegovem sanjskem, neresničnem svetu in mu s tem onemogoči, da bi prešel v svet odrasčanja – stvarni svet – in se spoprijel z resnim in odgovornim delom ter se

naučil navezovati stike s soljudmi.

Zamislite si, kako težko je morda mlademu fantu, ki je bolj tihe narave in je zaprt sam vase, pristopiti k dekletu in ji spontano izpovedati svoja čustva. Kakšen strah navdaja mladega človeka pred neuspehom v šoli, izpiti, maturo ... Pa popije kozarec alkoholne pijače in se nenadoma opogumi.

Pri mladostnikih alkohol najverjetneje najbolj izniči vedenje. Odrne jih od dela in jih usmeri v pohajkovanje in lenobo. Ko so opiti, se fantje obregajo in slinijo okrog vsakega dekleta, opita dekleta pa na žalost izgubijo ženski ponos. Ko pa se streznijo, so še bolj zaprti vase, še bolj sanjavi in malodušni. Pri nekaterih pa je pitje sopotnik hujših notranjih bojev. Tako med mladostniki ni le zelo razširjeno, ampak jim pomeni mnogokrat simbolično vrednoto. Opijanje je pri njih vrednota, da sprejmejo drugega medse za svojega.

Niso sami krivi

Najpogostejši vzrok, da pijejo mladi: vidijo starše in se naučijo od njih, starši sami jim nudijo pijačo – izhajajo

iz razbite ali razvržane družine. Skoraj pri vsakem mlademu človeku najdemo enega od teh treh vzrokov, če ne prvih dveh, pa tretjega. Moramo vedeti, da je družina lahko notranje razbita, čeprav na zunaj daje videz urejene ali celo vzorne družine.

Tako pri mladostnikih stopi na mesto staršev – družba. Mladostnik v lokalu naroča drage in močne pijače, da se pokaže odraslega, pridruži pa se jim tudi tisti, ki sami ne želijo piti, vendar nočejo biti izjema, da ga družba ne izloči. Nadalje pijejo mladi, da bi pregnali dolgčas, osamljenost in notranjo praznino – stisko. Starši jih niso naučili odgovorno delati, v skrbi, da bi bilo njihovemu otroku bolje in lepše kot njim, jim nudijo vse, kar si poželijo, le časa in prave starševske ljubezni mu ne dajo, ker so prezaposleni. Včasih mladi s pitjem izražajo tudi protest in upor proti staršem in družbenim vrednotam.

Mladi alkoholiki

Pitje in občasno opijanje lahko mlade ljudi hitro pripelje v alkoholizem, po navadi mnogo hitreje kot pri starejših

ljudeh. Ker je pitja pri mladih vse več, se tudi čedalje pogosteje srečujemo z mladimi alkoholiki. Alkoholizem pri mladem človeku je usodnejši kot pri odraslem, hitreje napreduje in povzroča težje telesne in duševne težave. Tudi zdravljenje je veliko težavnejše.

Žal opažamo, da podatki raziskav kažejo, da je alkohol med mladimi razširjen veli-

ko bolj, kot bi pričakovali. Znižuje pa se tudi starostna meja uživanja alkoholnih pijač v otroško dobo.

Pitje alkohola med mladimi moramo skleniti z ugotovitvijo, da je trd oreh, ki skrbi mnogo staršev in pa tudi marsikatero družbeno skupnost in državo po svetu.

Četudi mladi pijejo zmerno ali se opi-

jejo le tu in tam, še ni treba, da bi bili brezskrbni. Najbolj se tega zavedajo zdravljeni alkoholiki, ki so sami tako začeli in že prehodili to pot omame.

Ne da bi opravičevali pitje mladih ali jim celo dali potuho, moramo priznati, da so temelj njihovega pitja v večini primerov odrasli. **III Terapevtka Tomažič Jasmin**

OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA S POMLAJENIM VODSTVOM

Bistriško območno združenje Rdečega križa je na volilni seji skupščine 19.marca izvolilo novo vodstvo. Novi predsednik je postal Toni Rojc, ki je na tem mestu nasledil dosedanje dolgoletno predsednico Nadjo Baša.

Toni Rojc, ki je tudi predsednik občinske lokalne akcijske skupine za preprečevanje zasvojenosti, je ob potrditvi mandata povedal, da se bo trudil k prostovoljnemu delu pritegniti predvsem več mladih, z novimi in svežimi močmi pa bo nadaljeval tudi uspešno delo dosedanje predsednice **Nadje Baša**. V lanskem letu so v celoti izpeljali program, ki so si ga zadali. Poleg rednih krvodajalskih akcij in drugih aktivnosti so na Rdečem križu v lanskem letu izpeljali regijsko preverjanje ekip prve pomoči in gostili srečanje domačih krvodajalcev ter krvodajalcev iz Reke in Opatije.

V lanskem letu se je močno povečalo tudi delo v skladišču, predvsem zaradi finančne krize in s tem povezanih večjih potreb občanov po pomoči. **Jožica Vidmar** je ob tem povedala, da razmišljajo tudi o zbiranju starega papirja, zamaškov in podobnega, s katerim bi pridobili sredstva za nakup hrane, saj je njihovo skladišče trenutno prazno. Ker do junija ne bodo dobili novih zalog, bodo prisiljeni iskati rešitve za okrog

Dolgoletna predsednica Rdečega križa Nadja Baša je podelila priznanje stokratnemu darovalcu krvi Antonu Celinu iz Kuteževega

500 ljudi, ki jih oskrbujejo s paketi hrane.

»Program prilagajamo sredstvom, ki jih imamo na voljo. Vendar vsega tega ne bi mogli izpeljati brez naših prostovoljcev,« je poudarila Nadja Baša in podelila zahvale prostovoljcem in članom območnega odbora Rdečega križa, ki že vrsto let svoj prosti čas namenjajo skrbi za sočloveka. Posebno priznanje so podelili krvodajalcu **Antonu Celinu** iz Kuteževega, ki je kri daroval že stokrat, krvodajalec pa je že od leta 1968. Posebno zahvalo so podelili tudi zakoncema **Pugelj iz Kosez**, ki sta organizaciji že večkrat s finančnimi in materialnimi sredstvi priskočila na pomoč. Na zadnje sta Rdečemu križu darovala 800 kilogramov krompirja. **Danilo Pugelj** se je pred leti angažiral tudi kot občinski svetnik in predlagal, da bi se svetniki odrekli eni sejnini, ki bi jo podarili Rdečemu križu. Žal njegov predlog ni padel na plodna tla, saj je bil odziv svetnikov zelo skromen. **III**

Na Rdečem križu vse občane, ki bi želeli pomagati, pozivajo, da lahko sredstva nakažejo na TTR 1010 0002 9208 538 s pripisom "za hrano".

Na volilni skupščini Rdečega križa so za novega predsednika izvolili Tonija Rojca, ki je na tem mestu nasledil dolgoletno predsednico Nadjo Baša

ZDRAVJE ZA VSE

Zavod za zdravstveno varstvo Koper
Istituto per la tutela sanitaria di Capodistria

Vsak je svojega zdravlja kovač

Leto 2 / št. 4 / 2012

Vojkovo nabrežje 4/a | 6000 Koper/Capodistria | tel. +386 5 66 30 800, fax +386 5 66 30 808 | e-pošta info.zzvvp@zzv-kp.si | www.zzv-kp.si

KOLEDAR DOGODKOV

7. april,
SVETOVNI DAN
ZDRAVJA

17. april,
SVETOVNI DAN
HEMOFILIJ

18. april,
EVROPSKI DAN
PACIENTOVIH
PRAVIC

22. april,
DAN ZEMLJE

22. april,
SVETOVNI DAN
BREZ AVTOMOBILA

23. april,
SVETOVNI DAN
VETERINARJEV

28. april,
SVETOVNI DAN
VARNOSTI IN
ZDRAVJA PRI DELU

29. april,
SVETOVNI DAN PLESA
EVROPSKI TEDEN
CEPLJENJA

NOVICA MESECA

EVROPSKI DAN PACIENTOVIH PRAVIC

apr.

18.

Jožica Trošt Krušec, mag. prava, *zastopnica pacientovih pravic za obalno-kraško območje*

Italijanska nevladna organizacija Active Citizenship Network (ACN) si že nekaj let prizadeva, da bi institucije Evropske unije tudi uradno razglasile 18. april za dan pacientovih pravic v njenih državah članicah. Tem prizadevanjem se pridružujejo tudi slovenske nevladne organizacije. To je dan, ko združenja še posebej opozarjajo na pereče probleme pacientov.

Pravno varstvo pacientovih pravic je v evropskem in svetovnem prostoru še sorazmerno redko urejeno, saj so pacientove pravice kot posebne človekove pravice postale prepoznavne šele v zadnjih dveh desetletjih. Unija nima zavezujočih določb glede tega, tako da so ureditve tega področja prepuščene članicam.

V naši državi so bile nekatere pravice pacientov opredeljene že v zdravstveni zakonodaji iz leta 1992, vendar se je v praksi kot problematičen pokazal način njihovega uresničevanja in tudi potreba po prenovi njihovega standarda na višji nivo. Zato je bil sprejet Zakon o pacientovih pravicah (ZPacP), ki se uporablja od avgusta 2008 dalje. V njem so pravice bolj pregledno in natančneje vsebinsko določene, poenostavili so se postopki njihovega uveljavljanja, saj omogočajo hitro reševanje zadev, pacientu pa ZPacP omogoča tudi aktivnejšo vlogo v postopku varstva in uveljavljanja njegovih pravic.

Z namenom varstva pacienta v zdravstvenem sistemu ZPacP natančno definira 14 splošnih pacientovih pravic, ki pripadajo vsakemu uporabniku zdravstvenih storitev ne glede na njegovo zdravstveno stanje in neodvisno od pravic, ki izhajajo iz obveznega in prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja. Slednje so določene v drugih predpisih z zdravstvenega področja. ZPacP tako prinaša pacientom pravico do primerne in kakovostne zdravstvene oskrbe, do dostopa do zdravstvene storitve, do enakopravne obravnave, do izbire zdravnika in izvajalca zdravstvenih storitev, do spoštovanja njegovega časa, do varstva zasebnosti in osebnih podatkov, do obveščenosti in sodelovanja v procesu zdravljenja, do drugega mnenja, do seznanitve z njegovo zdravstveno dokumentacijo, do samostojnega odločanja o zdravljenju, do vnaprej izražene volje glede lastnega zdravljenja, do lajšanja trpljenja, do obravnave njegovih pritožb in do brezplačne pomoči zastopnika pacientovih pravic.

V okviru pravice do brezplačne pomoči zastopnika pacientovih pravic v Sloveniji že od leta 2009 deluje 11 zastopnikov pacientovih pravic. Za obalno-kraško območje deluje zastopnica, ki ima pisarno v Kopru. Pomoč zastopnika je za paciente brezplačna. Zastopnik

lahko pacientu glede pravic po ZPacP svetuje, pomaga ali ga zastopa pred izvajalci pri uresničevanju njegovih pravic, mu daje usmeritve, posreduje pri izvajalcih z namenom hitre odprave kršitev, jim nudi pomoč pri vlaganju pravnih sredstev, opravlja poizvedbe pri izvajalcih glede domnevnih kršitev, daje izvajalcem predloge, mnenja, priporočila, kritike za izboljšanje dela v odnosu do obravnave pacienta, ki so jih ti dolžni obravnavati in nanje odgovoriti. Upravičen je tudi do dostopa do vseh podatkov, ki so potrebni za njegovo delo. Glede na svoje zakonske pristojnosti je lahko pacientu v znatno pomoč pri uresničevanju njegovih pravic.

Prav je, da pacienti s pritožbami opozarjajo na kršitve svojih pravic, saj s tem lahko vplivajo na dvig kakovosti njihovega izvajanja in na ta način tudi postajajo enakopravnejši in aktivnejši partner v zdravstvenem sistemu. Pohvalno je tudi, da se izvajalci zdravstvenih storitev aktivno vključujejo v to problematiko in se v večini primerov trudijo rešiti pritožbene postopke za obojestransko zadovoljstvo.

Ob dnevu pacientovih pravic si vsi zaželim, da se krog pravic pacienta v prihodnosti ne bi krčil, predvsem ne tistih, ki izvirajo iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, ter da bi v Sloveniji ohranili vsaj takšen standard, kakršnega ga imamo sedaj, saj je primerljiv z več razvitimi državami.

Uljana Petruša

TEMA MESECA SVETOVNI DAN ZDRAVJA

apr.

7.

Živa Žerjal

7. aprila leta 1948 je bila ustanovljena Svetovna zdravstvena organizacija. Njen rojstni dan poznamo kot svetovni dan zdravja, s katerim želimo vsako leto širšo javnost opozoriti na aktualne probleme, ki vplivajo na naše zdravje. Letošnja tema se dotakne prav vsakega izmed nas, saj postavlja v ospredje zdravje in starost ter s sloganom »Dobro zdravje dodaja življenje letom« opozarja na pomen vzdrževanja in ohranjanja zdravja skozi vse življenje in ne samo v starosti. Staranje se nanaša na vse in vsakogar od nas, ne glede na spol, družbeni ali socialni status,

Pišite nam na e-naslov: zdravje@zzv-kp.si

ZDRAVJE ZA VSE 1/2

zato je pomembno, da so ljudje v poznejšem obdobju življenja zdravi in tako živijo polno in produktivno ter so še vedno pomemben vir za svoje družine in skupnost.

V zadnjem stoletju se je pričakovana življenjska doba zelo podaljšala in kmalu bo število starejših od 65 let preseglo število otrok, mlajših od 5 let. Staranje prebivalstva se je pričelo v bolj razvitih delih sveta, a je počasi doseglo prav vse geografske regije. V večini držav Evropske unije je delež starejših že precej visok (višji od 16 %), trenutno pa spremembe zaradi drugačne strukture prebivalstva najbolj občutijo države v razvoju. Slovenija sodi med države z visokim deležem starejših, saj smo v letu 2010 že dosegli in presegli 16 %. Zavedati se moramo, da spremembe starostne strukture v družbi prinašajo s seboj veliko težav v delovanju družbe, hkrati pa prinašajo tudi veliko izzivov. Da bi bilo socialne izključenosti med starejšimi čim manj, moramo biti aktivni (tako fizična aktivnost kakor tudi vpetost v socialno mrežo) že v zgodnejših obdobjih našega življenja. Vir: www.who.int

ALI STE VEDELI?

Boris Kopilović, Marina Sučić Vuković

... da je med 21. in 28. januarjem v Evropi potekal 6. teden boja proti raku materničnega vratu?

Teden preventive je namenjen ozaveščanju javnosti o možnostih in pomenu preprečevanja raka materničnega vratu. Z ustrezno preventivo – dobro organiziranimi presejalnimi programi in cepljenjem proti HPV – imamo možnost raka materničnega vratu skoraj izkoreniniti. Čeprav se v povezavi s tem tednom najpogosteje omenja le rak materničnega vratu, pa letos želimo spomniti tudi na ostale bolezni, ki imajo istega povzročitelja – virus HPV. Po podatkih, ki so na voljo, je virus HPV namreč odgovoren za več kot 5 % vseh rakov po svetu in ne le za raka materničnega vratu. Breme prenekaterih s HPV povezanih bolezni bi z ustrezno preventivo lahko znatno zmanjšali.

Harald zur Hausen, prejemnik Nobelove nagrade za medicino, je prvi v zgodovini postavil hipotezo o povezavi med okužbo s HPV in nastankom raka materničnega vratu. Kasneje jo je tudi dokazal. Ob svojem nedavnem obisku v Sloveniji je dejal, da se starši žal še vedno premalo zavedajo dobrobiti cepljenja: »Načina, s katerim bi se lahko popolnoma zaščitili pred rakom, ni. Izjemo predstavljajo rakava obolenja, ki jih povzročajo HPV in hepatitis B, saj se proti tem virusom lahko do velike mere zaščitimo s cepljenjem«.

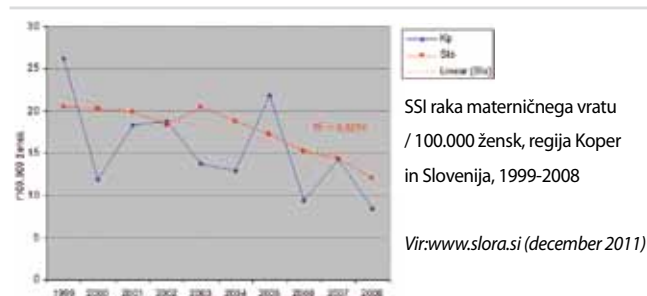
Poleg raka materničnega vratu je s HPV povezanih okrog polovica rakov ženskega zunanjega spolovila, rak nožnice in precej primerov raka zadnjika. Visokorizični genotipi HPV so vpleteni še v nastanek rakov penisa, grla, glave in vratu. Nizkorizični genotipi HPV pa tako pri moških kot pri ženskah povzročajo genitalne bradavice in respiratorne papilomatoze.

Ob želji po preprečevanju raka pa ne smemo zanemariti zaščite pred predrakavimi spremembami, ki jo ravno tako dosežemo s cepljenjem. V Sloveniji imamo letno približno 130 novoodkritih primerov raka materničnega vratu, opravimo pa kar 19-krat več – okrog 2.500 – posegov, kot so kolposkopije, biopsije in konizacije.

»Ti posegi povzročajo zaplete v nosečnosti, prezgodnje porode in več splavov,« je še povedal prof. zur Hausen.

Statistično pomembni podatki o zmanjšanju pojavnosti predrakavih sprememb so že na voljo, Avstralija pa ob visoki precepljenosti s štirivalentnim cepivom že beleži 60% padec pojavnosti genitalnih bradavic. Za podatke o upadu raka na materničnem vratu bo treba še počakati, zaščita pa je na voljo že danes.

V Zdravstveni regiji Koper smo v obdobju 1999-2008 za Slovenijo ugotovili upad incidence raka materničnega vratu. Krivulja gibanja SSI (starostno standardizirane stopnje incidence) raka materničnega vratu je imela v Sloveniji trend upadanja, v regiji Koper (UE Izola, UE Piran, UE Koper, UE Sežana, UE Ilirska Bistrica in UE Postojna) pa nismo ugotovili jasnega trenda zaradi večjih letnih nihanj. Primerjava SSI raka materničnega vratu med letoma 1999 in 2008 pri ženskah v regiji Koper in v Sloveniji je pokazala statistično pomembno nižjo vrednost v letu 2008. Sklepamo lahko, da je na ugotovljene podatke ugodno vplivalo dolgoletno izvajanje programa za preprečevanje in zmanjšanje raka materničnega vratu ZORA.

Pozivamo vas, da razmislite o vseh vidikih preventive in o tem, kaj lahko danes storite zase in za svoje otroke.

...da smo 29. februarja obeležili svetovni dan redkih bolezni?

Za redko obolenje velja, da za njim zboli manj kot 5 ljudi na 10.000 prebivalcev. V tej skupini so tudi tako redke bolezni, ki prizadenejo le enega človeka na 100.000 ljudi. Po ocenah je samo v Evropski uniji 30 milijonov obolelih. Pod geslom »Malo nas je, a skupaj smo močnejši« je obeležitev dneva redkih bolezni potekala tudi v Sloveniji. 29. februarja so se v Cankarjevem domu srečali bolniki, strokovna in tudi širša javnost, kjer so spregovorili o potrebi po hitrejši prepoznavnosti bolezni, učinkovitejšem zdravljenju ter večji dostopnosti do zdravil za zdravljenje teh bolezni. Srečanje je organiziralo Društvo bolnikov s krvnimi boleznimi v sodelovanju še z 11 društvi.

NAPOVED DOGODKOV

... v mesecu maju 2012 bomo na Zavodu za zdravstveno varstvo Koper v sodelovanju s programi zmanjševanja škode na področju drog izvedli že drugo strokovno izobraževanje za delo na področju drog.

Strokovno izobraževanje ponuja znanja in spretnosti, ki jih potrebujejo zaposleni na področju drog pri svojem vsakdanjem delu z različnimi ciljnim skupinami uživalcev drog, njihovimi svojci in lokalno skupnostjo. Predavanja, delavnice z diskusijo ter praktično delo so usmerjeni v aktualne odzive na področju drog. Izobraževanje je verificirala Socialna zbornica Slovenije s štirimi kreditnimi točkami. Vljudno vabljeni!

NOVE PUBLIKACIJE NA ZZV KOPER >>

Ko smo zaživel zdravo

Novice **Zdravje za vse** so brezplačen mesečnik, dostopen na spletni strani ZZV Koper: <http://www.zzv-kp.si/strokovni-nasveti-in-priporocila> mesecna publikacija **zdravje za vse/zdravje za vse**. Prav tako so novice dostopne v vseh informativnih točkah zdravstvenih domov in bolnišnic v zdravstveni regiji Koper. Izdajatelj: Zavod za zdravstveno varstvo Koper, Vojkovo nabrežje 4a, 6000 Koper | **Odgovorna oseba:** Milan Krek | **Glavna in odgovorna urednica:** Manica Remec | **Sodelavci:** Lijana Petruša, Živa Žerjal, Ines Kvaternik | **Oblikovanje koncepta:** Slavica V. Okorn | **Oblikovanje in priprava:** SkupinaOpusDesign® | **Lektoriranje:** Martina Jelušič | **Naklada:** 1000 izvodov

ZA VIŠJEŠOLSKI PROGRAM EKONOMIST PRECEJ ZANIMANJA

V šolskem letu 2012/2013 bo v Ilirski Bistrici prvič na voljo tudi višješolski program ekonomist (izredni študij), ki ga bo izvajal študijski center Lampret consulting iz Nove Gorice. Na voljo bo sta smeri komerciala in računovodstvo. Višja šola je v sodelovanju z Občino Ilirska Bistrica 17. marca pripravila tudi informativni dan, na katerem so podrobneje predstavili program.

»Ilirska Bistrica, ki je bila do sedaj siva lisa na področju višjega šolstva, se bo tako pridružila številnim krajem, ki te programe že imajo. To je velika pridobitev za lokalno okolje in podlaga za nadaljnji razvoj visokošolskega okolja v občini. Do sedaj so se namreč morali vsi tisti, ki so želeli višjo izobrazbo, voziti v sosednje kraje,« je uvodoma povedal direktor študijskega centra **Miran Lampret**. V Sloveniji je kar 53 višjih šol, od tega jih je skoraj polovica v okviru zasebnih šol. V zadnjih letih pa smo pričali tudi širjenju višjih šol v lokalna okolja. Prisotne je nagovoril tudi župan **Emil Rojc**, ki je pojasnil, da si je Občina prizadevala poiskati višješolski program, ki bi ga umestili v enega od objektov v kompleksu nekdanje bistriške vojašnice, kjer že delujeta gimnazija in glasbena šola. Če bo izredni študijski program ekonomist, ki ga bodo začeli izvajati jeseni, zaživel, bi ga kasneje nadgradili tudi z rednim študijem, je pojasnil župan. Predavanja bodo potekala v predavalnicah Osnovne šole Antona Žniderčiča oz. Ljudske univerze v Ilirski Bistrici, kasneje pa bo višja šola dobila svoje prostore v kompleksu nekdanje vojašnice, kjer namerava občina urediti nadomestne prostore za izvajanje pouka v času gradnje nove šole v Podgradu. Izvajanje obeh programov je seveda odvisno od števila slušateljev. Za šolsko leto 2012/2013 je razpisanih 45 študijskih mest. Možnost vpisa je do začetka izvedbe programa oktobra letos. Šolnina znaša 1.195 evrov, plačilo pa je možno tudi v obrokih. Kot je pojasnil župan, bodo v primeru, če ne bo dovolj vpisanih, poskušali zagotoviti sredstva tudi iz občinskega proračuna,

tako da bi program v vsakem primeru zaživel. Več informacij o samem študiju dobite tudi na spletni strani šole www.lampret-consulting.si.

Iniciatorica in pobudnica nastajajoče višje šole v Ilirski Bistrici je bila tudi mag. **Rosana Šuštar**, ki predava na različnih višjih šolah, med drugim

tudi pri Lampret consultingu, in si je že več let prizadevala, da bi enega od višješolskih programov pripeljali tudi v Ilirsko Bistrico. Kot je povedala, se ji zdi ta program najboljša izbira za bistriško lokalno okolje in potrebe gospodarstva, zato jo veseli, da je župan Emil Rojc prisluhnul njeni pobudi. III

ZBIRANJE ZAMAŠKOV NA ŠC POSTOJNA IN V GIMNAZIJI IL. BISTRICA

***Da narediš nekaj brez denarne nagrade,
da pomagaš drugim ljudem,
je resna in pomembna dejavnost!***

Ker se ljudje iz dneva v dan srečujemo z denarnimi in drugimi težavami, smo se dijakinje 4. letnika ekonomske šole ŠC Postojna odločile izvesti dobrodelno akcijo, ki se je pričela v sredo, 21. 12. 2011, in poteka v okviru predmeta Poslovni projekti pod vodstvom mentorice profesorice Tadeje Pecman Penko ter ob pomoči profesorice Aleksandre Simikič. Pri dobrodelni akciji nam pomagajo tudi ostali dijaki in profesorji Šolskega centra Postojna in Gimnazije Il. Bistrica. Za pomoč smo se obrnile tudi na lastnike različnih lokalov, ki nam z veseljem pomagajo in tudi sami shranjujejo zamaške, članice skupine pa jih tedensko prevzemamo in shranjujemo v šoli.

Akcija zbiranja zamaškov je namenjena 28-letnemu jadralnemu padalcu **Simonu Vogrincu**, ki se je oktobra lani težko poškodoval pri eksploziji mine na Jahorini v Bosni. V nesreči je izgubil obe nogi. Z zbiranjem zamaškov mu bomo pomagali pri nakupu obeh protez in mu s tem omogočili kakovostnejše življenje.

Naša velika želja in cilj je zbrati čim več zamaškov, hkrati pa vzbuditi zanimanje za humanitarne akcije tudi med mladimi.

**Projektna skupina 4. s
Andreja Korpar, Tamara Debeljak, Kristina Cerovac**

KAKO SO SE LEPOTIČILE NAŠE PREDNICE

V petek, 9. marca 2012, smo se v parku Škocjanske jame poklonili legendarni skrbi žensk za svojo lepoto in tako ob navzočnosti vabljenih domačink obeležili dan žena. Pod vodstvom mentoric so učenci Mreže šol parka Škocjanske jame namreč letos odkrivali zgodbe o uporabi kozmetike v svojih krajih nekoč.

Ni jih toliko zanimala kozmetika kot obrt, ampak skrb za osebno nego in lepoticenje telesa vsakdanje ženske. Za prebivalke podeželja na Slovenskem naj bi na sploh veljalo, da se niso lepoticile do druge svetovne vojne. Učenci so na terenu odkrili, da to že v 50. letih 20. stol. na širšem območju PŠJ ne drži več. Ženske so že od nekdaj izdelovale in uporabljale domače »mleko za telo«, tj. šentjanžvevo olje. Slednje so odkrili učenci raziskovalnega krožka **OŠ dr.**

Bogomirja Magajne iz Divače, ki so pod mentorstvom Danile Grželj olje tudi izdelali in podrobneje preučili. Ugotovili so, da imajo cvetovi šentjanževke najboljše učinek, če se nabirajo ob kresu.

Učenci OŠ Dragotina Ketteja iz Ilirske Bistrice so pod mentorstvom Anice Brožič, Lidije Bačič, Nevice Iskra in Nine Močilnikar za najpogostejše frizure žensk na Bistrškem in v Brkinih od otroštva pa do poznih let spoznali kite, ki so jih starejše gospe spenjale v figo. Pozneje pri dekletih zabeležijo »rod'l«, narejen na vrhu glave s pomočjo kuhalnice, pri starejših gospeh pa »p'rmanenti«. Lase so si ženske z »žajfo« umivale le za praznike in pri izpiranju v vodo dodajale kis. Za utrjevanje so uporabljale sladkor in vodo, pivo ali tekočino, v kateri so skuhale laneno seme. Lase so si rade kodrale tako, da so pramene vozile z namočenim koruznim perjem ali pa z navijanjem s trakci po tem, ko so jih namočile s sladko vodo. »Onde« so delale z železnimi kleščami. Zgodovinske frizure so ob pomoči starih fotografij domiselno likovno upodobili prvošolci podaljšanega bivanja pod mentorstvom Laure Novak.

Kočanski učenci **OŠ Podgora iz Kuteže-**

vega so povzeli mnenje žensk z vasi, da so se meščanke iz Ilirske Bistrice bolj lepoticile. Na vasi je med ženskami rojenimi v 20. letih 20. stol. lepoticenje veljalo za neprimerno, saj naj bi se ličile le »lahke« ženske. Med mlajšimi, ki so rojene po letu 1930, se pojavi še drugo mnenje, češ da so naličene ženske gospe. Te so poznale negovanje kože s sveže namolzenim mlekom, peno ali celo s smetano in maslom. Ugotovili so, da so kočanske ženske, rojene po letu 1940, bolj hlabro segale po lepoticilih. Po vojni so se sramežljivo našminkale, tako da so si ustnice podrgnile z namočenim krep papirjem.

Učenci OŠ Antona Žnideršiča iz Ilirske Bistrice so pod mentorstvom Nade Šircelj, Nadje Baša, Benjamine Frank in Martine Batista o kozmetiki spregovorili z varovankami bistriškega doma upokoencev, se preizkusili v izdelavi ognjičeve masti, se pogovarjali z upokojenim brivcem, gospodom Franetom Pužem, ki jim je med drugim predstavil svoje orodje in način striženja moških, ter se seznanili z lepotnimi učinki izvira Podstenjšek.

Da nekateri še danes bolj zaupajo naravi kot kozmetični industriji, je jasno.

O tem, ali je kozmetika »po starem« res bolj zdrava in na kaj je potrebno biti pozoren pri sodobni kozmetiki, pa je spregovorila farmacevtka Kraških lekarn, posebna gostja dogodka, gospa **Metka Zidar**. Zaupala nam je, kaj je potrebno zaužiti za reševanje težav s kožo, rokami, nohti in lasmi, ter izpostavila, da naravna kozmetika včasih ni tudi varna. Ni namreč vedno znano, kaj se je dogajalo z rastlino, rabljeno kot sestavino posameznega preparata. Pri izbiri kozmetičnega izdelka moramo biti vedno pozorni, da ustreza našemu tipu kože, vsebuje čim manj dišav, konzervansov, barvil in je njen rok uporabe ustrezen.

Letos se je raziskovalnemu delu v počastitev 8. marca v okviru mreže šol prvič pridružila tudi **podružnična šola Vreme**, ki spada pod matično OŠ dr. Bogomirja Magajne iz Divače. Pod mentorstvom Jožice Ivančič in Andreje Perhavec Čok so otroci izdelali nakit iz rečnih prodnikov. Čeprav ne gre za kozmetiko, gre za isti vzgib: biti lepa, biti urejena. In prav slednje smo zaželeli vsem prisotnim ženskam na koncu srečanja, preden smo se podali na ogled zanimive priložnostne razstave. **III Darja Kranjc**

Šolski center Postojna, enota Ilirska Bistrica DOGAJA SE ...

Dramski krožek Gimnazije Ilirska Bistrica se predstavlja

V okviru obšolskih dejavnosti tudi letos na Gimnaziji Ilirska Bistrica deluje dramski krožek, v katerem sodelujemo Kaja Boštjančič, Anja Moran, Erik Perkan, Luka Žgur, Katarina Penko, Alina Morano in Urška Vrh. Krožek deluje pod vodstvom Tomaža Mahkovića. Plod prizadevnega dela in vaj je gledališka predstava z naslovom Občinski proble-

mi, ki jo bomo širši javnosti predstavili v kratkem. Za glasbeno podlago bo poskrbela mlada bistriška glasbena skupina – Rotacija. **III Dramski krožek**

Limonada slovenica

V petek, 16. marca, smo se dijaki drugega in četrtega letnika Gimnazije Ilirska Bistrica odpeljali v Postojno z namenom, da bi si ogledali gledališko predstavo režiserja Vinka Möderndorferja z naslovom Limonada slovenica. V komediji, ki na nek način kritizira politiko, smo se najbolj nasmejali zmešnjavam, ki se dogajajo slepemu intelektualcu Vasiliju, njegovemu tajniku Alanu, ki je Američan in se trudi govoriti po slovensko, njegovima staršema in dvema političnima strankama, ki se potegujeta za pozornost Vasilija. Na koncu ga v politični vrtljak potegne

Helena, v katero se slepo zaljubi. Po končani predstavi smo se z dobrimi vtisi vrnili domov. **III Kaja Boštjančič, 2. a**

MITING NOTRANJSKO KRAŠKE LIGE V ATLETIKI

V športni dvorani Skala v Pivki je 6. 3. 2012 potekal miting Notranjsko kraške lige v atletiki za osnovnošolce. Gre za drugi miting v tej sezoni. Udeležilo se ga je tudi 17 atletov iz Tekaškega društva Bistrica. Tudi na tem tekmovanju so mladi atleti dosegli zavidljive rezultate.

V teku na 30 metrov je bila **Lara Jagodnik** ponovno najhitrejša in

osvojila prvo mesto. V tej disciplini sta na zmagovalnem odru stali tudi **Nina Uljan** in **Ana Samokec**, ki sta vsaka v svoji kategoriji dosegli drugo mesto. Nina Uljan je bila odlična tudi v teku na 300 metrov, kjer je v svoji kategoriji premagala vse tekmovalke in osvojila prvo mesto. Uspeh naših atletov v disciplini teka na 300 metrov je zaključil **Matej Fabijan** z doseženim

tretjim mestom.

Da imamo v Ilirski Bistrici tudi odlične tekmovalce v tehničnih disciplinah, so dokazali **Luka Samokec** z zmagom v suvanju težke žoge, **Lara Jagodnik** v skoku v daljino z mesta in **Deja Dekleva** v suvanju težke žoge, ki sta osvojili drugo mesto, ter z doseženimi tretjimi mesti v svojih kategorijah **Ana Samokec** v skoku v daljino z mesta in **Kaja Boštjančič** v suvanju težke žoge. Na tekmovanju sodelovali tudi atletski sodniki iz bistriškega sodniškega zbora. **III Drago Seizović**

Popravek

V 46. št. Bistriških odmevov nam je na str. 19 pri članku »Mojstra v peki pic« ponagajal tiskarski škrat. In sicer sta bila podnapisa k fotografijama zamenjana. Na levi je Matej Hrabar iz Kosez, na desni pa David Šlosar iz Novokračin. Bralcem in prizadetima se za napako opravičujemo.

Uredništvo

USPEHI MLADIH GLASBENIKOV

Komisija za tekmovanje mladih glasbenikov Republike Slovenije v sodelovanju z glasbenimi šolami vsako leto organizira tekmovanje mladih glasbenikov, imenovano TEMSING. Za primorske violiniste je letos regijsko tekmovanje potekalo 15. februarja 2012 v Postojni. Udeležile so se ga tudi tri violinistke ilirskobistriške glasbene šole iz razreda profesorja mag. Zdravka Plešeta. Za odlično koncertiranje je komisija podelila srebrni nagradi Lari Štemberger in Manca Prosen ter bronasto nagrado Žani Radivo.

Na letošnjem 41. tekmovanju mladih glasbenikov TEMSING je po treh letih ponovno tekmovalna kategorija tudi violina. Predtekmovanja so se v februarju odvijala po vsej Sloveniji, tekmovalci pa si z zlato nagrado pridobijo pravico do udeležbe na zaključnem državnem tekmovanju. Poleg zdravega tekmovalnega duha si glasbeni pedagogi še posebej prizadevajo, da bi skozi glasbena tekmovanja mladi glasbeniki odkrili predvsem lepoto glasbene besede in skozi zahtevne priprave osvojili veščine nastopanja in muziciranja ter stopili korak dlje na osebnosti rasti, je povedal profesor violine in komorne igre mag. Zdravko Pleše, sicer tudi vodja godalnega oddelka in dirigent godalnega orkestra Glasbene šole Ilirska Bistrica. Letošnjega tekmovanja so se iz razreda mag. Zdravka Plešeta udeležile tri violinistke. **Lara Štemberger** je tekmovala v 1b-kategoriji (starost 12 in 13 let), **Manca Prosen** in **Žana Radivo** pa v 1a-kategoriji (starost do 11 let). Zahtevnost obveznih in izbirnih tekmovalnih skladb udeležencev tekmovanj se po mnenju Plešeta iz leta v leto povečuje. Dokaz temu je letošnja številčno majhna, vendar zelo močna konkurenca v vseh kategorijah tekmovanja. Letos je bilo na regijskem tekmovanju med violinisti v 1a-kategoriji prijavljenih 9 otrok, starih do 11 let, v 1b-kategoriji 8 otrok, starih 12 in 13 let, ter v 1c-kategoriji 4 otroci, stari 14 in 15 let. Kljub izjemno močni konkurenci je komisija za odlično izvedbo tekmovalnega programa **Lari**

Mlade violinistke Žana Radivo, Manca Prosen in Lara Štemberger s prof. Zdravkom Plešetom

Štemberger in **Manca Prosen** podelila srebrni nagradi, **Žani Radivo** pa bronasto nagrado.

Mlade violinistke in njihov mentor so s trdim delom in odličnostjo presegli okvire domače šole ter s tem pokazali, da se na Bistriškem pod skrbnim očesom Zdravka Plešeta kali mladi rod perspektivnih mladih violinskih virtuozov. Tekmovanja Temsing se je 16. februarja v Postojni udeležil tudi **Tevž Sedmak**, kitarist glasbene šole Ilirska Bistrica iz razreda profesorja **Igorja Starca**. Tam je v 1.b kategoriji dosegel 92 točk in zlato priznanje. S tem se je uvrstil na državno tekmovanje, ki je potekalo 13. marca v Novem Mestu. Tevž je z državnega tekmovanja na našo glasbeno šolo prinesel bronasto priznanje. Čestitamo! **III Glasbena šola Ilirska Bistrica**

Kitarist Tevž Sedmak in njegov profesor Igor Starc, v ozadju kip Marjana Kozine

Vpis novih učencev v glasbeno šolo za šolsko leto 2012/2013

Razpis bo objavljen 3. maja 2012.

Vpisi bodo potekali v prostorih Glasbene šole Ilirska Bistrica v naslednjih terminih:

- 9. maja 2012 od 15. do 18. ure
- 16. maja 2012 od 15. do 18. ure
- 23. maja 2012 od 15. do 18. ure
- 30. maja 2012 od 15. do 18. ure

OD VOUCE DO KOCJTE

Učenci Kmetijskega krožka iz OŠ Dragotina Ketteja iz Ilirske Bistrice in Kmetijskega krožka OŠ Podgora Kuteževo so sklenili, da se bodo naučili izdelovati oblačila iz ovčje volne. Tako so fantje ovco ostrigili, dekleta pa volno oprale, oskubile in spredle v nit. Iz volnene niti pletejo kape, nogavice in šale. Ker je cel postopek zelo zanimiv, so učenci in njihova mentorica Tamara Urbančič sklenili, da skupaj s folklorno skupino iz OŠ Podgora Kuteževo, katere mentorica je Magdalena Logar, na to temo pripravijo tudi prireditev za širše občinstvo. Na prireditvi, ki je potekala v Domu na Vidmu 17. marca, je sodelovalo 40 učencev. **III Petar Nikolič**

Utrinek iz vaje v predenju volne

ŠPORTNI USPEHI UČENCEV OŠ DRAGOTINA KETTEJA

V zaključku starega in začetku novega leta so bili otroci OŠ Dragotina Ketteja zelo uspešni na športnem področju. Košarkarji so bili najboljši na občinskem prvenstvu. Špela

Ujčič se je uvrstila na finalno tekmovanje v akrobatiki in skokih na mali prožni ponjavi ter tam dosegla dobra rezultata (13. in 9. mesto).

Nogometaši so osvojili prvo mesto na področnem in polfinalu področnega prvenstva. S tem so se uvrstili v finale področnega prvenstva, kjer so dosegli odlično drugo mesto. Boljša je bila le OŠ Vrhnika.

Aktivni so bili tudi strelci z zračno puško. Na področnem prvenstvu je zlato medaljo osvojili Vladimir Urh, srebrno Urška Peternej in bronasto Erna Muhič. S temi rezultati so ekipno osvojili **prvo** mesto! Prav vsi so se uvrstili na državno prvenstvo, kjer so dosegli lepe rezultate in skupinsko osvojili četrto mesto. **III M. S., OŠ Dragotina Ketteja**

UČENCI OŠ PREGARJE V PLANICI

15. 3. 2012 smo učenci od 5. do 9. razreda OŠ Pregarje odšli v Planico. Tam smo si ogledali trening in kvalifikacije smučarskih poletov.

Kljub zgodnji uri smo veseli zbirali pred šolo. Med vožnjo smo se pogovarjali, se zabavali, predvsem pa čakali, da pridemo v Planico. Ko smo prispeli, smo se razveselili daril, ki smo jih dobili. Polepili smo si tatuje, na glave dali kape in stopili v sončno jutro. Pod Poncami je bilo že veliko ljudi, ki so bili prav tako nestrpni kot mi.

Ko smo pomalicali, smo se odpravili proti tribunam, kjer smo preživeli ostanek dneva in navijali za slovenske tekmovalce. Po končanih kvalifikacijah smo dobili avtograme nekaterih skakalcev. Nato smo obšli stojnice, kjer smo si kupili razne spominke.

Kmalu je napočila ura za odhod domov. Odpravili smo se proti avtobusu, iz kate-

rega smo še zadnjič pogledali proti planiški velikanki, preden je izginila za gorami.

Posebej bi se radi zahvalili zavarovalnici Triglav, ki nas je peljala v Planico, nam krila stroške in nam omogočila, da

smo si tudi od blizu ogledali slovensko letalnico.

Dan je bil nepozaben. Upamo, da bo takih še veliko.

Tea Jenko, Novinarski krožek OŠ Pregarje

UROŠ TAKS IN TEJA JENKO SKUPNA ZMAGOVALCA ZIMSKE REŠKE TEKAŠKE LIGE

V Kastavu se je končala letošnja sezona zimske tekaške lige. V zadnjem kolu je, kljub temu da je na štartu silovito potegnil Jože Berginc, zmagal Uroš Taks, drugi je bil Blaž Barac, tretji Bojan Ivošević. Takšen je tudi končni vrstni red. Blaž Barac je v zadnjih dveh kolih pritekel na drugo mesto. Pri ženskah je tokrat zopet tekla Manica Radivo in zmagala pred Veroniko Erlič in Sandro Antunović. Zmagovalka lige Suzana Alberini tokrat ni tekla.

V Super kids ligi je zmagala Teja Jenko, Žana Radivo (tekmovala je prvič) je bila četrta.

Ekipa Primorske novice - Snežnik je izboljšala svoje točke – Gregor Kovačič (11. mesto), Manica Radivo (19. mesto), Jože Berginc je bil 20., Roman Koprivc pa 23. – ter tako v končni razvrstitvi osvojila peto mesto.

Skupni zmagovalci lige so postali: Uroš Taks, Blaž Barac in Bojan Ivošević – moški, Suzana Alberini, Sanja Antunović, Veronika Erlič – ženske, Ivan Marić - Blekić, Josip Jurković in Krešo Glavaš – po hendikep lestvici (izločijo se tekači po absolutni lestvici), Pjeter Nua, Leon Pandža, Filip Cvjetić – Super kids fantje, in Teja Jenko, Ira Vuković in Karja Šešelja – Super Kids deklice. V skupni razvrstitvi je zaostala samo za najhitrejšim fantom. Ekipni Zmagovalci so Slo-Cro team, v kateri sta sodelovala Uroš Taks in Matjaž Kešanski, drugi so člani KTCB Bribir 1288 I., tretja pa ekipa AK Liburnije, na četrtem mestu sledi AK Rival, peta je Bistriška ekipa Primorske novice - Snežnik (Manica Radivo, Gregor Kovačič, Jože Berginc in Roman Koprivc), sledita še ekipi Ugo.d.o.o in Guitar caffe.

Podeljena so bila tudi priznanja za udeležbo na vseh teh v zadnjih treh letih, dobil ga je tudi Uroš Taks. Od naših tekmovalcev je slednji odtekel vsa kola, sledijo Berginc in Koprivc s sedmimi teki, Kovačič s šestimi, Kešanski s petimi, Manica Radivo se je udeležila prve in zadnje prireditve. Pri deklicah je Teja Jenko odtekla vse štiri preizkušnje,

Žana Radivo je sodelovala na zadnjem teku. Oba naša tekmovalca sta obranila zmagi iz prejšnje sezone.

Tekmovalci so letos ostali brez denarnih nagrad, reška občina projektu ni dodelila sredstev, je pa vodja lige Igor Malešević poskrbel za manjšo zakusko, tako

da se je druženje s podelitvijo medalj ob prijetnem vremenu kar podaljšalo.

V naslednji sezoni bo liga najverjetneje doživela nekaj sprememb, morda se obeta celo tekma v okolici Ilirske Bistrice. Več si lahko preberete na <http://melez.blog.hr/>. III R. K.

TEKMA ZA EVROPSKI POKAL V RAFTINGU NA DIVJI VODI

Rafting klub Mrzla uoda iz Ilirske Bistrice bo že peto leto zapored organiziral vrhunsko rafting tekmo na divji vodi, ki bo štela za evropski pokal in slovensko državno prvenstvo. Tekmovanje bo potekalo 14. in 15. aprila na reki Savi in Soči.

Prva bo v soboto, **14. aprila**, na sporedu **tekma v Tacnu**, ki je znan po svoji atraktivni umetni progi na reki Savi, ki s svojo zahtevnostjo zagotavlja temeljne pogoje za izpeljavo tekme najvišjega ranga. Na umetni progi bodo izvedli tri discipline, in sicer slalom, klasičen sprint in tekmo v sprintu na izločanje.

Dan kasneje, **15. aprila**, se bodo tekmovalci preselili **na reko Sočo**,

ki v svojem zgornjem toku predstavlja idealno lokacijo za izpeljavo spusta na divji vodi. Sam spust bo izveden na delu, ki je namenjen tudi turističnemu raftingu, potekal pa bo od vasi Srpenica do vasi Trnovo ob Soči.

Organizatorji pričakujejo, da se bo tekme udeležilo okrog 20 ekip iz cele Evrope. Iz Slovenije pričakujejo pet ekip, ostale pa bodo iz Nemčije, Italije, Slovaške, Češke, Madžarske, Hrvaške, Avstrije in od drugod. Gre za najboljše ekipe, ki svoje države zstopajo na tekmah evropskih in svetovnih prvenstev.

Člani rafting kluba Mrzla uoda vse ljubitelje tega adrenalinskega športa vabijo na ogled tekem. III

DEJAVNOSTI NA OŠ KUTEŽEVO

V torek, 7. 2. 2012, je bil na Osnovni šoli Podgora Kuteževo načrtovan kulturni dan, namenjen spominu na slovenskega pesnika Franceta Prešerna, vendar smo ga zaradi odpovedi pouka prestavili na torek, 14. 2. 2012. Najprej so učenci obnovili svoje znanje o največjem slovenskem pesniku in njegovih pesmih, nato pa so se izkazali še pri ustvarjalnih dejavnostih. Učenci višje stopnje so lahko izbirali med likovno in glasbeno delavnico. V likovni delavnici so risali različne prizore iz Prešernovih pesmi in izdelali velik plakat s profilom pesnika. Učenci, vključeni v glasbeno delavnico, so najprej zapeli slovensko himno, nato pa so se jo naučili zaigrati na inštrumente. Ker jim je šlo dobro od rok, so svoj nastop tudi posneli preko i-table. Učenci so ta dan preživeli na zanimiv način in upajo, da se bodo na šoli še kdaj imeli tako lepo.

V ponedeljek, 12. 3. 2012, pa smo se odpravili v Tehniški muzej Slovenije v Bistro. Učenci petega, šestega in sedmega razreda so si ogledali tekstilni, lesarski in prometni oddelek. Tam so se naučili narediti nitno grafiko, s katero so oblikovali čudovite pisane račke, ki jih bodo lahko podarili ma-

mam za materinski dan. Medtem so si učenci osmega in devetega razreda ogledali poizkuse Nikole Tesle, lesarski oddelek in na koncu še razstavo starih avtomobilov, v katerih se je vozil maršal Tito, razstavo starih koles ter motorjev.

Po dolgem ogledu so si učenci odpočili in si izmenjali novo znanje, ki so ga pridobili. Najbolj so jih navdušili stari avtomobili, zato upajo, da si jih bodo lahko ogledali še kdaj. **III Novinarski krožek**

KAKO PRIAVIMO POGRINJEK

V sredo, 14. 3. 2012, so se učenci 6. razreda Osnovne šole Podgora Kuteževo v okviru predmeta gospodinjstvo in učenci izbirnega predmeta turistična vzgoja iz Osnovne šole Antona

Žnideršiča Ilirska Bistrica odpravili v okrepčevalnico Grill Danilo v Ilirski Bistrici. Uslužbenci so jih prijazno sprejeli ter pospremili za mizo. Ta pa še ni bila pripravljena, saj so se učenci v nadaljevanju naučili, kako pravilno pripravimo mizo in postavimo pogrinjek. Gospod Tomaž jim je natančno predstavil vrste kozarcev, krožnikov in jedilnega pribora ter jih poučil o pravilni postrežbi in serviranju jedi in pijač, nato pa je vsak sam poskrbel za svoj prtiček, ki ga je zložil v obliki ladjice. Gospod Danilo je z njimi delil koristne napotke o primernem obnašanju pri mizi, pogumni pa so se preizkusili tudi v čiščenju lignjev. Med tem so postali malce lačni, zato so jih za mizo postregli trije učenci – novopečeni natakariji. Gostišče so zapustili s polnimi želodčki, prav tako so se vsi strinjali, da so izvedeli veliko koristnega za življenje. Za prijetno in poučno doživetje se osebju v okrepčevalnici Grill Danilo iskreno zahvaljujemo - veselimo se že vnovičnega snidenja naslednje šolsko leto. **III Učiteljci Brigita B. Baša, OŠ Kuteževo, in Benamina Frank, OŠ Antona Žnideršiča**

V ZNAMENJU ZIMSKIH ŠPORTOV

Mesec marec je bil na OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad mesec zimskih športov, kljub temu, da snega letos skoraj nismo imeli. V ponedeljek, 5. 3. 2012, smo se učenci 6. in 7. razreda odpravili v šolo v naravi na Vojsko. Do tam nas je vodila dolga ovinkasta pot, a veselje, da se bomo naučili smučati, je bilo mogočnejše od naporne poti. Smučali smo vsak dan, zjutraj in popoldne, vmes pa smo počeli še mnogo drugi stvari. Tekli smo na smučeh, se igrali štafetne in socialne igre, klekljali, v četrtek zvečer pa tudi skupaj zaplesali. Delali smo tudi idrijske žlikrofe, ki smo jih kasneje pojedli za okusno kosilo. V petek zjutraj smo pripravili prtljago in se še zadnjič odpravili na smučišče. Tekmovali smo v veleslalomu. Vsi smo bili zelo hitri in zadovoljni, ker smo se naučili smučati. Čakalo nas je še kosilo, razdelitev diplom za najboljše tekmovalce, za najbolj urejene sobe,... in slovo od smučarskih učiteljev. Veseli, ker smo lepo preživeli teden, smo se odpravili domov.

V četrtek, 15. marca, pa smo se učenci višje stopnje in 5. razreda odpravili na ogled treninga in kvalifikacij smučarskih skokov v Planici v sklopu akcije "3000 osnovnošolcev na ogled smučarskih skokov" zavarovalnice Triglav.

Še vsi zaspani smo zgodaj zjutraj odrinili izpred šole in na poti do Planice občudovali slovenske lepote. Ko smo prispeli v Planico, so se treningi že začeli. Hitro smo pomalicali in se kmalu odpravili proti tribunam, kjer smo opazovali polete naših slovenskih orlov, pa tudi tujih skakalcev. Osupnila nas je velikost skakalnice bratov Gorišek in kar občudovali smo vse skakalce, ki so sploh skočili od tam, tudi če niso skočili prav dolgo.

Kmalu po treningu so se začele kvalifikacije in nekateri smo se odpravili prav do ograje, kjer so skakalci podeljevali avto-

grame. Vsi smo zavzeto navijali, da bi se čim več naših uspelo uvrstiti na petkovo tekmo. Kmalu po koncu kvalifikacij smo se odpravili nazaj pod šotor, kjer smo se okrepčali. Mnogi so skakali v daljino z namenom, da bi zadeli sladoled Planica, nekateri so kupovali navijaške šale in majice...Skratka, za vsakega se je nekaj našlo. Za glasbeno popestritev je poskrbel raper Trkaj, na odru se mu je pridružil tudi Adam Velič, Kmalu smo se odpravili nazaj na avtobus in seveda domov. Izlet je bil namreč kar utrudljiv, čeprav verjetno eden najlepših v osnovni šoli. Bili smo zelo hvaležni zavarovalnici Triglav, ki je med vsem šolami izbrala tudi našo za ogled treninga in kvalifikacij in našim spremljevalnim učiteljem, ki so pazili na nas. Vsi upamo, da si bomo še kdaj v živo ogledali skoke na tej ogromni skakalnici.

Sedaj pa že veseli drvimmo novim šolskim zmagam naproti. III
Novinarski krožek OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad

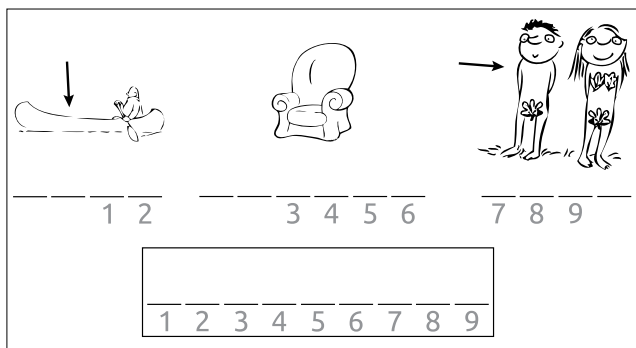
Popravek

V članku o dogajanju v knjižnici, ki je bil objavljen v 46. št. Bistriških odmevov, je prišlo do napake pri navedbi imena nastopajoče. Navedeno je bilo, da je pesmi dr. Franceta Prešerna deklamirala varovanka VDC Marta. Pravilno ime varovanke je Sonja Kos, ki nas je vse skupaj prav posebno presenetila, saj se je pravza to prireditev naučila kar nekaj Prešernovih pesmi in nam jih za uvod lepo deklamirala. Prizadeti se iskreno opravičujemo.

Knjižnica Makse Samsa

Že 20 let se sladkamo!

Skavtski nagradni rebus.

Rešitev vpišite na spletni strani ilirska-bistrica1.skavt.net/20let

Izmed vseh prispelih pravih odgovorov bomo izžrebali nagrado. Srečni nagradenec bo objavljen v naslednji številki Bistriških odmevov ter na naši spletni strani.

Bodite pripravljeni!
skavti Ilirska Bistrica

DOMAČINKE SLAVILE NA FUTSAL TURNIRJU V ILIRSKI BISTRICI

V nedeljo 18. Marca smo člani ŠKD KRT organizirali futsal turnir, katerega so se udeležile ekipe Izole, Gorjanskega in domača ekipa Kalc Vizija.

V zanimivih tekmah, polnih lepih preigravanj, duhovitih podaj in odličnih zaključkov akcij, je na tribunah uživalo kar lepo število ljubiteljev žogobrc.

V prvi tekmi je naša ekipa Kalc Vizija nadigrala ekipo Gorjanskega 11:1, v drugi pa bila učinkovitejša od ekipe Izole z rezultatom 3:0 in osvojila prvo mesto. V

tekmi za osvojitev drugega mesta je bila Izola 5:1 boljša in prepustila zadnje mesto ekipi Gorjansko.

Pohvaliti velja vse domače igralke, ki so pokazale napredek v igri! Razveseljivo pa je da so se po poškodbah uspešno vrnila vratarica Tomažič, ter igralci Kunej in Novak.

Zadetke za domačo ekipo so dosegle: Kunej (1), Ferlež (1), Bratović (2), L. Paliska (2), Požar (4) in T. Paliska (4).

Turnir je potekal v korektnem in prijatelj-

skem vzdušju. Skratka druženje, prijateljstvo in fair play so prevladovali. Sodnik, dolgoletni igralec futsala in član NK Ilirska Bistrica Borut Brozina ni imel težkega dela. Po koncu turnirja je podpredsednik in trener ekipe Brozina Roman podelil pokale. Za prigrizek po koncu turnirja so poskrbele igralke same s trenerjem.

V sodelovanju z ostalimi društvi in klubi bomo organizirali turnirje in omogočili dekletom druženje in uživanje v tej prelepi igri. **III Vojsko Kalc**

TEK PODNEBNE SOLIDARNOSTI

V petek, 23. 3. 2012, smo na OŠ Jelšane izvedli Tek podnebne solidarnosti ter se pridružili vseslovenski prostovoljski akciji Očistimo Slovenijo 2012. Zbrali smo se na šoli ter si najprej ogled animirani film »Prihodnost je v naših rokah« in dokumentarni film »Posledice globalnega segrevanja in podnebnih sprememb s poudarkom na Zambiji«.

Učenci so se nato razdelili v skupine. Vsaka skupina si je izbrala svoj način dela. Pogovarjali so se o podnebnih spremembah, onesnaževanju našega planeta, posledicah podnebnih sprememb na

življenja ljudi po svetu ter o tem, kaj mi lahko storimo za bolj čisto okolje. V prvi triadi so učenci v lončke posadili sončnice, za katere bodo tudi skrbeli, dokler s svojimi cvetovi ne bodo krasile naše šole. Vse to so zapisali in narisali na plakate ter jih razstavili na hodniku šole.

Po malici smo se lotili temeljitega čiščenja okolice šole. Koliko nesnage, na tako majhnem prostoru! Za konec pa smo vsi skupaj pretekli nekaj metrov okoli naše vasi in s tem pokazali solidarnost do ljudi v revnejših državah, predvsem v Afriki, ki jih posledice podnebnih sprememb najbolj

prizadenejo. Učenci so na koščke papirja zapisali motive, ki so jih vodili pri odločitvi za tek, in se pri tem izvrstno odrezali. Upam, da nam bo ta dogodek ostal v lepem spominu, ljudem v trpečem svetu pa ponudil moralno podporo. **III Nives Pirih**

PUSTNI NASTOP V GLASBENI ŠOLI

Petek (17. 2. 2012) pred zimskimi počitnicami smo učenci in učitelji Glasbene šole Ilirska Bistrica posvetili praznovanju pusta. Po pouku smo pripravili

nastop v maskah, ki je privabil veliko poslušalcev. Več kot štirideset veselo razporejenih šem je skozi dvorano najprej zaplesalo v povorki, nato pa navdušilo z izvedbami skladb, izbranih prav za to priložnost. Nekatere maske so še posebej večje odigrale tudi lik, v katerega so bile naše mlajšne. Te so pozele največji aplavz.

Letošnji pustni nastop ni bil prvi, saj glasbena šola nastope v maskah pripravlja že vrsto let. Izredno dober odziv pri občinstvu in otrocih mi daje misliti, da si mogoče vsi skupaj želimo več neformalnih priložnosti za nastopanje, kjer bi sproščenost in domiselnost prevladali nad stresom, ki ga sicer marsikomu povzroča javno nastopanje.

III Nina Volk, prof.

ZBIRAMO STARE FOTOAPARATE

V fotokrožku na Gimnaziji Ilirska Bistrica delamo prav poseben projekt izgradnje svojega fotoaparata. Pri tem zbiramo stare fotoaparate, iz katerih bi se lahko naučili o delovanju kamer. Iščemo tako razbite in pokvarjene aparate, ki bi jih lahko uporabili za rezervne dele, kot tudi ohranjene in delujoče, s katerimi bi ustvarili muzejsko zbirko. Hvaležni bomo za kakršen koli star aparat, ki nam ga boste lahko darovali. Za predajo se obrnite na mentorja na naslov marjan.krebelj@gmail.com oziroma telefonsko številko 041 808 801.

Hvala lepa vnaprej,
Fotokrožek Gimnazije Ilirska Bistrica

OHRANJAJO SPOMIN NA PESNICO MAKSO SAMSA

Tudi letos so učenci petih razredov OŠ Dragotina Ketteja v spomin na 41. obletnico smrti pesnice **Makse Samsa** obiskali njen grob na pokopališču v Ilirski Bistrici, kjer so položili cvetje in prižgali svečko. Kot že vrsto let, se jim je tudi tokrat pridružila gospa **Darinka Žbogar**, nekdanja ravnateljica Knjižnice Makse Samsa, ki je pesnico tudi osebno poznala. Učencem je povedala nekaj o življenju in delu pesnice ter prebrala nekaj njenih pesmi.

Tragična življenjska pot pesnice Makse Samsa, ki se je rodila 12. oktobra 1904 na Dolnjem Zemonu kot peta od desetih otrok, se je končala 18. marca 1971, ko je utonila v reki Reki, ki jo je vsakodnevno prečkala. Edina pesniška zbirka, ki je izšla še za časa njenega življenja v Trstu, nosi naslov *Nekaj pesmi*, za izid druge zbirke pesmi *Bleščeče prevare* leta 1964 pa je zaslužna prav Darinka Žbogar, ki ima tudi največ zaslug, da se je leta 1985 po Maksu Samsu poimenovala matična knjižnica. Knjižnica Makse Samsa je leta 2001 izdala tudi zbirko vseh Samsinih pesmi v knjigi *Živela sem za pesem*. Njene pesmi pa so objavljene tudi v številnih revijah, kot so *Ženski svet*, *Novi rod*, *Mladika*, *Zvonček*, *Naš glas* ...

Osnovna šola in Darinka Žbogar se ob tem zahvaljujejo

Milanu Viletiču iz podjetja Bilka, s. p., za ureditev groba in zasaditev cvetja. III

»Živela sem za pesem, pa lahko v culi nesem, kar ona mi je dala! Ko v grobu bom ležala, naj njen spomin ostane, opeva srčne rane.« V tem verzu je pesnica Maksa Samsa strnila svoje neizpolnjeno, tragično življenje.

PREIZKUSILI SMO SE V ZNANJU KEMIJE IN GEOGRAFIJE

V mesecu marcu sta na Osnovni šoli Antona Žnideršiča potekali dve tekmovanji za učence notranjske regije.

V soboto, 10. 3. 2012, je potekalo državno tekmovanje iz kemije za 37 tekmovalcev iz 19-ih osnovnih šol občin Ilirska Bistrica, Pivka, Postojna, Sežana, Divača, Komen in Loška dolina. Učenci so se zbrali v jedilnici, kjer jih je

pozdravila ravnateljica Karmen Šepec. Za pozitivno vzdušje pred tekmovanjem sta poskrbeli učenci izbirnega predmeta ples. Nato so se učenci razporedili po učilnicah, kjer so eno uro reševali zanimive kemijske naloge.

V torek, 13. 3. 2012, pa smo po dvanajstih letih ponovno gostili območno tekmovanje v znanju iz geografije. Ude-

ležilo se ga je 30 učenk in učencev 6.–9. razreda iz 14-ih osnovnih šol iz občin Ilirska Bistrica, Pivka, Postojna, Divača, Hrpelje - Kozina, Komen, Sežana in Nova Gorica. Na podlagi razglasitve leta 2011 za mednarodno leto gozdov je bila tema letošnjega tekmovanja Gozdovi – ranjena pljuča našega planeta. Tekmovanje je potekalo v dveh delih, in sicer pisni del ter terenski del v okolici šole. Mladi geografi so se najprej pomerili v znanju o gozdovih, nato pa so se odpravili na teren, kjer so pokazati znanje orientacije, ugotavljali izrabo zemljišč, ocenjevali prednosti življenja v različnih tipih bivališč in vpliv prometa.

Že sama uvrstitev na tekmovanji dokazuje odlično znanje učencev, zato vsem tekmovalcem iskreno čestitamo.

Tekmovalce smo razveselili tudi s simboličnimi darili. Za donatorstvo se zahvaljujemo: županu Emilu Rojcu, Banki Koper, DZS, Plami-pur, Zavarovalnici Triglav in Telekomu. III **Organizatoriki tekmovanj: Benjamina Frank in Milanka Hrovatin**

DELOVNI KŠIBKO

Na Klubu študentov Ilirska Bistrica tudi v novem koledarskem letu ne počivamo. V prvih treh mesecih je za nami že kar nekaj novih in starih tradicionalnih projektov, ki so povezani z različnimi področji od kulture do športa.

V zadnjem času družba vedno bolj poudarja zdrav način življenja z raznoliko prehrano, športnim udejstvovanjem in izogibanjem stresu. To je predvsem pomembno za mlade, zato se na KŠIB trudimo organizirati razne projekte, povezane s promoviranjem zdravega življenja. V ta namen smo v mesecu januarju na gimnaziji pripravili dan zdravega zajtrka. Dijakom in profesorjem smo razdelili letake s smernicami za pripravo zajtrka, za pokušino pa tudi sadne kupe in jogurte s kosmiči. Vsako soboto v telovadnici OŠ Antona Žnideršiča poteka rekreacija, na katero ste vsi lepo vabljeni. V mesecu marcu smo vadbo popestrili z dva vikenda trajajočim tečajem samoobrambe za ženske. Poleg tega smo se 10. marca skupaj s Klubom študentov občin Postojna in Pivka odpravili na enodnevni smučarski izlet v Zoncolan.

Na kulturnem in izobraževalnem področju kot po navadi nismo počivali. Tradicionalno smo izvedli projekt Pred-

stavitev fakultet, kjer študentje iz različnih fakultet predstavijo svoj študijski program bodočim "bistriškim" brucem. V knjižnici Makse Samse smo pripravili potopisno predavanje, v sklopu katerega sta nam dva mlada avanturista predstavila zanimive izseke iz svojega dvomesečnega popotovanja po Tajski, Kambodži in Laosu. Študentje, ki želijo izkusiti življenje v kateri drugi evropski državi, so se lahko udeležili predavanja o študijski izmenjavi ERASMUS in tako iz prve roke izvedeli marsikaj o nastanitvi, bivanju, pouku, izpitih v tujini. Na pustno soboto smo imeli v klubskih prostorih pustne delavnice na temo risanja po obrazu.

Brkinska fešta tudi letos ni manjkala.

8. marca smo se v klubu K4 v Ljubljani zbrali študentje iz Ilirske Bistrice in širše Primorske. Do jutranjih ur nas je zabavala skupina Rock'n'band in DJ David Mel. Manjkalo ni niti brkinske slivovke in bovle.

Lepo je, če mladi pokažemo občutek za sočloveka, zato se je – tako kot veliko ostalih društev – tudi KŠIB z veseljem odzval na akcijo zbiranja sredstev za malega Žigca. Veseli smo, da smo nekaj prispevali k polepšanju dnevov fantu. Za konec pa vas vabimo na letošnji Spring break v Umag. Prijave zbiramo vsak petek in soboto na uradnih urah. Več o tem in ostalih projektih ter dogodkih si lahko preberete na naši uradni in facebook spletni strani. **III KŠIB**

OBISKALI SMO UTRDBE NA PRIMOŽU

»V tako lepih krajih živimo, pa tako slabo jih poznamo...«
Približno takole je bilo slišati sklepno misel staršev, otrok in

strokovnega osebja iz vrtca Ilirska Bistrica, ki so v soboto, 10. marca, obiskali Pivko.

Skupinica otrok se je, v spremstvu staršev in vzgojiteljic, s parkirišča v Hrastju, povzpela do podzemnih italijanskih utrdb pod vrhom hriba Primož, kjer so se opremili s svetilkami in za kar nekaj časa zapustili dnevno svetlobo in se podali v skrivnostno podzemlje, kjer jim je vodič skušal čimbolj slikovito pričarati, kako so nekoč v utrdah živeli in delali vojaki. Sicer je zgodovina utrdb in vse ostalo bolj zanimala starše, a tudi otroci niso bili ravnodušni, saj ima podzemlje zagotovo svoj čar. Pa tudi kobilic in drugega življa na ogled ni manjkalo. Skupina obiskovalcev je svoj dopoldanski ogled zaključila s sprehodom po razgledni poti okrog hriba, so si pa ogledali še energetske točke in osvojili vrh Primoža. Niso pozabili niti na čajček in zaslužno malico, so pa obljubili, da se bodo na Pivko z veseljem in v pričakovanju novih doživetij zagotovo še vračali.

POMLADNO PREBUJANJE V KNJIŽNICI

Letošnji februarski mesec je bil za učence mesec počitniškega oddiha in pustnega rajanja, zato se je v knjižnici Makse Samsa zanje v tem času zvrstilo veliko različnih dogodkov. 20. februarja so si otroci izdelovali pustne maske. Pri ustvarjanju so bili zelo domiselni in izpod njihovih rok so nastali čudoviti izdelki. Na pustni dan, 21. februarja, smo v knjižnici za vse otroke, ki obiskujejo ure pravljic, organizirali pustno prireditev. Pravljičarka Tamara je otrokom najprej pripovedovala pravljico na temo pusta, nato pa so otroci vzeli v roke mikrofona in vsem prisotnim zapeli svojo pesmico. Za pogumen nastop jih je čakala sladka lizika. Ker so pri karaokah sodelovali prav vsi otroci, smo morali kar malo pohiteti, da nam je ostal čas tudi za pustno rajanje. Plesali smo prav nore pustne plese, tako da so se otroci dobro utrudili. Skupaj nam je bilo zelo lepo, zato smo si obljubili, da se drugo leto zopet vidimo. 24. februarja pa so si v naših prostorih otroci ogledali film z naslovom »Pingvini gospoda Popperja«.

Mesec marec je mesec cvetja, zato smo tudi v naši knjižnici 2. marca zaradi velikega zanimanja ponovno organizirali delavnico izdelovanja cvetja iz nogavic in žice. Delavnico je vodila tudi tokrat gospa Vilma Špilar. Udeleženke so pozorno prisluhnile njenim nasvetom in se z njeno pomočjo lotile ustvarja-

nja teh prečudovitih unikatnih cvetlic. Delavnice se je udeležilo veliko število ljubiteljic cvetja. S svojimi pridnimi rokami so si izdelale kar nekaj unikatnih cvetlic, s katerimi so kasneje okrasile svoje domove. Ge. Vilmi Špilar se za sodelovanje in izvedbo delavnice v menu knjižnice iskreno zahvaljujem.

6. marca so otroci v knjižnici za svoje najdražje izdelovali čestitke in izdelke s katerimi so obdarili svoje mamice. Naša knjižnica že vrsto let sodeluje tudi s CSD Ilirska Bistrica, DC Sonček. V sodelovanju z mentoricama so otroci 7. marca otrokom, ki obiskujejo ure pravljic, pripravili program v počastitev dneva žena. V začetku so vsem gledalcem pripravili skupen pozdrav in se jim predstavili z deklamacijami o pomladi in mami. Učenci so odplesali ples »Ob bistrem potočku je mlin« in zaigrali igrico »Pod medvedovim dežnikom«. Malčki so bili nad programom otrok zelo navdušeni in so ga spremljali z velikim zanimanjem. V imenu knjižnice se lepo zahvaljujem mentoricam in nastopajočim ter vsem udeleženi pri pripravi te domiselne in zanimive prireditve.

Na dan žena, 8. marca, so našo knjižnico obiskali otroci samostana Šolskih sester ND iz zasebnega vrtca Antonina. V knjižnici so si najprej podrobneje ogledali naše prostore in se seznanili z dejavnostmi, ki jim nudi knjižnica. Nato jih je pravljica s pravljico popeljala

v čarobni svet pravljic. V nadaljevanju urice pa so se otroci ustavili tudi v prostorih za ustvarjanje in si izdelali unikatne čestitke z lepimi željami, ki so jih podarili svojim mamicam. **III Vlasta Kirn, Knjižnica MS**

PIKAPOLONICE NA SNEGU

Otroci iz skupine Pikapolonice smo se 18. januarja odpeljali z avtobusom na Sviščake. Zelo smo se razveselili, saj nas je tam pričakal sneg in prijetno zimsko sonce. Hitro smo vzeli vsak svoje sanke in se veselo spuščali po hribčku. Ko smo se utrudili, smo si v koči nabrali novih moči ob piškotih in toplem čaju. Žal nam je čas prehitro minil in smo se morali vrniti v vrtec, kjer nas je že čakalo kosilo.

V petek pred pustom smo se v skupini Pikapolonice spremenili v prave pikapolonice.

Nadeli smo si kostume, ki smo jih sami izdelali, in se s košaro sprehodili po vrtcu. Dobili smo veliko dobrot, s katerimi smo se posladkali. **III Lidija in Ljubica, vrtec Ilirska Bistrica**

KAKO SKRBETI ZA DOMAČEGA LJUBLJENČKA

Si želiš domačega ljubljénčka? Ali veš, kaj vse potrebuje, da bo zdrav in zadovoljen? Kaj misliš, ali je zanj lahko ali težko skrbeti?

Na vsa ta vprašanja je na poseben čuten način odgovorila in pokazala Tamara Urbančič, dipl. inž. kmetijstva, ko je v skupino Mavrica v vrtec pri OŠ Podgora Kuteževo prinesla gosaka. Otroci so utihnili, večina otrok živali še ni videla in v očeh malčkov je rasla radovednost. »Živalim se približaš počasi, da jih ne prestrašiš,« je rekla Tamara in ves čas božala gosaka, »ponudiš jim odprti dlan, da ju povohajo, prijemaš jih nežno in pazljivo. Žival potrebuje našo bližino in skrb, in če lepo in spoštljivo ravnamo z njo, je prijeten družabnik. Uživa, ko ga božaš po glavi in telesu ...« In gosak se je sprostil, videli smo kako hodi, kako se umiva in lahko smo ga božali. Še večje veselje je završalo med otroki, ko so lahko hranili domače kunce, jih vzeli v naročje, se z njimi skrivali in opazovali. »Če sprejmeš žival v svoj dom, moraš zanj prevzeti odgovornost,« je dejala Tamara in otrokom pokazala, kako naj dvignejo kunca. Dveletni Aleksej je hitro dojel in začel veselo znašati kunce v kletko. Rene je opazoval kunca, kako se skriva pod mizo, ulegel se je k njemu in

še sam postal kunec, saj je vse na njem migalo, oči, usta, roki, nogi.

Otroci so dobri opazovalci, ves čas so opazovali Tamaro pri rokovanju z živalmi, videli so, kako ji ni bilo težko pobrisati za gosakom in pomesti za kuncu. In mi odrasli smo tisti, ki pokažemo, da živali potrebujejo ljubezen, spoštovanje, skrbno nego in prijaznega skrbnika.

Prijazen skrbnik Damjan Uljan (oče deklice Vanese) je otrokom predstavil psa Šarika. Kaj bi potreboval pes, če bi

živel pri tebi doma? Otroci so izvedeli, da potrebuje vsak dan svežo vodo in hrano, družbo, vsakodnevne sprehode, igrače za igro, redna cepljenja, sredstva proti bolham in zdravila proti črevesnim zajedalcem. Opazovali smo psa in ugotavljali, kako se žival počuti, ali ga boli, kadar ga vlečemo za rep, uhlje ali dlako. Srečanja z živalmi so prinesla otrokom nove izkušnje in ugotovitev, da imamo lahko radi živali, ne da bi jih imeli doma.

III Vzgojiteljica Marina Grilj in pom. vzg. Barbara Maljevac

V SKUPINI JEŽKI SMO SPOZNAVALI POKLICE

Poklicna vzgoja je program načrtovanih aktivnosti, s pomočjo katerih otrok razvije predstave, znanja in veščine, ki mu omogočajo ustrezno odločanje za bodoči poklic. Otroci imajo

možnost seznanjanja z različnimi poklici in s tem tudi prepoznavanja različnih pripomočkov, ki jih odrasli uporabljajo pri izvajanju svojega poklica. Skupaj z otroki smo se pogovarjali o različnih poklicih, ki jih opravljajo njihovi starši. Na obisk smo povabili očka Sebastijana, ki nam je predstavil poklic strojevodje, spoznali pa smo tudi poklic poštarja, ki nam ga je predstavil očka Pavel. Ogledali smo si tudi gasilsko postajo, kjer so otroci imeli možnost ogleda gasilskih avtomobilov in spoznati delo gasilcev. Proti koncu meseca smo si na televiziji ogledali še posnetek, katerega nam je posredoval očka Iztok, ki je po poklicu vojak. Na obisk sta prišla še dva starša, in sicer očka Matjaž, ki nam je predstavil poklic varnostnika in mama Katarina, ki je po poklicu frizerka. Njen obisk je bil za otroke nekaj posebnega, saj je prišla mamica v vrtec z namenom, da uredi otrokom frizure. Vsi otroci so z zanimanjem opazovali, kaj vse je prinesla s seboj. Bilo je zelo zanimivo in pestro. Vsem staršem se zahvaljujem za njihov čas in trud. **III Erika Iskra Tomažič, Vrtec Ilirska Bistrica**

Nagradna križanka

				PRVI DEL GESLA IZ SLIKE VODORAVNO IN NAVPIČNO	TRETI DEL GESLA	JUTRANJA PIJAČA	BISTRIŠKI ODMEVI	VOKALA V BESEDI POET	UKANA, ZVIJAČA	NADNARAVNA SPOSOBNOST	RUSKO MESTO BLIZU UFE
				IGOR KARLIN			RALKA DRUGI DEL GESLA				
				TABORIŠČNIK							
				NAPOVED. KOROŠEC				RIM. BOGINJA JEZE			
				SKUPINA DVEH PEVCEV				PROSTOR ZA SENO			
											ŽUPNIK
TOMAŽ MAHKOVIC	VRSTA ULKUSA V PREBAVNEM ORGANU	SL. AGRONOM (MILOŠ) TOLSTOJEV ROMAN				NIKALNICA			ZARJAN FABJANČIČ IVAN DOBNIK		
PRAMEN SVETLOBE						DUŠA LATINSKO					
DEL VEČJE CELOTE						GRADITELJ HIŠ ŽLAHTNA KOVINA					
NERESNICA				MOČAN CUREK SLINE IZTISNjen SKOZI ZOBE					IGRALEC, KI PRVIČ JAVNO NASTOPA	RUSKI KOLESAR (ALEKSAN- DER)	POPULARNA POPEVKA
KANADSKA PISATELJICA (JANETTE)				REDKO MOŠKO IME, EGIDIJ, TILEN				DIH PRITOK GANGESA			
PREBIVALEC DAKIJE				NOR. PLEZAL. (SINDRE) AM. SMUČ. (CINDY)							
POL BESEDE ČRKA			NEM. PIS. (ERWIN) NAPETOST				OBLJUBA ZENIŠKI NOGOM. KLUB				
KDOR NI NAROČEN NA NIČ											MORSKA RIBA S TRNASTIM REPOM
ŠPANSKI KOLESAR ISASI						SPOJINA ALKOHOLA JUNAK V GALJOTU					
INTEGRIRANO VEZJE				KRAJ NAD VIPAVSKO D. VIKI GROŠELJ				DOMOVINA KIRKE VALENTIN OMAN			
ČLOVEK Z INOVATIVNIM PRISTOPOM DO ČESA											
STOPNJA V RAZVRŠČENI UREJENI CELOTI					POMOČNIK: AREKEJEV, INAKI, TONS, SAETERI, OAK, OKE	SIDRO					

Rešitev nagradne križanke pošljite na naslov: Bistriški odmevi, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica, s pripisom »nagradna križanka«, najkasneje do 20. aprila 2012. Med prispelimi pravilnimi rešitvami bomo izžrebali tri nagrajence. Geslo nagradne križanke 46. št. Bistriških odmevov:

AGROCENTER ŽABOVCA

Bon v vrednosti 15 evrov za nakup v Agrocentru Žabovca prejmejo: Martin Stopar, Ulica 7. maja 8, Il. Bistrica, Marta Petrač, Podgrad 113 in Tamara Frank Česnik, Ratečevo brdo 1 a. Nagrade podarja **KGZ Krpan z.o.o. iz Cerknice**.

Čestitamo!

KAJ	KJE	KDAJ	KDO	INFO
Fotografska razstava ob 30. letnici uprizoritve Desetega brata	Knjižnica Makse Samsa	do 12. aprila	Knjižnica Makse Samsa	05/71 44 188
Zaključni večer z razstavo izbranih in nagrajenih del foto natečaja Pust 2012	Dom na Vidmu, Ilirska Bistrica	6. april ob 20.00	Foto klub Sušec	
Koncert Thantifaxath (black metal, Kanada) in Aeshaettr (black metal, Kanada)	MKNŽ, Ilirska Bistrica	6. april ob 22.00	Mladinski klub Nade Žagar	
Prvo srečanje svojcev bolnikov z demenco, predava mag. Tatjana Cvetko, dr. med.	Dvorana Doma starejših občanov Ilirska Bistrica	11. april ob 18.00	Slovensko združenje za pomoč pri demenci	070 550 578 041 275 172
Predstavitve bibliofilske izdaje Slava Vojvodine Kranjske	Knjižnica Makse Samsa, Ilirska Bistrica	12. april ob 19.00	Knjižnica Makse Samsa in Zavod Dežela Kranjska	05/71 44 188
Otroški/mladinski film	Dom na Vidmu, Ilirska Bistrica	13. april ob 19.00	Občina Ilirska Bistrica	www.domnavidmu.si
Predavanje zdravilke Oli Lukner o spremembah na zemlji in o preskoku zavesti v letu 2012	Knjižnica Makse Samsa, Ilirska Bistrica	13. april ob 18.00 (vstopnina 20 evrov, za študente 15 evrov)	KŠIB in Knjižnica MS	05/71 44 188
Odprtje razstave Barbare Šenkinc (vitraži) in Ilije Martića (slike)	Prostori KS Šembije (stara šola)	13. april ob 19.00 (na ogled do 20.4.2012 vsak dan od 17.00 do 19.00)	Barbara Šenkinc in Ilija Martić	041 634 710 Ilija Martić
Kulturna prireditev "Ali slep je, kdor se s petjem ukvarja?"	Dom na Vidmu (mala dvorana), Ilirska Bistrica	13. april ob 20.00	KTŠD Tabor Kalc 1869 Knežak	041 804 920 Andrej Novak
Spomladanski pohod po poteh partizanske bolnice Zalesje	Pred nekdanjo šolo na Ostrožnem Brdu	14. april ob 10.00 (zbior ob 9.00)	Kulturno društvo Ostrožno Brdo	
Revija pevskih zborov Primorska poje	Dom na Vidmu (velika dvorana), Ilirska Bistrica	14. april ob 20.00	Društvo Ahec Jasen in JSKD Il. Bistrica	031 46 69 76 Vojko Dodič
Koncert Muškat Hamburg (Rock 'n Roll, Slovenija)	MKNŽ, Ilirska Bistrica	14. april ob 22.00	Mladinski klub Nade Žagar	
Teden knjige- Vzemi me s seboj!	Knjižnica Makse Samsa, Ilirska Bistrica	16. – 20. april	Knjižnica Makse Samsa	05/71 44 188
Skupno druženje vseh generacij	Dvorana Doma starejših občanov Il. Bistrica	17. april ob 16.30 do 18.30	Dekanijska karitas, DSO Il. Bistrica in Medgeneracijsko središče Samarijan	031 281682 Božidara Česnik
Srečanje Glasbene šole Ilirska Bistrica in Glasbena šola Slovenj Gradec	Dvorana Glasbene šole Ilirska Bistrica	18. april ob 17.00	Glasbena šola Ilirska Bistrica	
Podobe utišanih - fotografska razstava avtorja Matica Zorman, dobitnika nagrade Slovenia Press Photo 2012 za najboljšo reportažo	Knjižnica Makse Samsa, Ilirska Bistrica	19. april ob 19.00	Foto klub Sušec in Knjižnica Makse Samsa	05/71 44 188
Gledališka predstava »Ku lunca pade na tjrmin« ali »Ljubezen podira mejnike« KŠTD Prešnica	Dom na Vidmu (velika dvorana), Ilirska Bistrica	20. april ob 19.00	JSKD Ilirska Bistrica	05/711 00 90 Igor Štemberger
Zaključek bralne značke »Beremo s knjižničarko«	Knjižnica Makse Samsa, Ilirska Bistrica	24. april ob 10.00	VDC Koper, enota Ilirska Bistrica in Knjižnica MS	05/71 44 188
Dan odprtih vrat Društva Sožitje	Prostori društva, Levstikova 5, Il. Bistrica	25. april od 15.00 do 18.00	Društvo Sožitje Ilirska Bistrica	
Restavratorski večer TOK, nastopajo Kombinatke	Knjižnica Makse Samsa, Ilirska Bistrica	26. april ob 19.00	Knjižnica MS in JSKD Il. Bistrica	05/71 44 188
Otroški/mladinski film	Dom na Vidmu, Ilirska Bistrica	27. april ob 19.00	Občina Ilirska Bistrica	www.domnavidmu.si
Koncert Dumbell (Rock'n'Roll, Nemčija) in Ati edge and the shadowbirds (Psychobilly Rock 'n Roll, Madžarska)	MKNŽ, Ilirska Bistrica	27. april ob 22.00	Mladinski klub Nade Žagar	
Koncert Pyroklast (HC-Punk, ZDA)	MKNŽ, Ilirska Bistrica	28. april ob 22.00	Mladinski klub Nade Žagar	
Razstav slik Primoža Tomažiča Kubizem in realizem	Bistro Baladur, Ilirska Bistrica	do 10. maja	Društvo za urbano kulturo Kompresor	

Informacije za objavo v napovedniku sprejemamo do 22. v mesecu po e-pošti: odmevi@ilirska-bistrica.si